

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
NOVEMBER 10

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 732-549-0466; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXIII Nr. 43 (5597)

2012. gada 10. novembris – 16. novembris

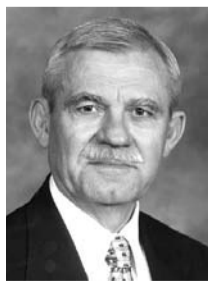
Leonīds Breikšs

Latvieša lūgšana

*Dievs, svētī ciņām mūs! Dievs, svētī miera gaitām!
Lai vienmēr Latvijai mēs gaišas dienas skaitām!
No pašas jūrmalas līdz svešu zemju malām
Lai mierīgs staigā arklis, ko laukiem šiem mēs kalām!*

*Dievs, stāvi pāri mums arvienu stundā bargā!
Dievs, vadi pulkus tos, kas tēvu druvas sargā.
Ja svešnieks atkal sāks šo zemi pārstaigāt,
Tu kaujās vadi mūs un stāvi Pats mums klāt!*

Liec zobenu zem galvas!

Lāčplēša dienā, un 18. novembrī – Latvijas Valsts neatkarības dienā! Atskatoties Latvijas vēsturē, redzam, ka abas šīs Latvijas svētku dienas mūsu senčiem ir maksājušas ļoti dārgi – atdodot par tām visdārgāko – savu dzīvību.

Godināsim mūsu kritušos Lāčplēšus 11. novembrī un mūsu tēvzemi Latviju Valsts neatkarības svētkos 18. novembrī. Vienmēr būsim modri ciņā par savu tēvzemi un tautu, kā to dzeja paudis Andrejs Eglītis:

*Liec zobenu zem galvas
Un dziļi neiemiedz,
Tavs gods un tēvu zeme
Tev acis aizvērt liedz.*

Andrejs Mežmalis,
atv. flotiles admirālis,
Daugavas Vanagu priekšnieks
un DV CV priekšsēdis

Pēc Sendijas plosīšanās

Tiem, kuŗi piedzīvojuši Otro pasaules karu, ainas pēc viesuļvētras vārdā Sendija (*Sandy*) šķiet pazīstamas. Viesuļvētra okeana piekrasti Austrumu pusē pārvērta postažā. Latvieši uztraucās cits par citu, bet paziņas, radus, draugus nebija iespējams sazvanīt un uzzināt, vai viņi cietuši un vai vispār vēl dzīvi. Tīmekļa sakari tika atjaunoti vietām tikai pēc vairākām dienām, elektrības daudziem vēl aizvien nav.

Herberts Dambergs no Vašingtonas, DC, raksta: „Klausāmie ziņas par viesuļvētras postījumiem ASV Austrumu pavalstīs. Starp upuŗiem noteikti ir mūsu tautieši. Vispirms svarīgi noskaidrot, kuŗi ir cietuši. Varbūt ALAs biroja darbinieki varētu sazināties ar sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem. LELBA vai ALA varētu izveidot līdzekļu vākšanas centrālo punktu, kur nogādāt sauso pārtiku, drēbes un citu nepieciešamo. Piesakos DV apvienības vārdā apzvanīt Austrumkrasta vanagus. Nelaimju upuŗus vienmēr atbalstījušas divas organizācijas – Sarkanais Krusts un Salvation Army. Lai mums izdodas, un lai žēlīgais Dievs palīdz upuŗiem!”

H. Damberga ģimene nekavējoties solīja arī finānciālu palīdzību.

Ilona Vilciņa ziņo: „Mums tiko pieslēdza internetu (*Brooklyn, NY*). Mūsu rajonā, paldies Dievam, nav plūdu, tikai koki nogāzti, daudzi ir bez elektrības, nedarbojas tālruņi. Rīta pusē bijām izbraukuši apskatīt Manhatanbīču un Braitonas rajonu. Tur ir diezgan drausmīgi! Māju pagrabi un pirmie stāvi applūduši, visas uz ielas atstātās automašīnas līdz pat jumtam ūdenī. Droši vien mūsu pusē zaudējumus nevar salīdzināt ar Ņūdžersijas pavalstī notikušo, bet arī šeit ir daudzi cietušie. Mūsu ģimene nav cietusi, bet mums ir vairāki draugi, kas nav tik laimīgi. Pagājušonedēļ centāmies viņiem palīdzēt. Visgrūtāk klājas tiem, kuŗi Amerikā iecelojuši nesen un visu zaudējuši. Vakar no rīta izdevās sazvanīties ar vienu jaunu latviešu ģimeni, kam ir mazs bērns, viņi irēja dzīvokli *Brighton Beach* rajonā. Tagad viņiem vairs nav māju, jo dzīvoklis ir pilnīgi applūdis, nav vairs nekā, ne kur gulēt, ne sēdēt. Ņujorkas pilsēta ir milzīga, un cerība saņemt kādu palīdzību drīzumā laikam ir

neliela. Nelaimējies arī kādai latviešu ģimenei *Staten Island* – māja bija ūdenī līdz otrā stāva vidum, bojā gājusi darba automašīna, ienākumu avots. Esmu pārliecināta, ka vienaldzīgo ir

varam darīt, uzticot tiešo palīdzības darbu un vajadzīgo mantu izdali tiem, kuŗiem ir pieredze. Sarkanais Krusts ir uzticama organizācija, tās pārstāvji jau rosās. Sazvanos ar

Foto: Ēriks Niedrītis

Tā izskatījās Longailendā

maz un katrs mēģina darīt, ko var! Palīdzību lūdz latviešu skola, jo cietuši daudzi skolotāji un ģimenes.

Latvieši nav lūdzēju tauta. Droši vien nedaudzi lūgs palīdzību latviešu sabiedrībai, bet, ja būs izsludināti piedāvājumi palīdzēt, tad droši vien cietušie sāks sazināties.”

Ilona Vilciņa aicina tos, kuŗi vēlas kaut ko paziņot vai piedāvāt palīdzību, rakstīt viņai: www.LatvianUSA.com

Mācītāja Anita Vārsberga: „Protams, vērojot postažu, gribas palīdzēt. To visefektīgāk

visām apgabala draudzēm, cik iespējams (t. i., kur darbojas tālruņi). To dara arī LELBAS pārvaldes priekšiece prāveste Lauma Zuševica. Ziedosim Sarkanajam Krustam un izrādīsim vienotību lūgšanās, garīgā atbalstā mūsu ļaudīm!”

Imants Timrots uzskata, ka nav vajadzīga atsevišķa ziedojumu akcijas vētrā cietušajiem, jo Sarkanais Krusts jau tādu ir sācis. Naudas ziedojumi Sarkanajam Krustam palīdz efektīvi sagādāt cietušajiem patvērumu, uzturu un citu nepieciešamo.

Red.

Sarkanais Krusts pieņem ziedojumus:

1. tīmeklī: www.redcross.org
2. pa tālruni: 1-800-RED-CROSS
3. „texting” REDCROSS to 90999
4. pa pastu: American Red Cross
P.O. Box 37243
Washington, DC 20013

(Lasiet arī 5. lpp.)

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Kantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466, e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 136.00;
6 mēn. US \$ 78.00; 3 mēn. US \$ 45.00.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtīt materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Redaktore: Ligita Kovtuna

Tālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010

Redaktore ASV: Astra Moora

Tālr./fakss: 818-980-4748, e-pasts: laiks@juno.com,
astere2000@aol.com (fotografijām)

6157 Carpenter Ave. North Hollywood CA 91606 USA

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1
Rūdofls Norītis: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5

Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us

ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466,
e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us

ABONĒJIET LAIKRAKSTU **LAIKS**

"LAIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem US \$45,-
6 mēnešiem US \$78,-
1 gadam US \$136,-
Gaisa pasts 1 gadam ASV US \$225,-
6 mēnešiem US \$120,-

Ārpus ASV "LAIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu

Kanadā 1 gadam US \$235,-
pusgadam US \$125,-

Latvijā 1 gadam US \$235,-
pusgadam US \$125,-

Citur pasaulē 1 gadam US \$295,-
pusgadam US \$155,-

Abonentu **bez maksas** saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus
un gada beigās nākamā gada kalendāru.

"Jauno Laiks" 6 numurus var pasūtīt atsevišķi.
Maksa US \$25,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvedumu
(rakstot čeku uz "Laiks - Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdžam noteikti norādīt, no kuŗa laika vēlas laikrakstu abonēt.

Laikraksts *Laiks* 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIKS" no _____

līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekojošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

Tālrunis _____

E-pasts _____

Pievienoju čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)
Ja adrese mainīta, lūdžam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT – abonementu uzsākšanas,
pagarināšanas un adrešu maiņas veic 3-4 nedēļu laikā.

LAIKU varat pasūtīt arī Rīgas redakcijā
Lietojiet www.laiks.us

LASĪTĀJU BALSIS

**Pārdomas
par šo un to**

Laiku pa laikam sabiedrībā tiek pārrunāts, kā tauta izturas pret saviem eksprezidentiem. Pavasara pusē tika prasīts, lai V. Zatlers atsakās no viņam piešķirtā limuzīna un dzīvokļa. Domāju, ka tas nebija pareizi. Ja jau valdība ir nolēmusi, ka eksprezidentam pienākas dzīvoklis un limuzīns, tad tam tā arī ir jāpaliek. Laiciņu pēc tam laikrakstā lasīju, ka eksprezidentei Vairai Viķei-Freibergai vajagot jaunu limuzīnu, jo viņas Mercedes esot bieži jālabo. Te nu man šķiet, ka viņai vajadzētu citu šoferi, ja Mercedes piecu gadu laikā ir tik saņemts, ka bieži jālabo. Pieņemu, ka viņa, amata laikam beidzoties, saņēma jaunu limuzīnu, nevis kādu vraku, un tam gan vajadzētu turēt daudz vairāk gadu. Bija arī rakstīts, kādas visādas ekstrās šim jaunajam limuzīnam vajadzētu, parkošanas sensoru, navigācijas iekārtu ar Baltijas valstu kartēm utt. Vai tad ar parastu autoceļu karti un ceļa zīmēm vairs ceļu nevar atrast?

Manuprāt valdībai vajadzētu visdrīzākā laikā izstrādāt skaidrus noteikumus, kas pienākas prezidentam, savu amata laiku

beidzot. Ja valsts gādā dzīvokli, tad īre būtu jāmaksā dzīvotājam. Ja valsts piešķir automašīnu, tad par tās uzturēšanu jārūpējas lietotājam. Eksprezidenti taču saņem pensiju. Mana māsiņa stāsta, ka viņas pensija esot 192 lati mēnesī un ar to viņa varot dzīvot. Eksprezidentu pensija noteikti ir par "dažiem latiem" augstāka. Pašlaik mums ir trīs eksprezidenti, pēc gadiem divdesmit varbūt būs seši, septiņi, nevarēsim tiem ik pēc pieciem gadiem dot jaunus limuzīnus, ar vienu vajadzētu pietikt.

Esmu pilnīgi skaidrībā, ka Vaira Viķe-Freiberga savā prezidentūras laikā un droši vien arī pēc tam daudz ir darījusi Latvijas labā. Diemžēl viņa gan nēko nedarīja karavīru – leģionāru labā. Vienreiz pat mulķīgi izteicās, ka mēs esot kaŗojuši Hitlera formās, tāpēc mūs nevarot aizstāvēt. Es toreiz laikrakstā rakstīju, ka Hitleri lietoja savu partijas uniformu, bet mums bija vācu karavīru formas ar Latvijas vairodziņu uz piedurknes un mums svešās rūnu zīmes uz zīmotnēm 1944. gada rudenī apmainīja ar Latvijas uzlecošo saulīti 15. divīzijai un ar pērkonkrustu 19. divīzijai.

Ir jau bieži tā – darītājam šķiet,

ka citi viņa paveikto neprot īsti novērtēt. Laikrakstā lasīju eksprezidentes Vairas Viķes-Freibergas rakstu "Vai valsts vadīšana tāds štrunts vien ir?", kuŗā viņa sevi pielīdzina Vecās derības Lotam. Kā jau minēju iepriekš, zinu, ka viņa ļoti daudz darījusi Latvijas labā, bet vai nu tas būtu jāsalīdzina ar Bibeles tekstiem?!

Es dzīvoju Norvēģijā, un norvēģi savu valsti sauc par *ammerledes land* – citāda zeme jeb valsts. Kā tad tas citādums izpaužas? Norvēģija nav Eiropas Savienības dalībvalsts. Divreiz esam balsojuši par iestāšanos Eiropas Savienībā, bet abas reizes ar nelielu balsu vairākumu tā tika noraidīta. Norvēģijai ir ekonomiskas sadarbības līgums ar ES, lai norvēģu firmām būtu pieeja ES valstu tirgum. Līdz ar to Norvēģijai ir jāpieņem un jāievēro visi likumi un noteikumi, ko nolemj ES. Citādums ir tas, ka Norvēģija nevar piedalīties likumu un noteikumu izstrādē, bet jāņem tas, ko citi nolemj.

Latvija ir ES dalībvalsts, bet arī dažreiz grib būt citāda. Visur Eiropā ir vienādas ceļu zīmes. Ja, piemēram, valsti ārpus apdzīvotām vietām atļautais ātrums ir 90 km/st. un kādā vietā tas ir samazināts uz 70 km/st., tad, ja nāk zīme pelēkā krāsā ar pārstriptu 70, tas nozīmē, ka ir atļauts augstākais ātrums.

Rīgā, braucot uz Jaunciemu, aiz Milgrāvja tilta ir 70 km zīme, pēc vairākiem kilometriem, pirms nozarojuma uz Carnikavu, 70 km ir atcelts. Biju pārsteigts, ka pirms ceļa atzarojuma ir atļauts braukt ātrāk, bet man pašķaidroja, ka mēs joprojām esam Rīgā, kur jābrauc ar 50 km, tāpat atcelts 70 uz 50.

Varētu jautāt – kāpēc tad nevarēja būt zīme ar 50 km, nevis atceltu 70, bet to jau zin tikai tie, kuŗi šīs maldinošās zīmes liek. To pašu maniju arī pāris citās vietās Latvijā.

Harijs Valdmanis
Oslo

Lūdzu atsaukties!

Laika Nr. 39, 6. lpp., rakstā "Mores kaujas atceroties" mana tēvoča vārds ir divas reizes minēts nepareizi. Pareizi jābūt leitnants Herberts Zāgars, nevis Zāgers. Grāmatā "Battle at More" viņa uzvārds ir minēts pareizi. (Varbūt pirmajā latviešu valodā izdotajā grāmatā viņa uzvārds ir rakstīts nepareizi?)

Leitnants Herberts Zāgars Mores kaujā tika ievainots un nosūtīts uz slimnīcu Vācijā, kur viņš veseļojās vairākus mēnešus. "Battle at More" ir rakstīts, ka viņš bija ievainots kājā, bet, pēc man rīcībā esošās informācijas, ievainojums bija plaušās. Varbūt kāds leģionārs, Daugavas Vanagu veterāns vai Fratnitas Lettica filistris zina par Herberta ievainojumu. Ja tā, tad, lūdzu, atsūtiet man informāciju uz e-pastu!

Gunārs Zāgars

26 North Hill Rd.
Westford, MA 01886-1101
USA

978-692-6019

GZagars@AOL.com

Riga Ven Travel Inc.

CEĻOJUMI AR KUĢI!

Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!
Zvaniet, pirms meklējat internetā vai citur

Inese Zaķis

Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311

Fax: 631-665-6164

32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815

E-pasts: rigaven@aol.com

**LATVIJA –
2012**

Zemākās cenas
lidojumiem
uz Rīgu

ar FINNAIR un citām lidfirmām no Ņujorkas,
Čikāgas un citām ASV pilsētām
* *Viesnīcas* * *Pasūtiet lidojumus internetā*
* *Latvijas "Extravaganza Tour"*

VYTIS TOURS

40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161 1-800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NET

Web site: www.vydistours.com

IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU

tiešie (non-stop) lidojumi Ņujorka - Rīga

AIREX - AVE SOL TRAVEL

A. JANSONS

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com

Kvartets *Round Midnight* mūzicēs Rīgā un Rēzeknē

Latvijā viesosies amerikāņu *a capella* kvartets *Round Midnight*, koncertēs Rīgā un Rēzeknē, kā arī piedalīsies ASV vēstniecības sarīkojumā par godu ASV prezidenta vēlēšanām. *Round Midnight* ir daudzkārt godalgots *a capella* kvartets, tā dalībnieki ir Ņujorkas pārdabotie. Pārsvarā viņi dzied *barbershop* mūzikas stilā, parādot, cik lieliski var apvienot R&B, popu, džezu un roku. *A capella* asociācija CASA (The Contemporary A Cappella Society) apbalvojis *Round Mid-*

night, atzīstot par populārāko *barbershop* kvartetu. Informācijas par kvartetu: <http://roundmidnightquartet.com/>

Rīgā Ilģuciema kultūras centrā 6. novembrī *a capella* kvartets *Round Midnight* dziedās kopā ar Latvijā vienīgo *barbershop* kvartetu *Harmony 4 Riga*. *Harmony 4 Riga* ir vienīgais *barbershop* kvartets Latvijā, kas nu jau 20. sezonu kopj Amerikā tapušās *a capella* dziedāšanas tradīcijas un priecē klausītājus ar dzīvespriecīgu mūziku gan Latvijā, gan ārpus tās.

Barbershop džezu novirziens izveidojies ASV 20. gadsimta sākumā. Stila nosaukums (*barbershop* – frizētava) norāda uz tā izcelsmi – šāda dziedāšana četras balsis sākumā notikusi frizētavās. Mūsdienās ar šo mūzicēšanas veidu ASV nodarbojas vairāk nekā 30 000 *Barbershop Harmony* asociācijas biedru.

ASV vēstniecība Rīgā,
Preses un kultūras nodaļa

Latviešu izstāde Klīvlāndes mākslas mūzeja ātrija atklāšanā

Klīvlāndes mecenāti septiņu gadu laikā ziedojuši 350 miljonu dolāru, lai parbūvētu Klīvlāndes mākslas mūzeju un izveidotu to par vienu no labākajiem, lielākajiem un modernākajiem visā Amerikā. Ātrija atklāšanā bija aicinātas piedalīties gandrīz visas Klīvlāndes apkaimes tautību grupas, īpaši tās 30, kurās ir Klīvlāndes Kultūras dāru federācija. Bija iespēja izvēlēties – sagatavot priekšnesumus vai izstādi.

Visas trīs baltiešu grupas izvēlējās rīkot izstādi, un latviešu stends bija novietots visizde-

vīgākajā vietā. Visiem 3500 apmeklētājiem tam bija jāiet garām, un daudzi to piecu stundu laikā, kamēr stends darbojās, apstājās uz īsāku vai ilgāku laiku, lai iegūtu sīkāku informāciju.

Galvenā izstādes rīkotāja bija Anda Sūna-Kuka (*Cook*), to iekārtot palīdzēja Rešņu ģimene: vecākās paaudzes pārstāvji Ilze un Jānis, viņu meita Kristīne un mazmeitas Elija un Juliana, pēdējās trīs bija tautastērpos. Daudz palīdzēja arī Dzintra Kukaine un Ināra Zariņa.

Vilmārs Kukainis

Nāc nākdama, Mārtiņdiena...

Sietlas baltiešu kopienas 27. oktobrī jau sesto gadu pēc kārtas rīkoja Mārtiņvakara svinības, atbalstot Vašingtonas universitātes Baltijas studiju programmu. Daudzi lieli un mani ķekatnieki ieradās maskās, vēlēdamies kopā papriecātos, stiprināt baltiešu draudzību un sekmēt šo programmu. Neskaitāmas čaklas rokas stundām ilgi bija strādājušas, lai pārverstu Sietlas latviešu centra zāli

liem palīgiem vakariņās piedāvāja kāpostus ar desiņām un ķirbju rausi saldēdienā. Vakara programmu veiksmīgi vadīja igauņiete Karoliņa Leimane (*Caroli Leiman*). Lietuviešu skoliņas „Linās” bērni iepriecināja ar dziesmām, igauņu ķekatnieki demonstrēja Mārtiņu dejas, dziedāja igauņu koris un ansamblis *Māgi*. Bērni dzīvēnieku, putnu, kukaiņu un pasaku tēlu maskās piedalījās parādē.

asprātīgs uzvedums!

Pēc programmas lietuviešu pārstāve Irēna Blekisa lūdza dalībniekus ziedot Baltijas studiju programmai, un daudzi nekavējoties atsauca. Latviešu biedrība Vašingtonas štatā solīja ziedot 1000 dolāru, Lietuviešu biedrība tikpat, igauņu Rotālijas fonds un Igauniju kopiena 1500 dolāru. Bija arī vairāki dāsnī privātie ziedotāji. Kopējais ziedojums – apmēram

Foto: Arturs Floria

Vašingtonas universitātes baltiešu valodu skolotāji, no kreisās: Lina-Li Rūsa, Kristīne Motivāne, Guntis Šmidchens, Aušra Valančauskiene

par Mārtiņtīru. Krāšņi dekorētās tirdzības būdīnās apmeklētāji varēja nopirkt pīrāgus, kūkas un citus pašceptus gardumus, kā arī vīnu un baltiešu alu. Dažās būdīnās bija izvietotas mantas klusajai izsolei – tostarp rotaslietas, lina audumi, vīna grozi, gleznas, koncertbiļetes. Lielāki laimesti bija brauciens ar liellaivu, dzīvoklis Rīgā divām nedēļām un privātkoncerts, ko piedāvāja astoņu jaunu, apdāvinātu dziedātāju ansamblis *Māgi*.

Vakara gaitā noslēpumains kļūns neuzkrītoši pārdeva biļetes izlozei, kurā varēja laimēt trīs lielus grozus ar baltiešu labumiem un vienu ar medus produktiem. Laimīgās lozes palīdzēja izvilkt mazs kaķēns lielu cepuri galvā, gluži kā izkāpis no doktora Sūsa (*Dr. Seuss*) grāmatas. Bērni rotājās istabā, kur atradās dažādas spēles un laimes rats, drošsirdīgākie varēja ieskatīties pagrabā spoku mājā.

Šēfpavārs Jānis Pelēkis hipija kostīmā ar izkārti uz krūtīm *Make sauerkraut not war* un čak-

Vakara „grāvējs” un pārsteigums bija mūzikālais priekšnesums, ko sagatavoja Baltijas studiju programmas vadītājs profesors Guntis Šmidchens ar vairākiem palīgiem. Apmeklētāji brīnījās, ka prof. Šmidchens nebija stārķa maskā kā citus gadus, bet gan kapelmeistara uniformā. Drīz vien uzzinājām, kāpēc. Viņš bija sacerējis parodijas par pāris slavenu bitļu dziesmām no *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* albuma kā slavas dziesmu Baltijas studiju programmai. Dziesmas bija angļu, igauņu, latviešu un lietuviešu valodā ar bitļu mūziku. Profesoram G. Šmidchenam dziedāt palīdzēja Irēna Blekisa (*Blekys*), Pauls Oriko (*Paul Orrico*) un visi trīs baltiešu valodas skolotāji: Lina-Li Rūsa (*Lina-Ly Roos*) no Igaunijas, Kristīne Motivāne no Latvijas un Aušra Valančauskiene no Lietuvas. Vārdi parādījās uz ekrāna, un skatītāji ar lielu sajūsmu dziedāja līdzi. To varētu saukt arī par *Sgt. Guntis' Baltic Hearts Club Band*. Varens un

6000 dolāru.

Vakars bez mūzikas un dejām baltiešiem nebūtu iedomājams. Tāpat kā iepriekšējos gados pēc oficiālās daļas igauņu kapella ar mūziķiem no Sietlas, Vankuveras un Portlandes spēlēja jautru deju mūziku. Prieks bija gan dancotājiem, gan skatītājiem.

Sirsnīgs paldies rīkotājiem – Baltiešu fonda komitejai, kurā latviešus pārstāv Vaira Pelēke-Kristofera (*Christopher*), Andris Rogainis un Zaiga un Sintija Filipas (*Phillips*). Paldies visiem, kas palīdzēja iekārtot telpas un gatavot ēdienu, ziedoja mantas klusai izsolei un izlozei, piedalījās programmā un atnāca svinēt Mārtiņvakaru. Īpaši liels paldies latviešu, igauņu un lietuviešu kopienām, kā arī privātiem ziedotājiem par dāsnu atbalstu Baltijas studiju programmai. Šī ir vienīgā programma Amerikā, kur māca visas trīs baltiešu valodas. Mums ir svarīgi to turpināt. Sāksim domāt par maskām nākamajam gadam!

I. M.

LAIKS 2013 MĀKSLAS KALENDĀRS

MUIŽAS UN PILIS LATVIJĀ

**LAIKA mākslas kalendārs
ceļā pie jums!**

LŪDZAM IEVĒROT:

- Spiestuve izsūta tikai VIENU kalendāra eksemplāru katram LAIKA abonentam,
- LAIKA kalendārus PĀPILDUS var pieprasīt, pasūtīnot LAIKAM pēc adreses:
**Rasma Adams 1292 S. Kimona Dr. Clearwater,
Fl. 33764, USA.**

**Pa tālruni pasūtīnājumus NEPIEŅEMS!
Pasūtīnot kalendāru, iesakām lietot kalendāram
pievienoto kuponu.
Čeku rakstīt uz Laiks, Inc.**

2013. gada kalendārs: ..... gab. X US \$18,00 .....

Piesūtīšana: ASV – par katru pirmo US \$3.00;
par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,00

Ārpus ASV – par pirmo \$3,50
par katru nākamo uz to pašu adresi \$1,50

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds .....

Adrese .....

Tālr.: ..... E-pasts .....

CAUR GADU DAUDZKRĀSAINAJIEM TONIEM

Valfrīdam Spuntelim 90

„Tur, kur latvietis ir priekšā, ej vien tikai droši iekšā!” teica Bostonas Daugavas Vanagu apvienības priekšsēdis Aivars Oga, ieradies Ņudžersijas latviešu biedrības namā, un atzinīgi piebilda: „Jūs varat lepnī izriest krūtīs, ka jums ir tāds nams, kur viesmīlīgā gaisotnē un jaukā sabiedrībā ikviens var justies labi.” Atliek viņam piekrist.

Šajā namā 27. oktobra pēcpusdienā draugu, radu un ģimenes lokā savu 90. dzimudzienu svinēja Valfrīds Spuntelis. Priedaines zāle, ciemiņus gaidot, allaž ir uzposta, bet šoreiz V. Spunteļa ģimenes locekļi to bija pārvērtuši par mājīgu viesistabu. Mājīgu radīja pie griestiem piekārtie žuburainie svečturi, skaistie porcelāna trauki, sudraba galda piederumi un mākslinieciski salocītās salvetes, atgādinot baltus gulbišus. Lielos apaļos galdus klāja balti un tumšsarkani galdauti. Katra galda vidū slējas no dažādiem dabiskiem augiem darināts dekoratīvs koks. Visi šie rotājumi vienlaikus radīja gan svinīgu, gan mājīgu iespaidu.

Viesības raiti vadīja jubilāra meitas Vinetas dzīvesbiedrs Mārtiņš Zālīte. Ievadrunā viņš jokojot teica, ka visi ģimenes locekļi ilgi domājusi, kā gavilnieku uzrunāt – par filistru, pērminderi, priekšnieku, tētiņu vai vienkārši Valfrīdu?

„Mēs visi Valfrīdu labi pazīstam, bet katrs citādi,” teica Mārtiņš Zālīte.

Valfrīds Spuntelis dzimis 1922. gada 25. decembrī, un vecākiem mazais puisītis, sestais bērns ģimenē, šķita kā īsta Ziemsvētku dāvana. Vecākajam dēlam tolaik jau bija 22 gadi, un pastarītis viņu uzskatījis par tēvu, toties tēvu par vectēvu. Dažreiz, kad mazākais dēls sablēņojās, nācies just brāļa bardzību. Valfrīda jaukā bērības dienas aizritēja Liepājas apriņķa Pērkones pagasta „Šķīļu” mājās, pirmās skolas gaitas vietējā pamatskolā. Vēlāk viņš izglitoties vietējā tehnikumā.

Diemžēl pienāca laiks, kad tēva mājas un dzimtene bija jāatstāj – 1944. gadā ģimene devās tālos ceļos, vispirms uz Vāciju. Valfrīds turpināja izglitoties Vācijā un Amerikā. Jauneklis visās mācību

iestādēs bijis centīgs students, viņu interesēja vēsture, bet vislabāk padēvušās tehniskās zinības.

Amerikā Valfrīds sastapa savu liktenīgo meiteni Viju, ar kuŗu kopdzīvē apēduši pudu sāls un izaudzinājuši divas jaukas meitas. Ģimenē Valfrīds bijis gādīgs, pacietīgs, saprotošs vīrs, tēvs un vectēvs, uz kuŗu var palauties gan baltās gan nebartās dienās. Valfrīds mazmeitām jau kopš agras bērības svētkos dāvinājis porcelāna traukus, un tie tika lietoti vectēva jubilejā.

„Tie bija ziedu laiki,” teica J. Students. Viņš pieminēja, ka Valfrīds Spuntelis aktīvi piedalījies Priedaines celtniecības darbos un dāsni ziedojis dažādām biedrības vajadzībām.

Latviešu biedrības valde sadarbojas ar DV apvienības biedriem. Priedaine ir arī mājas DV apvienībai, kuŗas katru rudenī notika DV sasaukšanās. Sarīkojumus ar ģimenes atbalstu vienmēr rīkoja Valfrīds, un ne tikai ar mērķi, lai bijušie karavīri pabūtu kopā, bet arī lai iegūtu līdzekļus labdarībai. Ņudžersijas DV kopa nav liela, bet

nagi atsūtīja apsveikumu pa pastu.

Bostonas DV apvienības priekšsēdis Aivars Oga skandēja dzejoli: „Ozoli Latvijā zaļo kalnos, ielejās, tāpat vīri atrodas, ozoliem kas līdzinās”. Viņš cildināja Valfrīda Spunteļa cīņas sparū karā laukā, izturību gūstā, pacietību, vadot DV apvienību, kā arī neatlaidīgo rosību labdarības darbos un pāsniedza 90 dolaru čekus, piebilstot, ka visi droši vien saprot, kāpēc summa tieši tāda.

Ņujorkas DV apvienības pārstāvis Marģers Pinnis atcerējās, ka Valfrīds Spuntelis kādā valdes

daudzas slavenības – Pilsoņkarā žēlsirdīgā māsa un Amerikas Sarkanā krusta dibinātāja Klāra Bartonā (*Clara Barton*), kas nodzīvoja līdz 91 gada vecumam, Ēģiptes prezidents, vairāki Nobela prēmijas laureāti, viesnīcu dibinātājs, magnāts Konrāds Hiltons (*Conrad Nicholson Hilton*) un arī dziedātāja Annija Lenoksa (*Annie Lennox*), kas šogad atzīta par dāsnāko dziedātāju!

Svīnīgās daļas beigās priekšā nostājās Valfrīda Spunteļa mazmeitas Līze, Māra, Laila un Dagmāra, jubilāra „mazās peliēs”, kuŗas izaugušas par daiļām jaunavām, viņām tāpat kā vectēvam piemīt humora izjūta. Meitenes secinājušas, ka, saskaitot kopā visu četru gadus, 90 tomēr vēl nav! Visas pateicās, ka vectēvs nenoguris mācījis viņām lasīt, rakstīt, vēsturi un citas dzīves gudrības, arī dejot valsī. Dagmāra lepojas, jo skolā vēstures stundā zinājusi pateikt, ka 1939. gada 23. augustā tika noslēgts Molotova-Ribentropa pakts, bet Laila priecāsies, ja arī turpmāk no vectēva saņems pastkartītes ar vārdiem: „Mēs ceram, ka tev ir daudz *fun!*”

DV sarīkojumu apmeklētāji ar sirsniņu atcerējās, ka mazās Līziņa un Māriete spēlēja kokli un palīdzēja bijušajiem karavīriem piespraust neļķi pie svārku atloka.

Daugavas Vanagu sarīkojumos bieži dziedāja draudzes vīru ansamblis diriģentes un koncertmeistes Dzintras Rumpēteres vadībā. V. Spunteļa jubilejā vīri nostājās un dziedāja, nu jau trispadsmito reizi „Es zinu, ka kādreiz man dārziņš būs”. Tā ir Valfrīda mīlākā dziesma, un vīriem pievienojās jubilejas viesi. Guna Pantele spēlēja vijoli, dziedāja, un viesi pievienojās viņas dziedājumam.

Valfrīds no sirds pateicās visiem apsveicējiem, viesiem, dziedātājiem un īpaši ģimenei, kas viņam šos svētkus sarīkoja.

„Mīļš paldies,” teica jubilārs un arī šoreiz neiztika bez jokiem: „Tuvojas liela vētra, un jūs nezināt, cik laimīgi esat, jo savu runu esmu aizmirsis mājās.”

Visi kā viens vēlēja Valfrīdam veselību, Dieva svētību, un vēl daudz baltu dieniņu.

Laima Dzene

Valfrīda Spunteļa ģimene, no kreisās: Māris Lapīņš, Dagnija Lapīņa, Laila un Dagmāra Lapīņas, Valfrīds un Vija Spunteļi, Līze, Māra, Vineta un Mārtiņš Zālītes

Mārtiņš bija uzdevis ievadtoni stāstam par jubilāra daudzkrāsaino dzīvi un aicināja saskanināt glāzi šampanieša. Viesi nodziedāja „Daudz baltu dieniņu, Laimiņa, lemi...”

Valfrīds Spuntelis visi mūžu darbojies dažādās organizācijās, aktīvi piedalījies latviešu biedrības un draudzes dzīvē, joprojām kredītsabiedrībā un ir Ņudžersijas pavalsts Daugavas Vanagu apvienības priekšnieks.

Jubilāru apsveica Ņudžersijas latviešu biedrības valdes priekšsēdis Jānis Students. Viņš pastāstīja, ka Valfrīds biedrībā iestājies 1960. gadā, kad latviešu pašdarbnieki iestudējuši Rūdolfa Blaumaņa lugu „Skroderdienas Silmačos”. Izrādi noskatīties ierašanās apmēram 2000 latviešu.

ziedojuši apmēram 70 000 dolaru Kurzemes Brāļu kapu Lestene izveidošanai un kopšanai.

J. Students pastāstīja arī, ka Valfrīds Spuntelis bija viens no 200 000 leģionāriem, kuŗi cīnījās par Latvijas brīvību, bijis gūstā Cēdelhemā, Beļģijā, un ieceļojis Amerikā 1951. gadā. J. Students pateicās jubilāram par visu, ko viņš darījis sabiedrības labā, un uzdāvināja H. Tauriņa videofilmu par Priedaines nama celtniecības darbu norisi un biedrības ziedojumu DV organizācijas labdarības mērķiem.

Daugavas Vanagu organizācijas pārstāvi no Bostonas, Ņujorkas un Filadelfijas sirsniņi apsveica Valfrīdu Spunteli jubilejā un katrs atcerējās kādu dziļāk atmiņā iespaidīgu notikumu. Vašingtonas va-

sēdē teicis: „Viss ir neatgriezenisks, nekas nav mūžīgs.” Pirms daudziem gadiem leģionāru bija vairāk, bet nu palicis tikai viens – V. Spuntelis. Filadelfijas DV apvienības pārstāvis Andrejs Brošs atzinīgi novērtēja V. Spunteļa referātus.

Pārsteigumu bija sagādājuši lestenieši, sūtot sveicienu un nelielu dāvanu pateicībā par atbalstu piemiņas vietas izveidošanai tiem, kuŗiem saulīte norietēja, tēvuzemi sargājot.

Jautrību izraisīja Māra Sermoliņa stāstījums par cilvēka rakstura un dzīves gaitu atkarību no zvaigznēm, piemēram 25. decembris ir *The Day of the Supernatural*. Māris detalizēti pastāstīja, ar kādām rakstura īpašībām apveltīti 25. decembrī dzimušie. Izrādās, 25. decembrī dzimušas

Ķekatas Indianapolē

Indianas latviešu pensionāru biedrība kārtējo saietu rīkoja 31. oktobrī, svinot Mārtiņdienu. Piemērotus galda rotājumus sagādāja Guna Rodžere (*Rogers*). Pēc diakones Jautras Ūpēles īsās lūgšanas ar klusuma brīdi tika pieņemti divi viņšaulē aizgājušie biedri – Inta Cēlmiņa un Skaidrīte Melķe. Apsveicma gavilniekus, kuŗiem oktobrī un novembrī dzimudzienu. Ar skaistām puķēm Aida Ceriņa Indianapolē Daugavas Vanagu apvienības vārdā apsveica kapellas „Atmiņas” ilggadējo akordeonistu un vienmēr izpalīdzīgo cūciņas dalītāju DV „Cūku bērēs” Elmāru Bērziņu, kam nule apritēja 85. mūža gads. Saieta dalībnieki sveica visus gavilniekus, sirsniņi aplaudējot.

Pensionāru biedrība šogad nosūtījusi deviņus saīnus ar mazlietotām drēbēm un apaviem Latvijas invalidu biedrībām Aizputē un Inčukalnā. Biedrības priekšniece Ligita Krumkalne paziņoja, ka par pēdējām četrām kastēm rēķini vēl nav saņemti. Sirsniņš paldies visiem ziedotājiem par labām lietojamām mantām, kas būs labs atspajds mazāk turīgiem dzimtenē. No Indianapolē latviešu centram saņemotām grāmatām pensionāru biedrības dāmas ar Daugavas Vanagu palīdzību pārsūtījušas sešas kastes ar grāmatām uz trim bibliotekām un instruktoru skolu Cēsis. Paldies Daugavas Vanagiem, paldies ziedotājiem un paldies palīdzēm Aidai Ceriņai un Rasmai Kārklīnai, kas

tik daudz stundu ziedojušas kopējam darbam.

Pēc ziņojumiem un pašu dalībnieku sagatavotā gardā azaida pianiste Velta Kirhnere un Guna Kirhnere-Rodžere sanāksmes dalībniekus iepriecināja ar interesantu un skanīgu priekšnesumu – „Ar smaidu Mārtiņos”, kuŗā skanīgas un jautras, šai krastā nedzirdētas dziesmas mijās ar humoristiskiem lasījumiem. Beigās visi nodziedāja Eduarda Rozenštraucha skaisto dziesmu „Vecās liktenzirnās”.

Šis bija labi izdevies, skaists sarīkojums. Nākamais saiets paredzēts 5. decembrī ar programmu – „Ziemsvētku ieskaņas”.

EVK

Ķekatnieki Indianapolē

Pēc vētras Sandy Priedainē

Šodien ir 2. novembris, un es beidzot tiku pie ļoti lēna un nestabila interneta caur mobilo telefonu. Mājās nav ne televīzijas, ne interneta. Par to, kas notiek apkārtnē, dzirdu tikai pa radio. Elektrības nav visā apkārtnē. Pats es esmu pieslēdzis ģenerātoru, kas nodrošina man visvarāk nepieciešamo – ūdeni, drusciņ siltumu un gaismu, kā arī „kompīti”, lai uzrakstītu šo vēstuli. Benzīna ģe-

gāzās, šķita, ka bija tāda kā zemestrīce aptuveni piecu sekunžu ilgumā. Domāju, ka mājai siena izrādīta, bet nē, vecie letiņi bija labi uzmūrējuši – izturēja. Viena plaišiņa sienā gan ir, bet nav tik būtiska.

Vējš bija drausmīgs. Kad nakti izgāju ārā līdz ielai, atpakaļ nākot, paskatījos uz kokiem, kā tie lokās. Un man kļuva bail nākt atpakaļ. Resnie, lielie koki locījās kā krūmi.

kopā. Gaisma cilvēka augumā. Vēlāk vēl vienā vietā sāka degt vadi. Visa zeme noklāta ar lapām un sīkākām zariem. Tagad jau gan priekšpuse ir mazliet sakopta, no kokiem atbrīvota braucamā daļa. Vēl gaidām, kad parādīsies elektrīki un pieslēgs mūsu māju pie kopējā elektrības tīkla. Dzīvojam, iztiekot ar iepriekšējās dienās iepirktajām pārtikas rezervēm. Cerams, ka jo drīz Priedainē būs atkal viss pa vecam.

Ceturtdā diena pēc vētras Sandy

Priedaines teritorija vēl nav sakopta, jo taupīju degvielu. Ceturtdienas vakarā mums atveda mazliet degvielas no Pensilvanijas štata. Pie reizes pabrīdināja mūs, lai piekatām savu ģenerātoru, jo pa radio cilvēki ir sūdzējušies par to, ka ģenerātorus zogot. Lai nepalīktu pavisam tumsā un aukstumā, nolēmu savu īpašumu pasargāt, lai nebūtu nepatīkamu pārsteigumu. Paņēmu divas pāresnas ķēdes un ar divām piekaramajām atslēgām pieslēdzu ģenerātoru pie trepju margām, tādējādi paildzinot zāģim laiku zāģšanai. Arī resnā ozola stumbru, kas bija iekritis mājā un kuŗu biju jau daļēji sazāģējis un novilcis no brauktuves, nolēmu atvilkt ar savu auto atpakaļ uz ceļa, lai „ļaudaris” nevarētu piebraukt pie ģenerātorā, tādējādi atkal kavējot viņam laiku. Tā kā iebraucamais ceļš ir aptuveni 200 m garš, aizliku to vidū ciet ar ceļa konusiem, lai nebrauc teritorijā vispār iekšā. Bet, ja gadījumā kāds tomēr izbrauc cauri konusiem, tad man pie gultas nostrādā signālizācija un es zinu, ka neaicinātā persona ir manā teritorijā. Un tiešām – tajā pašā vakarā sveša mašīna apstājās netālu no mājām. Nolēmu iet uzzināt, kas par vainu. Bija jau tumšs, un es tuvojos svešiniekiem, spīdzinādams kabatas lukturīti. Viņi pamanīja mani un, it kā nekas nebija, lēnām tuvojās man. Mašīnā sēdēja trīs vīrieši ap gadiem 30. Kad jautāju, kā varu palīdzēt, šie stostīdamies atteica, ka esot apmaldījušies. Kad sāku izprašāt konkrētāk, kurp braukuši, ko meklējuši, sapratu, ka šie man „lej ūdeni ausīs”, bet tad šoferītim roka ieslēdēja azotē un viņš to tur aizdomīgi turēja. Man palika neomulīgi, un, negribēdams viņus īpaši tramdīt, teicu, ka šī nav tā istā vieta, lai brauc vien tālāk. Kā es varēju zināt – varbūt viņš turēja tur ieroci. Jo kur vēl atrast labāku laiku nelikumīgām darbībām – apkārtnē pilnīga tumsa, un ne visi cilvēki var sazvānīt policiju. Šis gadījums man lika atcerēties, ka ir personas, kas citu nelaimēs meklē labumu sev...

Nemierīga nakts ir pārtaista, un pienācis piektdienas rīts. Pamošos un, kā jau tagad ierasts, ieleju kārtējo piecu galonu benzīna devu savā ģenerātorā. To es parasti daru divreiz dienā. Degviela kannās ir beigusies, laiks tās uzpildīt, bet negribas no mašīnām sūkt ārā benzīnu. Nolēmu izmēģināt laimi mūsu apkārtnē.

Ši ir pirmā reize pēc vētras, kad izbraucam ielās. Mašīnas brauc kā parasti, to gan ir mazāk. Bet, kad piebraucam pie benzīntanka un ieraugām rindu, saprotam, ka prātīgāk ir braukt uz Pensilvaniju,

kas būtu aptuveni 50 minūšu braucienā no mājām. Pie reizes arī bērni varētu paskatīties apkārtni. Tiik tiešām, kad iebraucam Pensilvanijā, redzam benzīntankus, kuŗos nav rindas un degvielu lej, cik gribi. Dzirdēju, kā pie blakus pumpja vienas Ņujorkas automašīnas īpašnieks pa mobilo telefonu sajūsmināts stāstīja, ka šeit nav rindas un ir degviela! Izklusējās jocīgi. Atpakaļceļā apciemojām pa-

dodot cilvēkiem iespēju iegādāties dēļus, saplākšņus, ūdens pumpjus, visu, kas nepieciešams, lai salabotu un novērstu bojājumus. Tajā brīdī, kad es biju veikalā, katrs otrais pircējs pirka ģenerātoru. Acīmredzot bija jauns pieveidums. Man laimējās, es dabāju ķēdi motorzāģim. Sestdienas rīts sāksies ar motorzāģa rūkoņu Priedaines parkā. Tikš gatavota malka, tagad jau droši var teikt,

Foto: Ēriks Niedrītis

Pēc vētras Longailendā

Foto: Ēriks Niedrītis

Kas palicis pāri no mājās?

nerātoram pietiks līdz svētdienas rītam, ar nosacījumu, ja izsūknēšu vēl no savām automašīnām.

Tā kā nav elektrības, benzīnstacijas nedarbojas, bet tur, kur vēl ir degviela un elektrība, ir nenormālas rindas. Vētra Priedainē diezgan labi papurināja. Viens ozols ap 50 cm diametrā iegāzās mājās jumtā un pārlūza. Stumbrs noslīdēja gar sienu, noraudams apgaismojumu un notekcaurules. Jumts salauzts, bet caurumu neizsita. Mājās, istabā sēžot, kad koks ie-

Viens no tiem tika Priedainē jumtā, bet citi tika „noguldīti”, neaizķērot māju. Žigli skrēja mājās, skatīdamies uz augšu, ka tikai kāds zars vai koks man pašam neuzkrīt virsū. Parkā nolauztas kādas septiņas milzīgas egles, trīs citi lieli koki un dažas mazākas eglītes. Miskastes un plastmasas āra krēslī izmētāti pa teritoriju. Viens elektrības stabs ielauzts, otrs aplauzts. Vadi pāri stāvlaukumam. Bija tāds īssavienojums, ka saucām 911, lai brauc dzēst. Kārtīgi metināja vadus

Pēc Sandy Priedainē

Foto: J. Grigaliničs-Leja

Foto: J. Grigaliničs-Leja

Vētras postījumi Priedainē

ziņas. Pa ceļam iebraucu *Home Depot* būvmateriālu veikalā nopirkt jaunu ķēdi motorzāģim. Veikals arī bija bez elektrības, bet viņi bija pieslēguši ģenerātorus,

LIELAJAM Līgo nakts uguns kuram.

Jānis Grigaliničs-Leja,
Priedaines saimnieks,
tautā saukts Priedaines Jānis

JĀNIS BOLIS
LIKUMA ĒNĀ

**MŪSDIENĪGS
DZĪVES STĀSTS**

Grāmatu varat iegādāties
Latvijas grāmatnīcās,

ASV:
Rūta Straumanis
100 Memorial Dr.
Cambridge, MA 02142
617-868-5249
r.straumanis@earthlink.net
Cena 10\$ t.sk. pasta izdevumi

KO SAKA LASĪTĀJI?

Rakstniece Anna Žigure: “Grāmata ir tik aizraujoša, ka to gribas izlasīt vienā rāvienā.”

Latvijas universitātes profesore: “Kaut kas no pagātnes un vēstures, kaut kas no piedzīvojumiem un kaut kas no detektīva. Man patika, bija viegli un aizraujoši lasīt.”

Stjuarte no Rīgas-Stokholmas prāmja: “Izlasīju. Brīnišķīgi! Tās īsās nodaļas! Iedevu kolēģim lasīt. Tagad pārējie 49 gaida savu kārtu.”

Autora 84 gadu vecā auklīte Valmierā: “Ak, Dievs, Jānīt, ko ta’ nu? No tevis paša tur nekā nav.”

Lasītājas Portlandē un kādā Bostonas priekšpilsētā: “Patika, izņemot par to seksu.”

Čiekurkalna pensionārs: “Seksu? Kādu seksu? Nepamanīju.”

Amerikas latviete, kas tagad dzīvo Latvijā: “Tik traki nemaz nebija.”

Bostonas latviešu sabiedriskā darbiniece: “Nepatika! Šausmīgs varonis.”

Bostonas latviešu intelektuāle: “Vai tad tiešām cenzūras vairs nav?”

Mani gadi ar Čikāgas Piecīšiem

(Nobeigums)

Uldis Streips

Nākamais koncerts Latvijā notika tā paša gada jūlijā Rīgas Latviešu biedrības namā. Es izmantoju iespēju uz to ielūgt brālēnu Emīlu un viņa sievu Skaidrīti. Spēlējām ar sparū un prieku un, kā vēlāk rakstīja, "vēl viņiem ir velniņš iekšā". Bija arī Rīgā satikām koncertaģentūras *Ave Sol* meitenes, kuŗas piedāvāja rikot mūsu turnēju Latvijas valsts 90. gadadienas svinību laikā – Agitu Ikaunieci, Zandu Ķergalvi un Aneti Baumanī. Vienojāmies un devāmies pie fotogrāfiem, lai varētu sākt reklāmas kampaņu.

2008. gada rudenī iebrūcām Rīgā. Alberts un Armands jau bija priekšā un reklāmēja izrādes. *Ave Sol* meitenes mums jau bija pastāstījušas, ka lielā izrādē būs *Arēnā Rīga* 18. novembrī, pēc tam – dziedāšana pie Brīvības pieminekļa. Bija paredzētas izrādes pa visu Latviju, sākām Liepājā.

Braucām ar busu uz Liepāju. Anete brauc līdz, viņai līdzī grozs ar ēdamiem un dzeramiem. Mēs neesam kautrīgi. Pusceļā iekāpj Agita Ikauniece. Priecīgi tērējām līdz Liepājai. Viņa mani uzrunā ar "jūs". Saku viņai, ka nejūtos tik vecs, mani neviens nekad ar „jūs” nav uzrunājis, izņemot pāris reizes Latvijā, utt. Tad zinu, ka Agita ir Latvijā slavena diriģente, un sāku arī viņu uzrunāt ar "jūs". Beidzot izligām. Liepājā izrādē notika papildītā stadionā. Nebija taču pilnu Piecīšu ansambli redzējuši vairāk nekā desmit gadus!

Bijām arī Ventspilī, kur pārgulējām jaukā viesnīcā, un tad atpakaļ uz Rīgu. *Ave Sol* meitenes nolēmušas, ka jāpārdod biļetes arī uz ģenerālmēģinājumu *Arēnā Rīga* pēcpusdienā pirms izrādes, jo pati izrādē ir izpārdota. Lai iet! Sanāca pilna *Arēna*.

Pēc lielā vakara koncerta – uz Brīvības pieminekli. Pie pieminekļa milzīgs ļaužu pūlis, uz trepītēm jauktais koris. Bija šaušalīgi auksts. *Ave Sol* meitenes mums iedeva kamzoļus, ko pavilkt zem mēteļiem. Koristi arī bija mēteļi, kaut kas slapjš krita no debesīm. Diriģēja brāli Kokari, novilka mēteļus un svārkos diriģēja. Arī Agita novilka mēteļi, kad bija viņas kārta diriģēt. Tad bija laiks mums dziedāt. Novilkām kamzoļus bet palikām mēteļos. Bija tikai divas ģitaras, ko spēlēja Armands un Alnis. Abi vēlāk teica, ka pirmās dziesmas vidū pirksti kļuvuši nejutīgi. Koris dziedāja kopā ar mums. Nodzinājām "Es redzēju bāleliņu" un tad "Par mani, draudziņ, nebēdā". Nevaru ne-

maz izteikt, cik silta sajūta bija šai aukstajā vakarā pie tautas pieminekļa, dziedot kopā ar tautu. Šis rindas rakstot un to

Mēs vēl gluži jauni un pošamies kārtējā koncertbraucienā...

visu atceroties, man acīs sariesas asaras. Paldies *Ave Sol*, paldies koristiem, paldies visai tautai par šo godu, kuŗu tāpat kā 1989. gada izrādē Mežaparkā nevar aizmirst nekad! Pēc dziedāšanas, atkal kamzoļus un mēteļus uzvilkuši, uzkāpām baznīcas tornī, lai redzētu uģuņošanu. Kad nonācām lejā, pie baznīcas mūs atkal sagaidīja cilvēki un lūdza nodzināt kaut ko, dāvināja piemiņai grāmatas. Nodzinājām *a capella* "Vecpiebalgu". Jaukas beigās neticami skaisti dienas!

2010. gadā Vizma Makšiņa mūs pierunāja uzstāties Dziesmu svētkos Hamiltonā. Bijām septiņi – Alberts, Lorijs, Alberts Vītols, Armands, Janīna, Linda Maruta un es. Alberts izspēlēja joku – uzņāca uz skatuves un teica, ka Armands diemžēl nevarot būt. Publikā atskanēja vaimanas. Tad uzņāca pakistāniešu pārstāvis (Armands), un publika uzgavilēja. Pēc izrādes viens no Rietumkrasta mūzikāliem cilvēkiem teica, ka neesot zinājis, ka mēs vēl tik labi dziedam. Ēdām picu un atvilkām elpu dziļi naktī.

Piecīšiem – 50 un... atvadas no Latvijas

2011. gadā Piecīšiem 50! Jau laikus sākām veidot programmu jubilejas gadam. Indianapolisē izmēģinājām izrādē. Gāja itin labi. Sarunājām, ka Alberts Vītols un Linda Maruta brauks mums līdz uz jubilejas izrādēm Latvijā. *Ave Sol* atkal apsolijs rikot izrādes, ar Lorisijas palīdzību sarunājām

izrādes Anglijā, kur darbojās nenogurdināmais Pēteris Pētersons. Izrādes bija Straumēnos, papildītā zālē, te Alberts nodzie-

ku. Cerējām, ka izrādē būs Agita jo viņa studēja Londonā, bet nekā. Mums pat bija viens „hei, lali” pants viņai par godu. Izstai-

un iestādījām vairākus kociņus – savām ģimenēm, mūžībā aizgājušajiem Piecīšiem. Izstaigājām parku. Te būs skaista vieta, kur cilvēki plūdis strauēm.

Viendien Janīna mani uzaicināja ciemos pie Lāču ģimenes Ogrē. Lāču meita Agnese savu laik mācību laikā Amerikā bija dzīvojuši pie Janīnas. Mūs laipni sagaidīja. Tēvu sauc Normunds. Es teicu, ka man vidus vārds arī tāds. Izrādījās, ka Agneses puisis arī ir Normunds. Tā nu mēs bijām trīs Normundi pie viena galda. Pusdienās mežacūkas cepētis ar kartupeļiem un gailēnu mērci. Nirvana! Līdz dabūju ābolus no Lāču dārza, kuŗus vēlāk notiesājam savos pārbraucienos.

Pēdējā izrādē Nacionālajā teātrī. Izpārdota. Viena no manām brīvbiļetēm tika meitai Kristai, kuŗa bija atbraukusi gan skatīties izrādē, gan arī apceļot Eiropu, trīs biļetes – Vitolu fonda stipendātiem. Pēc izrādes visi trīs stipendāti pienāca pateikties, un man bija neticams prieks satikt Madaru, kuŗai ir manu vecāku vārdā nosauktā Vitolu fonda stipendija. Jaunieši par izrādē bija ļoti priecīgi, viņi bija dzirdējuši mūsu dziesmas, bet nekad nebija Piecīšus skatījuši vaigā. No sirds iesaku visiem, kas šo rakstu lasa, dibināt stipendiju pie Vitolu fonda! Katru gadu daudzi spējīgi, talantīgi jaunieši, kuŗi alkst mācīties, bet kam trūkst līdzekļu, varēs tuvoties savam sapnim!

Nacionālā teātra izrādē dziesmas skanēja koši, „skiti” tika uzņemti atsaucīgi. Izrādes beigās, kā visur jubilejas braucienā, pēdējo dziedājām "Mūsu mīlestība". Šoreiz nevis Armanda un Lorisijas duets, bet dziedājām visi kopā, rokās sadevušies. Vārdi izteica mūsu mīlestību pret publiku. Tās bija mūsu ardievas. Jāatzīstas, man rītēja asaras. Tā bija Čikāgas Piecīšu pēdējā pilnā izrādē Latvijā.

Piecīšu dziesmas nebeidzas...

2012. gadā Dziesmu svētki Milvokos. Pa ausu galam bijām dzirdējuši, ka mūs aicinās uzstāties. Jā, 4. jūlijā paredzēta mūsu izrādē. Mēs darījam labāko, ko varējām.

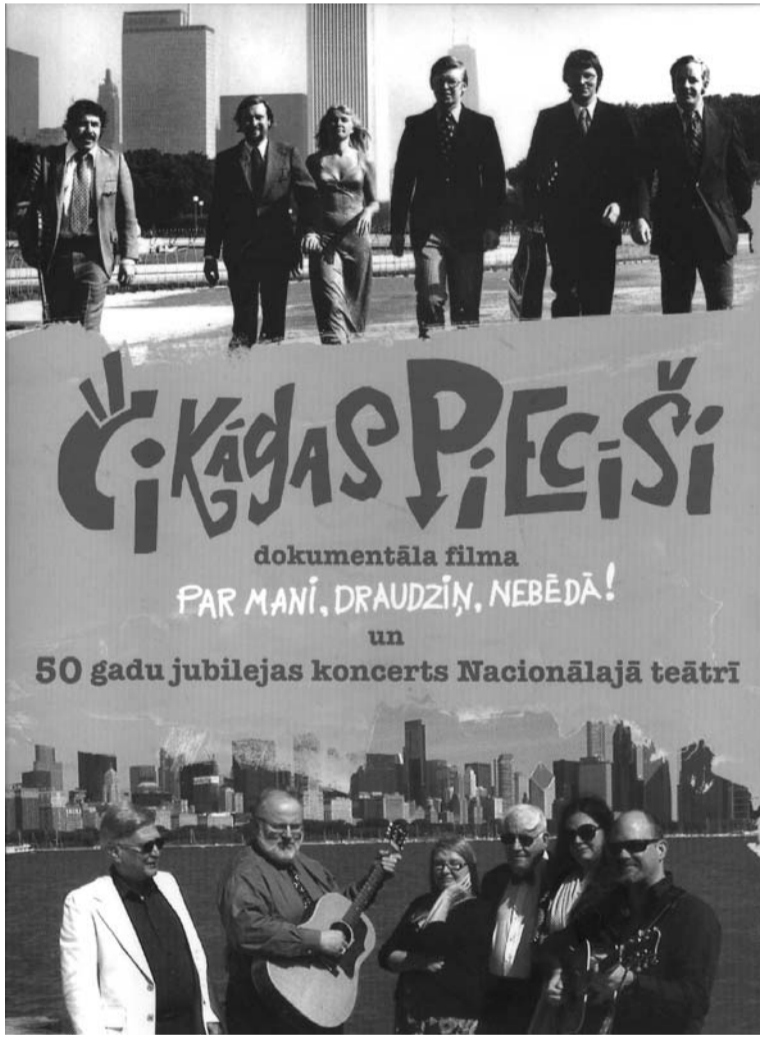
Nedomāju, ka vairs kādreiz būšu uz skatuves. Pieņemu, ka Janīna domā tāpat. Armands ar Lorisiju ir dziedājuši Latvijā, droši vien uzstāsies vēl. Alnis spējīgs spēlēt visur ar visiem, un pieņemu, viņš to arī darīs. Maruta un Albertiņš ir jauni, viņiem visādas iespējas vēl priekšā. Visi grib redzēt un dzirdēt Albertu.

45 gadi bija nozīmīgs posms manā dzīvē. Ilgāks, nekā esmu bijis darbā, ilgāks, nekā esmu ģimenē. Piecīši ir liela daļa no manas dzīves, un joprojām jo sirdī esmu Piecītis.

... Ir 4. jūlijs, un aizskatuvē man uzsauc daudz laimes vārda dienā. Viesnīcas lobijā kāds bariņš piesauc mani klāt. Viņi saka, Alberts no skatuves esot teicis, ka mēs esam ar mieru vēl uzstāties, ja mūs aicinās dziedāt kādos mājas koncertos. Es pasmaidīju.

dāja arī Gunara Janovska "Brāļa dārzu", te arī pārnākšņojām. Tad braucām atpakaļ uz Londonu, kur mums bija apmešanās tai

gājām Londonu, iegriezāmies Haidparkā. Lidmašīnā pa ceļam uz Rīgu pārsteigums – maza meitenīte nodzināja vienu no

pašā DV namā, kur bijām 1974. gadā. Labas istabas, laipni saimnieki. Londonā bijām vienā teātrī ar istu skatuvi un lielisku publi-

mūsu bērnu dziesmām! Izrādās – tā ir Lorisijas skolniece. Labi veikts un mācīts!

Aizbraucām arī uz *Likteņdārzu*

Šā gada 31. oktobrī Rīgā, krodziņā "Restorācija" svinēja Čikāgas Piecīšu pirmā DVD klajā nākšanu. Tajā iekļauta dokumentālā filma "Par mani, draudziņ, nebēdā" un 50 gadu jubilejas koncerts Rīgā, Nacionālajā teātrī.

DVD var iegādāties – Latvijā grāmatnīcās, Statoil degvielas uzpildes stacijās, skaņu ierakstu veikalos *Random* un *Upe*, kā arī Jura Podnieka studijā.

Interesentiem ASV un citur pasaulē jāpieprasa latviešu centros vai sazinoties ar Jura Podnieka studiju pa e-pastu jps@jps.lv

(Nobeigums)

Zigfrīds fon Fēgezaks

Fragmenti no topošās grāmatas „Baltiešu gredzens”

Tā bija nebeidzama stāstīšana un atcerēšanās: “Ja tu mani nebūtu no ūdens izvilkusi... Kā mēs kapsētā zemes lasījām...” Atgriezās visi – vecais Mārcis, Indriķis, grāvračis Jaunzems, Jancis...

Karломčena ienesa karstu kafiju un ķimeņmaizītes, beidzot arī viņa piesēdās, kaut tikai uz krēsla malas, aizvien gatava lēkt kājās, kaut ko atnest, kaut kur krāmēties.

“Lomchen,” māte lūdzās, “paliec taču uz brīdi sēžam!”

Bet Karломčena jau atkal tipināja uz virtuvi, lai atnestu petrolejas lampu. Metās krēsla. Tad māte pieliecās, glāstīja Milai roku un klusu teica:

“Man tev jālūdz piedošana. Tas bija netaisnīgi no manas puses, ka es tevi toreiz sūtīju prom.”

Bet Mila sagrāba mātes roku, šņukstēdama to skūpstīja un beidzot raudošā balsi teica:

“Nē, nē, lielkundzītei bija taisnība: Vanags bija nelietis, sliņķis, miega mice – viņš nebija īstais. Bet milēt es tomēr milēju – šo neliet!”

Kad Karломčena ienāca ar lampu, viņas kupriša ēna atkal izstiepās līdz griestiem. Te nu viņas sēdēja, trīs vecum vecas, saliektas sievietes, Aurela bērniņas labie gariņi. Un tad pienāca diena, kad Aurelam bija no mātes un Karломčenas jāšķiras. Viņš zināja, ka šis būs atvadašs uz visiem laikiem. Pēdējo reizi māte viņu turēja savās rokās: bet viņš apkampienu tikko manīja – tik vieglas, tik vārgas bija kļuvušas viņas rokas. Vēl viens skats atpakaļ no sliedīšņiem: viņa sēdēja atzveltnes krēslā pie loga, pieliekusies uz priekšu ar seju plaukstās. Bet viņa vairs nepacēla acis, viņa no Aurela jau bija atrāvusies.

Karломčena vēl žigli iespieja viņam sainīti zem rokas: “Svaigi ceptas ķimeņmaizītes – tādu Vācijā nav!” Viņam nācās ļoti zemū noliekties, lai pietuvotos viņas krunkainajai sejiņai. No kāpņu platformas vēlreiz viņš pameta skatu uz augšu: tur viņa augšā stāvēja, kā rūķītis, un ar acīm viņu pavadīja. Tad viņš dzirdēja viņu iešļūcam dzīvoklī, pēdējo reizi šos sikos, steigšus solīšus. Durvis aizvērās.

xxx

“Gan jau tu izķepurosies,” Karломčena viņam bija teikusi. Bet tagad viņu atkal pārņēma šaubas. Ko lai viņš tajā pusē iesāk? Mūziku? Ar to taču sen jau ir cauri. Kādreiz viņam bija sajūta, ka viss no jauna atgriezīsies, bet tad atkal uznāca vēlme pēc nekā vairāk kā maza zemes gabaliņa, ko pats varētu apstrādāt. Nē. Viņš nevēlējās būt emigrants, mētāties pa svešām muižām, svešām pilsētām. Ja reiz Vācijā, tad pavisam, ar sirdi un dvēseli, nevis kā īgns viesis. Kaut kur taču jābūt vietai divām kājām, divām rokām. Viens stūrītis zemes, nekas daudz, tikai mazs pleķītis. Vājprātīga vēlme. Vājprātīga kā viss šis brauciens – bez kāda mērķa vai plāna. Nevienu tu nepazīsti, neviens tevi nesagaida. Tie ne daudz cilvēki, kuŗus tu pirms kāra pavirši iepazīsi, ir krituši vai diez kur aizkļuđuši. Tu tikpat labi varētu doties uz Āfriku vai Brazīliju: tik sveša ir šī zeme, kas tev te stāv priekšā, – jā, tagad pie apvāršņa iznirst šaura strēmele, zilgana meža svītra, dzeltenu smilšu jūrmala...

Jā, tur ir Vācija – uzvarēta, verdzināta, no tūkstos brūcēm asiņojoša, bezspēcīga valsts. Tai viss ir atņemts: ieroči, gods, ti-

cība sev. Neaizsargāta, izlaupīta zeme, pazemota tauta, kas zaudējusi savu godu. Un tagad tu gribi uz Vāciju? Tagad būt vācietim?

Tagad, tagad nelaimē pa istam!

Mazā baltvācu blakus figūrīna, pārdomā: jau pirms kāra šī zeme bija pārpadzīvota, cits citam mina uz papēžiem, pat spējīgākie tikai ar dūrēm spēja noturēties, nebija telpas dzīvošanai, nebija gaisa elpošanai; kā būs tagad, kad šai tauta vēl vairāk atņemta zeme, un no kuŗas prasa kompensācijas, kas būs jāmaksā ne tikai bērniem, bet pat mazbērniem? Paņem rokā globusu: uz visas zemeslodes tu neatradīsi otru vietni, kas būtu tik bezcerīga, tik izmīsusī, bez jebkādam izredzēm uz labāku nākotni kā šis nelaimīgais zemes stūrītis. Un tieši tur tu vēlies apmesties – vai tas nav tīrais vājprāts? Tagad būt vā-

cietim?

Tagad, tagad nelaimē pa istam!

Mazā baltvācu blakus figūrīna, kad kuģis grimst, labi palikt uz tā, nav kopā ar žurkām jābēg. Bet tikai muļķis lec uz grimstoša kuģa. Tikai aitas skrien degošā kūti. Tu nekad neesi bijis valsts vācietis. Un par šiem cītīgajiem un iedomīgajiem prūšiem tu nekad neesi jūsmojis. Reichs – kāda tev daļa gar Reichu. Pasaule tev stāv atvērta. Kāpēc tieši tagad uz Reichu, uz šo mazo zemes pleķīti, kam jānes visas zaudēta kāra nastas, pie šīs tautas, kuŗu kā nevienu nievā visa pasaule? Vai tu esi traks? Vai visi labie gari tevi pametuši? Tagad būt vācietim?

Tagad, tagad nelaimē pa istam!

Zeme nāk tuvāk un tuvāk: tumšs mežs, dzeltenas smiltis, koki un mājas. Tā ir plaša un gaida ar atplestām rokām. Saule

vēl aizvien bija aiz mākonjiem, bet šur tur caur rita miglu uz tvaikojošo zemi paspīdēja kāds saules stars. Gabaliņš zilas debess, baltu kaiju spārnu zibēšana. Vai jūra šalca? Vai brāza gaisā? Vai vējš nesa skaņas no kāpām, kas nāca aizvien tuvāk?

Ausis sāka skanēt mūzika, sika melodija, kādu Aurels sen nebija dzirdējis. Viņš joprojām stāvēja kuģa priekšgalā ar skatu uz krastu, kas ar vēja pūstiem kokiem un plandošiem karoģiem steidzās viņam pretī.

Jau pavērs krasts un kuģis ieslīdēja gar akmens moliem upes grīvā. Un, kad abi krasti viņu cieši apņēma – lēzena, trūcīga pļavu ainava ar kailiem kokiem un alksnājiem, bērniem, kas vicināja nabadzīgu zvejnīeku būdiņu priekšā, – viņam bija sajūta, it kā viņš būtu atgriezies mājās pēc gadu simtiem ilgas klaiņošanas, it kā viņu cieši un stipri apskautu mātes rokas.

ZIGFRĪDS FON FĒGEZAKS

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu. SIA “L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

BLIK sēde Rīgā

Izaicinājums izdzīvošanai pārmaiņu laikā

Gadskārtējā laikraksta *BRĪVĀ LATVIJA* izdevēju kopas (*BLIK*) sēde notika oktobra pēdējā nedēļas nogalē Rīgā. Vispirms tikāmiests sestdienas – 27. oktobra ritā viesmīlīgajā mūsu avīzes redakcijā Ausekļa ielā, pēcpusdienā un nākamajā dienā DVF viesnīcā *Radi un draugi*. Redakcijā ap galdu sēdējām 11 cilvēki: redaktore Ligita Kovtuna, laikraksta *LAIKS* īpašniece Dace Rudzīte no ASV, *BLIK* priekšsēdis Aivars Sinka (*DVF*) un kopas Anglijas, Vācijas un Zviedrijas pārstāvji: Dzidra Purmale (*LNPL*), Nils Ebdens (*LKV*), Andrejs Leimānis (*ZLCP*) un Vija Freimane (*ZLA*); Anglijas *BL* administratore Sarmīte Janovskis, www.brivalatvija.lv un *LAIKA* pielikuma *Jaunais Laiks* redaktors Dainis Mjartāns, finanču padomnieks Pēteris Pētersons (*DVF*), Aija Ebdene (*LKV*).

Redaktore pārskats

Aivars Sinka apsveica dalībniekus un vēlēja sekmes darba gaitā. Redaktore Ligita Kovtuna sniedza pārskatu par iepriekšējo gadu un nākotnes plāniem, stāstīja “par labām lietām un ne tik labām”. Būtu laiks kaut ko pamainīt: gaida konkrētus ierosinājumus un kritiku. Gandarījums par labo sadarbību ar Daugavas Vanagiem Latvijā un Austrālijā, īpaši par brīveksemplāru sūtīšanu leģionāriem. Brīveksemplārus saņem 219 Latvijas lauku bibliotēkas. Publicitāte *Radiem un draugiem* ir paldies par atbalstu. Nētrūkst rakstītāju; prieks, ka sāk iesaistīties jauniebraucēji. Redakcija pūlas, lai nepieaugtu izdevumi, un pēdējos gados ir panākusi, ka ievērojami ir samazinātas Latvijas Pasta izmaksas.

LAIKA un *BL* labā sadarbība

nodrošinājusi to izdošanu: *LAIKS* sedz 2/3, *BL* 1/3 izdošanas izdevumu, tāpēc abiem laikrakstiem ir astoņas kopīgas lappuses... Turpmāk arī *Daugavas Vanagu Mēnešrakstu* izdod *BL* un *Laika* redakcijā, atbildīgā redaktore Ligita Kovtuna. Tas apstiprina atzinību, ko ieguvusi redaktore un redakcijas darbinieki par profesionālo darbu. Jāvēl Dievpalīgs, redaktorei uzņemoties jaunus pienākumus.

BL saturs

Plašas pārrunas izraisīja avīzes saturs. Izskanēja dažnedažādi viedokļi un ierosinājumi. Ir problēma, ka *BL* jāapmierina dažādu lasītāju grupu prasības: vecākai paaudzei no pirmās trimdas, vidējai paaudzei, kas dzimusi un izglītojusies mītņes zemēs, un pēdējo gadu jauniebraucējiem

no Latvijas. Katrai grupai ir citas prioritātes attiecībā uz saturu: rakstiem par kultūru, analitiskām apcerēm, ātri uztveramām aktuālitātēm utt., un vai publicēt uz papīra, elektroniskā tīklā vai abos. Abonentu skaitu palielināt izdosies, vienīgi apmierinot dažādās prasības.

Kā atrisināt finansēšanu? Jāpārlicina vadošās patvēruma zemju organizācijas un ELA, ka to pienākums ir atbalstīt kultūru latviešu preses izdevumu. Kā atzina Dainis Mjartāns (viņš ir arī Nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes loceklis), neviens Latvijas preses izdevums šodien neiztiek bez dotācijām.

Atzinumi

Jāuztur autoru un tematu dažādība. Vajadzīgs strukturēt

gaŗos rakstus, tā sauktos *palagus*. Bija piebilde, ka interesantus, analitiskus rakstus lasa šā vai tā. Izmantot jaunus tematus, piemēram, par popmūziku. Gaŗlaiko gaŗie sēžu atreferējumi. Vajadzīgs uzlabot attēlu kvalitāti. Izmantot dažādus izziņu pasniegšanas veidus ātrai uz-

tveršanai. **BLIK arī aicina, kā iepriekšējos gados, dāvināt avīzes abonementu leģionāriem Latvijā (par Ls 34, – gada abonementu).**

Savukārt jaunu abonementu draugam iespēja dāvināt ar atlaidi – 130 eiro Vācijā, 1000 kronas Zviedrijā un 90 mārciņas Anglijā.

BRĪVĀS LATVIJAS nākotne? Atbildi glabā mūsu piederības izjūta – Latvijai vai globālai pasaulei un materiālismam.

Dzidra Purmale,
Aivars Sinka

Drošais tilts ir drošāks par drošu

Amerikas Latviešu apvienība un tās labā roka Latvijā Ēriks Krūmiņš ar kundzi Ināru ir atkal dzimtenē un 22. oktobrī viņi tikās ar Latvijas Bērnu fondu. Sprotams, ka Bērnu fonds šādas tikšanās ar Ēriku un Ināru nerīko tāpat vien. Ar Fondu vienmēr ir vairākas daudz bērnu ģimenes un studenti. Kā vienmēr, tie visi ir rūpīgi izmeklēti – izcili, ievērojami, mīli un sirsnīgi. No Ērika jau iepriekš esmu saņēmusi ziņu, ka šodien tiksies ar četrām daudz bērnu ģimenēm un astoņiem studentiem. Tikšanās vieta šoreiz ir bijušais Benjamiņu nams, tagad slavena Rīgas viesnīca ar dižciltīgu vārdu „Europa Royale”.

Kad es ieeju mums atvēlētajā zālē, tur ir tikai Fonda viceprezidente Vaira Vucāne un Krūmiņu pāris. Sasveicināties, un Vaira man pastāsta, ka šodien mums jāiziet bez Fonda vadītāja Andra Bērziņa. Viņam jābūt Saeimas plenārsēdē, jo šodien tur tiek runāts par 2013. gada budžetu, un Latvijā pašlaik nekas nav svarīgāks par budžetu. Toties mums ir Ēriks Krūmiņš, ir Fonda viceprezidente, mums ir aploksnes ar stipendijām, un tūlīt pie mums ierodas arī apdāvināmās ģimenes un studenti.

Vispirms redzu, ka zālē ienāk pāris pensionāru gados ar veselu rindu mazu, maziņu un vēl mazāku bērniņu. Saskaitu veselus astoņus. Vēlāk noskaidroju, ka tie ir Jānis un Lilita Seržāni no Bauskas ar saviem audzubērniem. Tur ir desmitgadīgā Liene un deviņgadīgā Laura, astoņgadīgais Nauris, divas sešgadīgas meitenes Dite un Ilze, četrgadīgais gadīgais Romāns, trīsgadīgā Katrīna un vismazākā – Kristīnīte, kuŗai ir tikai viens gadiņš. Vēlāk uzzinu, ka bez astoņiem pieņemtajiem bērniem ģimenes apgādībā ir arī pašu mazdēls Richards. Man iedotajā informācijas lapā lasu, ka visi bērni, izņemot mazo Kristīnīti, ir cietuši no emocionālas un fiziskas vardarbības. Sprotu, ka vainīgie bijuši bērnu vecāki, jo tiem visiem ir atņemtas tiesības. Kad vēlāk pie tējas tases Jānim jautāju, kā viņi tikuši pie tik kuplas ģimenes, viņš man paskaidro, ka viņa sieva

Lilita bijusi bērnu nama vadītāja, un, kad tas likvidēts, šiem astoņiem nav bijis, kur palikt. „Sievai ir ļoti mīksta sirds,” viņš vēl piemēta.

Tad iepazīstos ar Kazilaišu ģimeni, kur ir tētis ar trim bērniem, kuŗi zaudējuši savu māmiņu, ko pieveikusi ļauna slimība. Tur bērniņi ir piecus, septiņus un vienpadsmit gadus veci. Vecākā meitene Laura man pastāsta, ka mājas darbos viņiem palīdzot vecmāmiņa.

septiņiem bērniem. Vecākais no tiem ir Jēkabs, viņš man pastāsta, ka viņam ir četrpadsmit, mācoties Jelgavas Spīdolas ģimnazijas 8. klasē. Vēl es no viņa uzzinu, ka viņa brālis Matīss divpadsmit gadus vecs, tad māsiņa Marta, kuŗai ir desmit, brālītis Kārlis, kuŗam ir astoņi gadi, māsiņa Anna Marija sešus gadus veca, tad vēl čerģadīgais Ernests un gandrīz divus gadus vecais vismazākais brālītis Gustavs. Jēkabs man paskaidro, ka viņu ģimenē

sadarbojas gandrīz jau 20 gadus, un Amerikas latvieši no Latvijas bērniem sagaida, lai viņi izaugtu par īstiem latviešiem un patriotiem.

Tad ciemiņus uzrunā Ēriks Krūmiņš, viņš tuvāk pastāsta par ALAs darbu Latvijā. Pašlaik ALAs rūpju lokā ir 54 daudz bērnu ģimenes un 24 studenti – bāreņi vai jaunieši no lielām ģimenēm. ALAs palīdzība Latvijai ir ieguvusi nosaukumu „Drošais tilts”, un tagad šis atbalsts ir sasniedzis

mazos bērnus dejot līdz. Mums visiem uz brīdi kļūst jautri un labi, arī man jau kājas sāk kustēties mūzikas takti.

Tad mēs varam ķerties pie aploksņu izdalīšanas. Cik zinu, aploksnēs ģimenēm ir kādi 200 lati mēnesī, un arī studentiem pasniegtais ik mēneša pabalsts līdzīga apmēra. Man katrai ģimenei pēc aploksnes saņemšanas jāiedod ALAs jaunā brošūra, kur ir visjaunākā informācija par to, ko un kā ALA dara. Arī man tā ir jauna, jo nu jau no ALAs prom esmu gandrīz pilnus desmit gadus. Es kā vienmēr esmu „apķērīga”, gandrīz katru apkampju, samīļoju, uzmundrinu, bet kad ir reize apkampt vecmāmiņu Zigrīdu, man uznāk raudiens. Nekādi nevaru iedomāties, ko darītu es, ja man būtu jārupējas par vienu, kur nu vēl pieciem bērniem, ja vecākais ir tikai trīspadsmit gadus vecs. Raud arī vecmāmiņa Zigrīda un iečukst man ausī jautājumu, kur viņa varētu „atkrūvēt” savus gadus atpakaļ. Uz to man viņai bija jāatbild, ja zinātu, tad to es arī labprāt izdarītu un ietu viņai palīgā.

Tā caur asarām un smiekliem esam tikuši pie pēdējā studenta apbalvošanas, un tad šīs dienas lielākā ģimene Seržāni uzstājas ar dziesmām un dejām. Pat mazā Kristīnīte visu priekšā griežas kā vilciņš, kamēr ģimenes galva Jānis dziedāšanu pavada ar elektriskām klavierēm un pats dzied līdz. Pēc tam, kā jau parasti, ir jāiet pie atspirdzinājumiem. Tur ir kafija un tēja, ir bērniem sulas un augļi. Ir arī pīrādziņi, cepumi un vēl citas garšīgas uzkodas. Pamazām ģimenītes un jaunieši steidzas atkal uz mājām vai skolu, kā nu kuŗais, bet mani Bērnu fonda brīnišķīgie darbinieki nogādā mājās. Atkal esmu apdāvināta ne tikai ar mīļiem apkampieniem, bet ar puķēm un mākslas darbiem. Nu man pie ledu skapja ir pieci krāsaini bērnu mākslas darbi. Tiem blakus ir sešas krāsainas lentītes iesietas sarkanā satīna sirsniņās, un es jūtos bagāta. Man ir arī baltas mārtiņrozēs un sarkanās alpu vijolītes počiņos, un es atkal zinu, kādēļ esmu šeit, Latvijā, nevis Amerikā.

Astrīda

Mēs visi kopā

Zāles otrā pusē manā rindā apsēžas kundze, kas varētu būt gandrīz manos gados, un viņai blakus sarindojas pieci bērni jau skolas gados. Tā izrādās vecmāmiņa Zigrīda Haričeva, kuŗa uzņēmusies aizbildniecību par savas meitas bērniem. Viņa ir bijusi daktere traumatoloģijas slimnīcā, bet nu jau vairākus gadus ir pensijā un savas zināšanas un nelielos līdzekļus veltī bērnu attīstībai, lai tie izaugtu par gudriem valsts pilsoņiem. Nezinu, kas noticis ar bērnu tēvu, bet viņu māmiņu diemžēl savā varā turot alkohols.

Tad aiz manis rindā iekārtojas šīs dienas ceturttā ģimenīte. Tie ir Baiba un Māris Ozoli ar saviem

ik pa divi gadiem ir radies kāds brālītis vai māsiņa. Pieci vecākie bērni iet Jelgavas Mūzikas skolā un mācās spēlēt kādu instrumentu vai dzied, visi dejo tautasdeju ansambļos un labi mācās. Visa ģimene ir sabiedriska un izpalīdzīga, piedalās pilsētas svētkos, sporta sacensībās un vides sakopšanas talkās. Ozolu ģimene pilsētā ir labi ieredzēta un cienīta.

Kaut kur zāles otra galā pie durvīm stāv vienpadsmit mūsu šīs dienas studentī, un programma var sākties.

Vaira sarīkojumu atklāj ar informāciju par to, ko dara ALA, jo vairums no šīs dienas viesiem to nezina. Viņa piemin, ka Latvijas Bērnu fonds ar ALAs organizāciju

un pārsniedz divu miljonu dolaru robežu, un pie šīs robežas tas nedomā apstāties. Tam es varu tikai piekrist, zinu, ka šis „Drošais tilts” ir drošāks par drošu un katrā ziņā lētāks par Rīgā uzcelto „zelta” tiltu.

Pirms stipendiju pasniegšanas ar divām dziesmām mūs iepriecina skaistas un kā divas ūdens lāses līdzīgas māsas Līga un Zane Goiževskas. Atceros viņas no TV programmas par dviņiem, kas dzied. Viņas mums nodzied Emīla Dārziņa „Melancholisko valsī” ar vārdiem: „Aicinu tevi uz vienu valsī”. Otrā ir ļoti jautra dziesmiņa par dzīvniekiem mežā un kukaiņiem zālē. Dziesmai meitenes piešķaņo dejas soļus un aicina arī

120x120 Filadelfijā. Kā tas nākas, ka šeit ir tikai rekordisti?

Ko mēs varam secināt no organizācijām, kas kopīgi rīko nākamās Latvijas valsts svētkus, šoreiz Filadelfijas Brīvo latvju biedrības 120. jubilejas ietvaros? Apbrīnojamā kārtā, izrādās, ka šajā pilsētā pastāv gandrīz tikai organizācijas-rekordistes. Bez pašas Biedrības, kas ir pasaules visvecākā latviešu biedrība, kas darbojas nepārtraukti, 18. novembra aktu rīko arī gandrīz tikpat vecā Sv. Jāņa ev. lut. draudze, dibināta tikai vienu gadu vēlāk, 1893. gadā. Turklāt programmas koncerta daļā uzstāsies koris, kas savu darbību iesāka kā latviešu baptistu draudzes koris tālajā 1896. gadā un šodien ir Filadelfijas

koncertkoris, kas mūzicē plaši pazīstamās diriģentes Guntas Plostnieces vadībā, tas ir vecākais latviešu koris ASV. Ir vēl kāda stīga, kas vieno šīs organizācijas – tās ir saites ar Kurzemi, no kuŗienes drosminieki devās pāri okeānam, acimredzot, agrāk nekā no citiem Latvijas novadiem, no Liepājas un Ventpils ostām uz Filadelfijas ostu. Gandrīz visi BLB dibinātāji bija kurzemnieki, un biedrības vēlākajos (t.i. 1920-30-os) gados liepājnieki Minkas darbības jaunās Latvijas valsts atbalstam.

Valsts svētku uzrunu teiks dzimtais filadelfietis Kārlis Cerbulis, vietējās latviešu sko-

las, Gaņezera, un Minsteres audzēknis, viņš, kopš 1993. gada dzīvodams Latvijā, ir pielietojis savu izglītību agronomijā un uzņēmumu vadībā kā Rīgas Fondu biržas līdzdibinātājs un pirmais prezidents, un tagad ASV investīciju fondā NCH, kas veic ieguldījumus Austrumeiropā, Krievijā un Ukrainā. Kārļa uzrunai sekos augšminētā Filadelfijas Koncertkoŗa koncerts trīs stundzinieku, vijolnieka Augustina Taija (*Tighe*), čellistes Lindas Alļes-Merfijas (*Murphy*), un kontrabassista Andŗa Zvārguļa pavadījumā. Diriģēs Latvijas Atzinības krusta valkātāja Gunta Plostniece, solists būs vairāk nekā 10 operu

lomu atveidotājs dziedonis Andrejs (*Andrew*) Martens, bet koŗa dziesmu solisti būs Astrīda Rudolfa (*Rudolph*) un Pauls Barbins. Koncertu papildinās arī vijolniece jelgavniece Guna Pantele ar vīru amerikāņu pianistu *Andrew Puntel*, kas, būdams Fulbraita stipendiāts, mācījās koŗa diriģēšanu Romāna Vanaga vadībā Latvijas Mūzikas akadēmijā, pie reizes iemācoties arī latviešu valodu.

Svinīgo aktu ievadis jauniešu un studentu karogu goda sardze, latviešu skolas audzēkņi sniegs priekšnesumu, un būs arī apsveikumi un apbalvojumi. Pēc sarīkojuma sekos pieņemšana un, tiem kas vēlas, vakariņas

lejas zālē Dzintara galda izkārtotumā. Biedrības jubilejas tradīcija ik reizi sniegt jaunu miniizstādi turpināsies ar tautastērpu skati.

Valsts svētki Filadelfijā sestdien, 17. novembrī, plkst. 14:00. Ieeja \$25, ar tautas tērpu \$15, labvēļiem pret ziedojumu, sākot no \$50. Skolniekiem un studentiem par brīvu. Šo sarīkojumu atbalsta visas Filadelfijas latviešu organizācijas, kā arī BLB 120x120 atbalstītāji – Latviešu fonds, ALA Kultūras fonds, Amerikas latviešu palīdzības fonds.

Sandra Milevska

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Augstu vērtē Dombrovski

Vācijas kanclere Angela Merkele, tiekoties ar Latvijas Valsts prezidentu Andri Bērziņu, augstu novērtējusi Ministru prezidenta Valža Dombrovskā (*Vienotība*) darbu un lūgusi nodot viņam personiskus sveicienus. „Šī saru-

Wiktorin), kas Latvijā darbu sāka šī gada jūlijā. Tikšanās laikā starp citiem jautājumiem īsi tika pārrunāta arī Visaginas atomelektrostacijas (AES) projekta virzība pēc Lietuvas Seima vēlēšanām. Pavļuts uzsvēra, ka, ievērojot vēlēšanu un arī konsultatīvā referenduma re-

Vācijas kanclere Angela Merkele un Latvijas Ministru prezidents Valdis Dombrovskis

na bija cilvēciskā līmenī. [Kancelere] cilvēcīgi teica, lai pasveicina, jo viņš [Dombrovskis] tiešām ļoti labu darbu dara,” sacīja Bērziņš.

Taujāts, vai, tiekoties ar Merkeli, nav saņemts Vācijas atbalsts Dombrovskā kandidātūrai Eiropas Komisijas (EK) prezidenta amatā, Bērziņš atbildēja: „To jau redzēs, kad līdz tam aizies. Pamats ir to darīt, ja līdz tam aizies.”

***

Pavļuts tiekas ar Vācijas un Japānas vēstniekiem Latvijā

Ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts tikās ar Japānas vēstnieku Latvijā Takaši Osanai (*Takashi Osanai*), kuram tā bija atvadu vizīte Ekonomikas ministrijā, kā arī ar Vācijas vēstnieci Latvijā Andrea Viktorīnu (*Andrea Joana-Maria*

zultātus, Latvija patlaban gaida Lietuvas jaunās valdības pozīciju. Mūsu nostāja ir bijusi nemainīga, ka Latvija būtu gatava iesaistīties projektā tikai tad, ja tas ir ekonomiski un saimnieciski pamatots, kā arī ja paredzams komerciāls izdevīgums. Latvijas puse jau iepriekš norādīja, ka pagaidām Visaginas projekta īstenošanā vēl ir daudz neskaidru jautājumu, kuri pusēm konstruktīva dialoga ceļā ir jāatrisina un kuri ir izšķirīgi turpmāko lēmumu pieņemšanai no visu iesaistīto partneru puses.

***

Lēmums par Latvijas uzņemšanu eiro zonā būs jūlijā

Galīgais lēmums par Latvijas uzņemšanu eiro zonā gaidāms nākamā gada jūlijā, teica Finanču

ministrijas (FM) Eiro projekta vadītāja Dace Kalsone (*attēlā*).

Viņa paskaidroja, ka vērtēšana par Latvijas atbilstību eiro ieviešanas kritērijiem sāksies nākamā gada martā. „Vērtēšanas sākums mums ir nākamā gada marts. Paies šis gads, un tad mēs redzēsim, kā mums būs gājies ar Māstrichtas rādītāju ieviešanu, vai tie tiks izpildīti. Māstrichtas kritēriji Latvijai jāizpilda, ne vien lai ieviestu eiro, bet arī lai nodrošinātu stabilu tautsaimniecības izaugsmi. Un nākamā gada sākumā ir brīdis, kad mēs vērsīsimies ar lūgumu pie Eiropas Komisijas (EK) un Eiropas Centrālās bankas (ECB) veikt ārpuskārtas konverģences ziņojumu. Jūnijā ES padome, kurā valstis pārstāv valdību vadītāji, pieņems politisko lēmumu par atbalstu Latvijas dalībai eiro zonā. Jūlijā gaidāms galīgo lēmumu par Latvijas uzņemšanu eiro zonā,” pastāstīja Kalsone.

***

Andris Teikmanis vizītē Jaunzēlandē

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andris Teikmanis (*attēlā*) vizītē Jaunzēlandē tikās ar Ārlietu un tirdzniecības ministrijas valsts sekretāru Džonu Allenu (*John Allen*) un pārrunāja gan divpusējo attiecību jautājumus, gan aktualitātes starptautiskajā darba kārtībā. Allens ar interesi uzklauzīja Latvijas pieredzi ekonomiskās krīzes pārvarēšanā, kā arī apjautājās par Latvijas centieniem ekonomisko sakaru paplašināšanā un jaunu eksporta tirgu apgūšanā. Teikmanis informēja par Latvijas vēlmi pievienoties Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (*OECD*) un aicināja Jaunzēlandes pusi paust atbalstu Latvijas kandidātūrai. Abas puses bija vienisprātis – lai arī starp abām valstīm ir ģeogrāfisks attālums, vairākos starptautiskos nozīmīgos jautājumos gan Latvija, gan Jaunzēlande var sekmīgi sadarboties.

***

Ārlietu ministrs piedalās sanāksmē Laosā

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*attēlā*) 5. un 6. novembrī piedalījās 9. Āzijas-Eiropas valstu galotņu apspriedē (*Asia-Europe meeting - ASEM*) Vientjanā, Laosā.

9. ASEM sanāksmes temats bija partnerības stiprināšana mieram un attīstībai (*Strengthening Partnership for Peace and Development*). Sanāksmē runāja par Āzijas un Eiropas reģioniem aktuāliem ekonomikas un finanču jautājumiem, vides un klimata pārmaiņām, enerģijas drošību, cīņu ar terorismu, Tūkstošgades mērķiem, pārtikas drošību, veselības aizsardzību, kā arī par abu reģionu sadarbību sociālajā un kultūras jomā. Tika pārrunātas arī Āzijas un Eiropas reģionālās aktualitātes. Edgars Rinkēvičs informēja par Latvijas pieredzi ekonomiskās krīzes pārvarēšanā, kā arī runāja par sadarbību ar Āzijas reģionu.

***

Par Valsts karogu Rīgas pils tornī

Rezolūciju ar aicinājumu nekavējoties pacelt Latvijas Valsts karogu Rīgas pils Svētā Gara tornī valdes sēdē pieņēma Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA). PBLA skaidro: kopš Valsts prezidenta kanceleja pārcēlusies uz Melngalvju namu, Rīgas pils Svētā Gara tornī vairs nav Latvijas Valsts sarkanbaltsarkanā karoga, patlaban tur ir trīs tukši karoga masti. „Latvijas karogam tur ir jābūt, kamēr pastāv Latvija, vienīga, vai ēkā atrodas Valsts prezidenta kanceleja vai ne. PBLA aicina nekavējoties pacelt Latvijas Valsts karogu Rīgas pils Svētā Gara tornī,” teikts rezolūcijā.

Saeima nodeva izskatīšanai komisijās Valsts prezidenta iesniegto likumprojektu, kas ietver grozījumus Latvijas Valsts karoga likumā, paredzot, ka Rīgas pils Svētā Gara tornī Valsts karogu pacel neatkarīgi no ēkas kapitālremonta vai fasādes remonta. Prezidenta kancelejas sagatavotais likumprojekts nosaka, ka Valsts karogam pils Svētā Gara tornī jāatrodas, ciktāl tā lietošana šādos apstākļos ir savienojama ar cieņu pret Valsts karogu. „Valsts karoga pacelšanu Rīgas pils Svētā Gara tornī var īslaicīgi pārtraukt, ja tas nepieciešams neatliekamam remontdarbu veikšanai,” teikts iesniegtajā likumprojektā.

***

A cappella kvartets Round Midnight no ASV uzstāsies Rīgā un Rēzeknē

No 5. līdz 9. novembrim Latvijā viesosies amerikāņu *a cappella* kvartets *Round Midnight* un

sniegs bezmaksas koncertus Rīgā un Rēzeknē, kā arī piedalīsies ASV vēstniecības sarīkojumā par godu ASV prezidenta vēlēšanām. *Round Midnight* ir daudzkārt godalgots *a cappella* kvartets, kuŗa sastāvā ir mūzikas pedagogi no Ņujorkas. Pārsvārā viņi dziesmas atskaņo *barbershop* mūzikas stilā un parāda, cik lieliski var apvienot tādas mūzikas žanrus kā *R&B*, pops, džezs un roks. *A cappella* asociācija *CASA* (*The Contemporary a Cappella Society*) ir apbalvojusi *Round Midnight* kā populārāko *barbershop* kvartetu.

***

Filma par Latviju Itālijā

Ar dabas filmu autora Tūlio Bernabei (*attēlā*) piedalīšanos tapusi filma par Latviju, kas uzņemta Itālijas TV kanālim *La 7*. Raidījumu cikls par dabu *Missione Natura*, kurā filmu demonstrēs, pulcē vismaz miljonu itāliešu auditorijas.

***

Latvijas Institūts vēlētos izplatīt informāciju arī krievu valodā

Latvijas Institūts (LI) vēlētos sniegt informāciju arī krievu valodā, intervijā laikrakstam *NRA* atzinusi LI direktore Karina Pētersone (*attēlā*)

Pētersone norāda, ka ārzemnieki daudz jautā par vēsturi, par jutīgiem datumiem. Institūts savlaicīgi paredzot šos jautājumus, tāpēc laikus sagatavojot arī argumentētus rakstus, sadarbojoties ar Ārlietu ministriju un vēsturniekiem. „Grūti jautājumi ir mūsu darba ikdiena, un mēs no tiem nevairāties, mēs neblefojam, - to nedrīkst darīt, nedz veidojot pozitīvu publicitāti, nedz atspēkojot kādus pieņēmumus. Sarunbiedram jābūt, ka atbildētājs ir paties. Ir bijuši jautājumi par valodas referendumu, tagad – par pilsonības referendumu. Latvija 2015. gadā būs prezidējošā ES Padomes valsts. Mēs jutām - lai interesentiem piegādātu objektīvu informāciju, mums pietrūkst krievu kanāla. Lielākoties viss notiek angļiski, bet – būsim atklāti – Krievija un daudzas Austrumu partnervalstis vēlētos lasīt krieviski.

(Turpināts 10. lpp.)

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc rītu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Esam lūguši financējumu vienam darbiniekam, kurš veidotu šo krievu kanāli, jo alternatīva ir krievu valodā rakstītāji plašsaziņas līdzekļi. Negribu par tiem teikt neko sliktu, taču tā nav valdības sniegta informācija, un būtu tuvredzīgi neizmantojot kanāli krievu valodā, kas ir mūsu, nevis svešs kanālis,” saka Pētersone.

***

Baiba Broka – VL/TB/LNNK kandidāte

Nacionālās apvienības *Visu Latvījai/Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* (VL/TB/LNNK) Rīgas nodaļas valde vienbalsīgi apstiprinājusi Baibu Broku (*attēlā*) par VL/TB/LNNK Rīgas domes priekšsēdes amata kandidāti.

„Rīgas pašvaldībā ir nepieciešamas gan politiskas, gan saimnieciskas pārmaiņas. Rīgas domes vadība jāmaina ar profesionālu un efektīvu darbu. Rīga nedrīkst būt apzināti nošķirta no valsts, tai jāatgriežas un jāintegrējas Latvijas sociālajā un politikajā apritē. Prognozēju, ka, izmantojot latviešu kultūrai un nacionālajai identitātei tuvas vērtības un vērtējumiem solīto, nacionālā apvienība var gūt ļoti labus rezultātus gaidāmajās Rīgas domes vēlēšanās,” sacīja Broka. Broka ir tieslietu ministra Jāņa Bordāna (VL/TB/LNNK) padomniece un Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes lektore.

***

Latvijas talantīgākais jaunais šahists

topošās *Tal Residence* pamatos ievietos kapsulu ar vēstījumu nākamajam paaudzēm. Atceroties un godinot izcilo šaha lielmeistaru, rīdzinieku Michailu Tālu viņa dzimšanas dienā, 2012. gada 9. novembrī Rīgā, Elizabetes ielā 39, tiks ielikts topošās *Tal Residence* pamatakmens. Kapsulu būves pamatos ievietos bērnu šaha čempionāta uzvarētājs, kas tiks noskaidrots 8. novembrī. Bērnu šaha čempionāts, kurā patrons ir Michaila Tāla fonds, norisināsies Rīgas 22. vidusskolā, kur savulaik mācījies nākamais pasaules šaha čempions Michails Tāls (*attēlā*).

Tal Residence ir kompanijas *R.Evolution City* jauns konceptprojekts - vēstures iemiesojums arhitektūrā.

Arhitektu biroja *Arhitektonika* arhitekts Ingurds Lazdiņš, iepazīstinot ar projektu, stāsta:

„Šo darbu iedvesmoja Michaila Tāla veselīgs avantūrisms, optimisms, enerģija un spēja nepakļauties kompromisiem. Izcilais šaha lielmeistars nepārprotami bija viena no sava laikmeta spilgtākajām personībām. Topošā nama fasādes daļā izmantoti šaha motīvi: erkeru ģeometrija atgādina dažāda augstuma šaha figūras, bet gaiši un tumši tonēti stikla apvienojums rada asociācijas ar šaha dēliša rūtīm.”

***

Leģendārais pieclatnieks

Sagaidot Centrālās bankas un lata 90 gadu jubileju, Latvijas Banka 1. novembrī laidusi apgrozībā jubilejas monētu *Sudraba pieclatnieks*, kas kalta Anglijā, izmantojot oriģinālās 1929. gada formas. Monētas mākslinieks ir Richards Zariņš (1869–1939).

Ši ir deviņdesmitā gadsimta un piemiņas monēta – monētas kalta tikai atjaunotās valsts laikā. Latvijas Bankas jubilejas monētas ir miniatūri mākslas darbi, ko veltīti Latvijas vērtībām – notikumiem, panākumiem, cilvēkiem, mūsu kultūras zīmēm

***

Polijā raksta par Litenes traģēdiju

Konservatīvā Polijas laikraksta *Rzeczpospolita* nedēļas nogales ilustrētais pielikums *Plus Minus* publicējis apjomīgu rakstu *Łotewski Katyń* („Latviešu Katiņa”), kas veltīts 1941. gada vasaras traģiskajiem notikumiem Litenē.

Raksta autors, vēstures žurnālists Piotrs Semka septembrī vairākas dienas pavadīja Latvijā, vācot materiālu rakstam un apmeklējot Litenes noņemtas vietas. Publikācijā norādīts, ka 80. gadu beigās *Lauku Avīze* pirmā sākusi rakstīt par padomju likvidētās Latvijas armijas virsnieku represēšanu un slepkavošanu šajā bijušajā Latvijas armijas vasaras noņemtas vietā netālu no Gulbenes.

***

Kandidē tikai Spārītis

Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) rudens pilnsapulcē 29. novembrī notiks jaunā LZA prezidenta vēlēšanu otrā kārtā. Uz amatu kandidē vairs tikai mākslas doktors Ojars Spārītis (*attēlā*). Fizikas doktors Ivars Lācis pats atsaucis savu kandidatūru. Ja Spārītis LZA prezidenta amatā neievēlēs, atkārtoti tiks izsludināta pieteikšanās uz akadēmijas vadītāja amatu, un tad vēlēšanas varētu notikt pavasara pilnsapulcē.

Vēlēšanu nolikums ir nedaudz precizēts, taču, tā kā palicis jau iepriekš izvirzītais kandidāts, vēlēšanu kārtību nevar mainīt.

***

Ilze Ķuzule-Skrastiņa kļuvusi par Swarovski Bonda meiteni

Tirdzniecības centra *Spice* veikalā *Swarovski* norisinājies jauno Džeimsa Bonda rotu kolekciju prezentācijas sarīkojums. Bonda meitenes lomā iejutās Dailes teātra aktrise Ilze Ķuzule-Skrastiņa (*attēlā*). Džeimss Bonds – Intars Rešetins prezentēja aksesuārus vīriešiem.

Swarovski un Džeimsa Bonda sadarbība ilgst jau vairāk nekā 35 gadus. Rotas radījis viens no spilgtākajiem mūsdienu rotu dizaineriem Stefans Vebsters, kas, iedvesmojoties no jaunākās Džeimsa Bonda filmas „Operācija *Skyfall*”, kā arī no citām Bonda filmām, radījis divas kolekcijas – *Skyfall* kolekciju un Džeimsa Bonda piecdesmit gadu jubilejai veltīto kolekciju. Filmā jaunās kolekcijas rotas nēsā franču aktrise Berenise Marlo, kurā atveido Severīni – liktenīgo Bonda sievieti. Rotājoties ar dizaina līniju rotām, kas saistītas ar filmas tēmām, tiek uzsvērtas kaismīgā un aizrautīgā Bonda pasaule.

***

Brīnumi notiek - pēc 56 gadu meklēšanas satiekas māšicas no Latvijas un Austrālijas

(ekskluzīvi – no portāla *Delfi*) Mazā Bolderājas mājīnā pie galda sēž pensionāre Janīna Bacha. Uz galda no fotogrāfijas laimīgas noraugās četras smaidošas sievietes (*attēlā*). Janīna ieļē kafiju un saka: „Tas ir vispār kaut kāds brīnums. Nemaz vairs pat neceļām – un te viņa beidzot ir!” Viņa rāda uz vienu no bildē smaidošajām sievietēm. Tā ir viņa 56 gadus meklētā māšica Sarmīte, kurai savukārt visu mūžu nodarbinājies jautājums – kas es esmu, un kāpēc man nav neviena radnieka? Ar Latvijas Sarkanā Krusta organizācijas palīdzību viņa beidzot Latvijā atradusi veselu saimi radnieku. Šis visiem ir bijis lielu pārdzīvojumu gads.

Sarmītes vecāki bija komunisti. Bija kara laiks. Māte bija ieslodzīta cietumā, laikam spīdzināta un turpat arī pakārās. Tēvs gāja bojā kaujās Krievijā. Sarmīti un viņas jaunāko māsu ievietoja bērnu namā, bija 1944. gads,” stāsta Janīna. Kara laikā ziņu varēs nodot ar grūtībām. Kad vecmāmiņa Latgalē saņēmusi ziņas par notikušo un ieradusies Rīgā, abas meitenes no bērnu nama jau bi-

Foto: DELFI

jušas atdotas audzināšanā citām ģimenēm. „Sarmītes māšas pēdas sadzinām drīz – viņu bija paņēmuši mātes attāli radi. Nu jau viņa ir mirusi. Par četrgadīgo Sarmīti zinājām tikai to, ka paņēmis kāds ar vāciešiem saistīts virsnieks ar sievu un it kā ar kuģi izvedis no Latvijas – ne tā uz Vāciju, ne tā Zviedriju.”

1956. gadā Janīnas ģimene atgriezās no Sibīrijas, kurp Janīnas mamma ar bērniem bija labprātīgi devusies līdzī „par dzimtenes nodevību” izsūtītajam tēvam. Sākusies aktīva Sarmītes meklēšana. „Vecmāmiņa rakstīja uz visām iespējamām vietām. Es tolaik labi rakstīju krieviski – rakstīju uz Maskavu, uz Sarkanā Krusta – visur, par Sarmīti Barkāni – nekādu ziņu. Gadi gāja, un 70. gadu beigās tādi aktīvai meklēšanai metām mieru. Sarmīti gan vienmēr pieminējām radu sanāksnās līdz pat šim gadam, bet viss palika noslēpumā tīts,” stāsta Janīna.

„Mēs meklējām Sarmīti Barkāni, bet viņu, izrādās, Austrālijā sauc citādi – Sammi!” savu versiju klāsta Janīna. „Kad mēs ieradāmies Austrālijā, vietējiem bija bijis ļoti maz saskarsmes ar citām valodām, kultūrām, cilvēkiem. Viņi nespēja izrunāt manu vārdu, skolā mani apcēla, tāpēc izlēmu par labu saīsinājumam Sammi, un tā mani tur sauc joprojām,” stāsta Sarmīte, kaut pasē joprojām palicis vecais vārds. Kā *Sammi Reindl* viņa atrodama arī sociālajā tīklā *Facebook*.

Sarmīte izmācījies par medicīnas māsu – vecmāti. Strādājusi ar bērniem arī Jaungvinejā un Malaizijā. Divas reizes precējusies, viņai ir dēls un meita, taču vienmēr bijušas grūtības nodot bērniem tālāk to sajūtu, kas ir cilvēkam, kurš apzinās savu piederību dzimtai. „Visu mūžu mani mocīja jautājums – kas es esmu? Īpaši, kad gaidīju pati savus bērnus, es domāju – kas ir manās genās, no kurienes es nāku, un vai pasaulē ir kādi man tuvi cilvēki?”

Sarmīte ar vīru šovasar Latvijā pavadījusi trīs nedēļas. Pa brītiņam pie vienas māšicas, brālēna, tad pie cita un tā tālāk – „tā teikt, uz izķeršanu, lai atgūtu nokavēto”. Paskatīties uz jaunajiem radiem no Anglijas atbraucis arī Sarmītes dēls ar sievu. Jaunatklātā saime izvadījusi Sarmīti pa svarīgākajām vietām – redzēta dzimtā puse Latgalē, dzimtas kapī, vieta, kur masu kapā varētu būt apglabāta Sarmītes māte, vieta Mūkusalas ielā Rīgā, kur Sarmīte dzīvojusi ar audžuve-

cākiem. – „Es neko daudz neatceros, bet atceros Daugavu, tiltus un vilcienu, kas iet gar logiem,” viņa pārcilā savas visvisspēkātākas atmiņas.

Sarmīte Sarkanajā Krustā vērsusies divas reizes. Pērn laimējies. „Šis ir viens no tiem laimīgajiem gadījumiem, kad lieta ir atrisināta,” stāsta Latvijas Sarkanā Krusta Meklēšanas nodaļas pārstāve Santa Braže. Viņa organizācijā strādā samērā neilgi, tāpēc ir grūti paskaidrot, kāpēc organizācijai nav izdevies meklēto atrast agrāk. Iespējams, tas ir saistīts ar faktu, ka Sarkanais Krusts ļoti pakāpeniski ievada datorā senākos arhīva materiālus. „Arī, piemēram, Sarmītes 2000. gada meklēšanas pieprasījumu datu bazē neredzēju. Taču šis ir viens no tiem retajiem gadījumiem, kad zinām lietas tālāko gaitu, jo iesaistītie cilvēki atbrauca klātienē pateikt paldies. Visiem bija lielas asaras,” atceras Braže.

Latvijas Sarkanā Krusta dati rāda – 2011. gadā kopumā saņemti 218 jauni meklēšanas pieteikumi. 121 ir „humānītārās” lietas (nav saistītas ar konfliktiem, katastrofām vai karu).

***

Latvijas smagākais ķirbis

Rīgas Zooloģiskajā dārzā notika jau septītais *Ķirbju čempionāts*, ko organizēja lielveikalu tīkls *Maxima*. Iepriekš notika sacensības dalībnieku atlase visā Latvijā. Kā ierasts, pašus smagākos ķirb-

jus finālsacensībās svēra Latvijas spēcīgākie vīri – Raimonds Bergmanis un Dainis Žāģeris (*attēlā*). 2011. gadā par čempionu kļuva ķirbis no Skrundas. Tas svēra 155 kg. Arī šogad Skrunda bija starp līderiem. No desmit piedāvātajiem ķirbiem pieci bija tieši no Skrundas.

Iepriekšējā gada rekords šogad ir pārspēts. Jaunā rekordista svārs ir 165 kilogrami! Lai šo milzēno novietotu uz svariem, ar spēkavīru rokām vien nepietika, vajadzēja izmantot arī elektrokāru.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Komūnisms salīdzināms ar nacismu. Punkts.

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Paraugieties uz šo plakātu: *Visiem var šī zvaigzne spīdēt. EIROPA - VISIEM.*

Ko par to teiktu Eiropas Parlamenta deputāte Inese Vaidere? Droši vien to pašu, ko Londonas *Daily Telegraph* slejās raksta Daniels Hannans: "Vai kaut ko pamanījāt? Līdzās kristietības, jūdaisma, džainisma (viena no Indijas reliģijām.- F.G.) un citiem simboliem ir viena no nelietīgākajām emblēmām, ko cilvēki izgudrojuši, – sirpis un āmurs."

Uz plakāta komūnisms pielīdzināts reliģijai. Bet kāšrusta tajā neredz... Un Hannans turpina: "Trijām paaudzēm padomju revolūcijas emblēma nozīmēja nabadzību, verdzību, spīdzināšanu un nāvi (...). Tā plandījās virs pāraudzināšanas noietnēm un gulājiem. Simtiem miljoniem

eiropiešu tas bija svešas okupācijas simbols (...). Bet te tā rēgojas uz plakāta Eiropas Komisijā, liecinot par tās autora morālo kurlumu (...). Ka tas var palikt nepamanīts diendienā Briseles gaitenēs, ir šķebinoši." Malacis Hannans! Meklējot citus Hannana rakstus, atradu apcerējumu, kas datēts ar 2010. gada 15. septembri un kam ir tiešs sakars ar manis virsrakstā pausto aksiomu, ar Latviju un Okupācijas muzeju.

Oponējot *Guardian* žurnālistam Džonatanam Frīdlandam, kas *BBC* uzdevumā apmeklēja Lietuvu un ir sašutis par to, ka Baltijā Staļina noziegumi tiek likti līdzās Hitlera ļaundarbībām, Hannans raksta par saviem iespaidiem Rīgā, kur viņš apmeklēja Latvijas Okupācijas muzeju. Tajā ir satriecošas liecības gan par NKVD, gan par židu slepkavošanu nacistu okupācijas laikā.

Hannans norāda, ka Latvijas

židi cietuši neproporcionāli no abējiem okupantiem. 1939. gadā židu īpatsvars bija 5 % no Latvijas iedzīvotāju kopskaita, bet starp tiem, kas tika deportēti uz Sibīriju, židu bija 10 %, jo viņu vidū bija daudz turīgu cilvēku. Un Hannans jautā: vai tad cilvēku klasifikācija uz mantības vai izglītības pamata ir lielākā mērā attaisnojama nekā šķirošana pēc rases vai reliģijas?

Atgādinot, ka līdz Staļina nāvei gulaga lēģeros gāja bojā pusotra miljona ieslodzīto, Hannans norāda, ka Otrā pasaules kara laikā padomju lēģeros mirstība bijusi lielāka nekā nacistu koncentrācijas nometnēs, izredzes izdzīvot bija mazākas (te nav runa par nošautajiem vai gāzes kamerās nosmacinātiem. - F.G.).

Uz personu, kas nēsā krekliņu ar Ķe Gevarras attēlu, neraugās tāpat kā uz tādu, kuŗa krekliņu grezno Ādolfā Hitlera

attēls, - kaut gan tā vajadzētu būt, raksta Hannans.

Vēl par to pašu salīdzināšanas problēmu mēs uzzinām no tagad atlepotiem britu izlūkdienesta M15 dokumentiem, par ko raksta *Daily Mail*. Gijs Lidels, kas Otrā pasaules kara beigu posmā M15 ietvaros bija atbildīgs par pretizlūkošanu, savā dienasgrāmatā rakstīja, ka Jaltas konferences laikā Staļins, oponējot Čerčilam, aicinājis atklāti, īpaša tribunāla sēdēs, tiesāt nacistiskos kara noziedzniekus, jo tas lieti derot propagandai. Lidelam bija aizdomas, ka būšot tāpat kā padomju tiesas farsos, kas tika rīkoti Padomju Savienībā 20 gadu laikā.

Gadu vēlāk Lidels devās uz Nirnbergu, kur tiesāja 21 nacistu varasvīru, un savā dienasgrāmatā rakstīja: "Tā vien šķiet, ka vairākumu no tā, ko apsūdzētie pastrādāja 14 (drīzāk gan 12. - F. G.) gados, krievi pastrā-

dājuši 28 gadu gaitā."

To, ko Lidels saprata jau 1946. gadā, daudzi - tostarp Briselē - nesaprot vēl šodien.

Franks Gordons

REFERENDUMA NEBŪS?

Latvijas Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) paziņoja, ka noraidīta otrā kārtu parakstu vākšana par iespējamu referendumu pilsonības jautājumā. CVK balsojums bija seši pret divi, priekšsēdim Arnim Cimdamam atturoties. Pret lēmumu balsoja *Saskaņas centra*, kā arī Reformu partijas pārstāvji.

„Vēlētāju iesniegto likumprojektu nevar uzskatīt par pilnīgi izstrādātu, jo tas ir pretrunā ar 1990. gada 4. maija deklarāciju „Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu”, kas pēc sava statusa ir pielīdzināma valsts konstitūcijai”, – tā vēsti CVK informācijas centrs. „CVK ieskatā likumprojekts ir pretrunā neatkarības deklarācijā nostiprinātajai Latvijas valsts tiesiskās pēctecības doktrīnai, jo piedāvā nepilsoņus jeb bijušās PSRS pilsoņus automātiski pasludināt par Latvijas tautas sastāvdaļu, nevis dod tiem iespēju Latvijas pilsonību izvēlēties.” Tālāk komisija sprieda, ka likumprojekts ir pretrunā „starptautisko tiesību principam, ka pilsonības pieņemšanai jābūt brīvprātīgai personas gribas izpausmei” un ka „diskriminējoša CVK skatījumā ir likumprojektā iekļautā norma, kas paredz nepilsoņa pasi pret Latvijas pasi apmainīt, nemaksājot valsts nodevu”. Pirms noņāca pie šī sprieduma, CVK aptaujāja veselu seriņu konstitucionālu ekspertu, un viņu viedoklis esot lēmuma pamatā.

Komisijas lēmumu nekavējoties slavēja vairāki pazīstami valsts politikas pārstāvji. Tā dēvētās Nacionālās apvienības

(NA) izvirzītais tieslietu ministrs Jānis Bordāns paziņoja, ka likumprojekts neesot bijis pilnīgi izstrādāts un ka „daži politiski vēlas labi izskatīties potenciālo vēlētāju acīs”. Vēl ministrs piebilda, ka pilsonību iegūt Latvijā ir vienkārši, un tur viņam var piekrist. Eksāmens valsts valodā, vēsturē un Satversmē, lojalitātes zvērests, un tas ir viss. NA līderis Raivis Dzintars atzīst, ka CVK lēmums esot bijis profesionāls, piebilstot, – „kā politiski un Latvijas pilsonis esmu ļoti gandarīts, ka par tik ļoti absurdu priekšlikumu nebūs jātērē nodokļu maksātāju miljoni, lai šo jautājumu risinātu referendumā”.

Valdošā *Vienotības* partija paziņoja, ka „grozījumi uzskatāmi par acīm redzami neizstrādātiem, jo tajos ietvertās normas juridiski un tehniski nav iespējams integrēt mūsu valsts tiesību sistēmā, īpaši Pilsonības likumā. *Vienotību* pārstāvošais premjermministrs Valdis Dombrovskis savukārt paziņoja, ka lēmums mazināšot spriedzi sabiedrībā.

Par šo apgalvojumu gan var strīdēties. Politoloģe Iveta Kažoka no politisko pētījumu centra *Providus* norāda, ka lēmums nelatviešos varot radīt lielāku nepatiku vai dusmas. Tur viņai ir taisnība. Vēstures mēslainē visnotaļ ieslaucītās apvienības *Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā* (PCTVL) līdere Tatjana Ždanoka (diemžēl arī viena no Latvijas pārstāvēm Eiropas Parlamentā) nekavējoties paziņoja, ka lēmums esot „plaša Latvijas valsts pamatos”, un solīja, ka viņas pārstāvētais politiskais spēks to pārsūdzēs Administratīvajā tiesā, lūdzot CVK lēmumu apturēt un atjaunot referen-

duma rīkošanas procesu. Šāda pārsūdzēšana ir paredzēta Latvijas likumos, un atliek tikai vērot, ko tiesa spriedīs. Administratīvā tiesa mēdz strādāt visnotaļ lēni, par to jau daudzkārt ir rakstīts. Skatāmais piemērs bija stāsts par vēstures mēslainē pavisam ieslaucīto Latvijas Pirmo partiju/*Latvijas ceļš*, kas pārsūdzēja Korupcijas novēršanas un apkāpošanas biroja uzlikto sodu par krāpšanas partiju priekšvēlēšanas kampaņu finansēšanas jomā 2006. gadā, bet pirmā tiesas sēde par attiecīgo jautājumu notika vēl pēc nākamajām Saeimas vēlēšanām 2010. gadā. Tas nozīmē, ka arī šīs lietas izskatīšana var prasīt daudzus jeb daudzus mēnešus vai pat vairākus gadus. Dzivosim, redzēsim.

CVK lēmums izraisīja arī starptautisku rezonanci, un lasītājam nebūs trīs reizes jāmin, par kuŗu valsti te ir runa. Protams, tā ir kaimiņvalsts Krievija, kas nepārtraukti *krenķējas* par jebkuŗu kādas citas valsts mēģinājumu iejaukties tās iekšējās lietās, bet allaž ir itin naska citās valstīs notiekošā kritizētāja. Krievijas Ārlietu ministrija paziņoja, ka lēmums esot „acīm redzami politizēts” un „vēl vairāk diskriminē lielu Latvijas iedzīvotāju daļu”. Ministrijas pārstāvis Aleksandrs Lukaševičs vēl piemetināja, ka lēmums parāda, cik vērti ir Latvijas „demagoģiskie aicinājumi uz sabiedrības saliedēšanu ar starptautiskā dialoga nostiprināšanu”. Latvijā esot „demokratijas deficīts”, piebilstot, ka tā (ministrija) gaidot „principiālu” novērtējumu no Apvienoto Nāciju organizācijas, Eiropas Savienības un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO). Diez vai

kāda no minētajām organizācijām īpaši daudz par to runās, jo Eiropas Savienībai iekšlietas ir iekšlietas, bet ANO mūsdienās ir daudz, daudz svarīgāki jautājumi, par ko domāt. EDSO gan varbūt kaut ko sacīs. Sevišķi interesanti tas būtu tāpēc, ka EDSO cilvēka tiesību komisārs patlaban ir latvietis Nils Muižnieks. Atkal jāatzīst – dzivosim, redzēsim.

Bet par pašu lēmumu man jāpiekrit tiem, kuŗu ieskatā tas nav bijis gluži pareizs. Arnis Cimdars pēc lēmuma pieņemšanas intervijā sacīja: „Sliecos domāt, ka šis likumprojekts jānodod apspriešanā tautai, tāpēc ka saņemtajos ekspertu viedokļos es neatradu pat nevienu aspektu, kuŗā visi būtu vienprātīgi, ka projektā ir trūkums, kuŗa dēļ likumprojektu nevar nodot nobalsošanai.” Savukārt Reformu partijas pārstāve komisijā Ieva Gruzīņa, kas balsoja pret lēmuma pieņemšanu, publicēja komentāru portālā *Ir.lv* ar virsrakstu „Uzticos Latvijas tautas spējai”. Viņa raksta: „Es gribētu, lai mans balsojums PAR nākamo parakstu vākšanas kārtu tiktu uztverts kā mans uzticības apliecinājums Latvijas tautas spējai pašai sev izvēlēties to, kas būtu un kas nebūtu demokrātiski pieņemams risinājums arī šajā pretrunīgā vērtētajā situācijā.”

Piekrītu. Tāpat, kā tas bija ar referendumu par valsts valodu, arī šoreiz būtu jāļauj procesam ritēt ierastā kārtā. Tagad nav skaidrs, vai otrā parakstu vākšanas kārtā izdotos savākt nepieciešamo parakstu skaitu, it īpaši tāpēc, ka šoreiz liela daļa *Saskaņas centra* pārstāvju ir nolēmuši procesā nepiedalīties. Lasītāji noteikti atceras, ka Ri-

gas pilsētas galva Nils Ušakovs parakstījis par valsts valodas referendumu rīkošanu, bet diez vai viņš un viņa kollēģas uzdrīkstētos darīt to pašu šoreiz, jo nu nepavisam aiz kalniem vairs nav nākamās pašvaldību vēlēšanas un daudzu latviešu acīs jau paraksts par valodu referendumu bija pietiekami liela nodevība. Savukārt, ja izdotos savākt nepieciešamo parakstu skaitu, tad nav itīn ne mazāko šaubu, ka liels vairākums vēlētāju priekšlikumu noraidītu. Valodas referendumā pret divām valsts valodām balsoja teju trīs ceturtdaļas no tiem, kuŗi piedalījās balsojumā, un nav iemesla domāt, ka šoreiz tas būtu citādi. Piedevām referendums vismaz teorētiski jautājumu par divām valsts valodām noņēma no sabiedriski politiskās dienas kārtības, un jādoma, ka tāpat tas būtu arī ar pilsonības jautājumu, ja par to notiktu referendums. Vārdu sakot, manā ieskatā CVK lēmums nebija pareizs.

Tāču paliek vēl otrs jautājums, par ko ir runājis arī A. Cimdars. Proti, Satversmes tiesa patlaban drīkst vērtēt tikai tādus likumus vai valdības rīkojumus, kas jau ir pieņemti. Esmu viens prātis ar CVK vadītāju ieskatā, ka likums par Satversmes tiesu būtu jāgroza, lai tai ļautu vērtēt arī likumprojektus un, kā šajā gadījumā, pieteiktus referendumu jautājumus. Ja jau galvenais jautājums par pilsonības referendumu bija konstitucionāls, tad būtu tikai loģiski, ja galavārds šai jautājumā piederētu Satversmes tiesai, piedevām pirms, nevis pēc tam, kad process ir pabeigts. Par to noteikti būtu jādomā.

Kārlis Streips

Par labiem un sliktiem lēmumiem

Sallijas Benfeldes saruna ar Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšēdi Arni Cimdaru

Kādēļ atturējāties CVK balsojumā par „nepilsoņu referendumu”?

Savu balsojumu es skaidroju pirms balsošanas, kad notika viedokļu apmaiņa. Es sliecos domāt, ka šis likumprojekts jānodod apspriešanā tautai tāpēc, ka saņemtajos ekspertu viedokļos es neatradu pat nevienu aspektu, kuŗā visi būtu vienprātīgi, ka projektā ir trūkums, kuŗa dēļ likumprojektu nevar nodot nobalsošanai. Mums ir ļoti labi atzinumi tajā nozīmē, ka tie bija sagatavoti īsā laikā un eksperti tiešām ir ļoti rūpīgi strādājuši. Tomēr katrs no viņiem norāda uz atšķirīgiem trūkumiem vai neatbilstībām, kuŗu dēļ likumprojekts nebūtu nododams tautai nobalsošanā, bet atzinumos nav viennozīmīguma. Manā ieskatā - kad ekspertiem nav vienota viedokļa, likumprojekts jānodod tautai vērtēšanā. Lēmuma projekts, ar kuŗu sākām, bija balsojums par to, ka likumprojekts ir apturams un tālāk nav virzāms; es par to nebalsoju, atturējos. Tāpat kā ekspertiem nav vienota viedokļa, kāpēc likumprojekts nav virzāms tālāk, viņiem nav vienota skatījuma, kādēļ tas būtu jāvirza tālāk, tāpēc šajā jautājumā es atturējos. Ja CVK būtu lēmusi nevis par to, vai likumprojekts ir vai nav apturams, bet par to, vai ir vai nav jāizsludina parakstu vākšanas otrš posms, tad es būtu balsojis par to, ka parakstu vākšana jāturpina. CVK vienotās, ka balsojums būs par likumprojekta apturēšanu vai neapturēšanu.

Vai CVK lēmums noteikti tiks pārsūdzēts administratīvajā tiesā?

Plašsaziņas līdzekļos likumprojekta iesniedzēji ir apgalvojuši, ka nelabvēlīga lēmuma ga-

Arnis Cimdaris: „Satversmes tiesai būtu jāļauj vērtēt likumprojektus pirms referendumu”

dījumā CVK lēmumu apstrīdēs administratīvajā tiesā. Varam vienīgi konstatēt, ka juridiska strupceļa nav, jo lēmumu ir iespējams apstrīdēt.

Vai jūsuprāt ir nepieciešamas pārmaiņas likumdošanā, un kādas tās vajadzīgas, lai neiestātos situācija, ka CVK nākas lemt par likumprojekta konstitucionālo atbilstību?

Par likumprojektu atbilstību Satversmei pēc hierarchijas būtu jālemj Satversmes tiesai, tāpēc, manuprāt, būtu jāpaplašina Satversmes tiesas kompetence, dodot tai tiesības un uzliekot par pienākumu izvērtēt tos likumprojektus, kuŗi tiek virzīti uz referendumu. Tas būtu saprātīgi kaut vai no izmaksu viedokļa, arī no stabilitātes un citiem aspektiem. Manuprāt, likumdošanā no juridiskās tehnikas vie-

dokļa vajadzētu arī nostiprināt institūciju, kas ir ārpus CVK un dotu atzinumu par likumprojektiem, – tas, piemēram, varētu būt Saeimas Juridiskais birojs, varbūt ir kāda cita, labāka institūcija, bet varbūt jāveido kāda kolleģiāla institūcija. Šobrīd man nav gatavas receptes, bet ir skaidrs, ka ir aspekti, kuŗu dēļ vajadzība pēc vērtējumiem varētu būt pastāvīga. Ja CVK tiek uzdots veikt likumprojekta agrīno vērtēšanu vēl pirms parakstu vākšanas, tad mēs varam paši uzklaut ekspertu atzinumus, lai izprastu situāciju un pieņemtu savu lēmumu.

Vai likumprojekta konstitucionālo atbilstību skaidrāku nepadarītu grozījumi Satversmē, par kuŗiem ir daudz diskutēts un par kuŗiem diezgan plaši ir izteicies arī Egils Levits?

Vai grozījumi Satversmē nenovērstu situācijas, kad nav skaidrs, vai likumprojekts apdraud vai neapdraud Latvijas valsti un vai par to vispār var balsot?

Pēc būtības šis jautājums jāuzdod konstitucionālo tiesību ekspertiem. Es nejutos spēcīgs diskutēt ar Levita kungu konstitucionālos jautājumos, tāpēc man nav sevišķu komentāru. Taču es vairāk atbalstu viedokli, ka attiecībā uz Satversmi ir jautājumi vai lietas, kuŗu grozīšanai ir vajadzīgs daudz augstāks sliekšnis, kaut arī jau šobrīd ir Satversmes panti, kuŗu mainīšanai tas vajadzīgs augsts. Man nešķiet, ka labākais risinājums ir pilnīgi negrozāms teksts. Ja spriežam tīri teorētiski – Lielbritānijā ir monarchija, bet vai tāpēc tur ir slikta dzīve? Varbūt Latvijas iedzīvotāji kādā brīdī simtprocentīgi nolēm, ka mums vajag monarchiju – kuršu ķoniņus, piemēram (*smejas*). Vai tad, ja visi to grib, mēs nevarētu mainīt republiku pret ķoniņu zemi?

Jautājums ir par to, cik lielam jābūt šādu pārmaiņu atbalstam. Domāju, ka mums noteikti ir jāidentificē kritēriji, kuŗos pārmaiņas ir veicamas ar ļoti striktu pilsoņu kopuma pārsvaru. Pilnīga nomainība, manuprāt, nav īsti pareizais ceļš, jo var pienākt brīdis, kad konstitūcija pati ir jāmaina. Visās valstīs ir iespēja pieņemt jaunu konstitūcijas tekstu. Situācijas taču mainās, un, pēc manām domām, ja gribam saglabāt pēctecību, tad jārunā nevis par pilnīgi negrozāmām lietām, bet par lietām, kuŗas grozīt ir iespējams tikai ar ļoti, ļoti respektējamu vairākumu.

Vai tas, ka CVK nācās pieņemt lēmumu jautājumā, kuŗā

ekspertu viedokļi nav viennozīmīgi un skaidri, padara CVK iedzīvotāju acīs par stingru un nelokāmu viedokļa paudēju vai, tieši pretēji, – par apšaubāmu institūciju?

Vēlēšanu kārtība, vēlēšanu administrēšana, tiesiskums šo procedūru ievērošanā un likuma viennozīmība - tie ir mūsu instrumenti. Ne visi procesi ir aprakstīti viennozīmīgi, un tad ir iespējama balsošana par to, cik tālā tādā likums ir pieļaujams. Uzsākot sēdi, kuŗā lēmām par minēto likumprojektu, es atgādināju CVK īpašo lomu demokrātiskā sabiedrībā, tiesiskuma nozīmību un aicināju apzināties mūsu atbildību ilgtermiņā, lai lēmums neizraisītu uzticības samazināšanos. Vēlēšanas un uzticība vēlēšanu administrātoru godaprātām ir nesaraucjami saistīti. Jāteic gan, ka vēlēšanu organizēšana atšķirībā no šī gadījuma ir ļoti precīzi aprakstīta, nevaru iedomāties, ka mums būtu iespēja variēt, un tas ir ļoti labi. Šajā gadījumā balsojums bija likumā atrunāta iespēja un ļāva situāciju atrisināt. Tomēr ir vēlētaji, kuŗiem šis lēmums šķiet nepareizs un nepatīk, un ir cilvēki, kam noteikti nebūtu patīcis pretējs lēmums. Manuprāt, visnepareizāk gan būtu bijis lēmumu nepieņemt vispār. Nav labu vai sliktu lēmumu, nepareizi ir lēmumu nepieņemt. Ja lēmums nav bijis labāks, to var labot. Ja lēmuma nav, to pat labot nav iespējams. Šobrīd CVK lēmumu ir pieņēmusi, tai bija tiesības to pieņemt, tā bija tiesīga vērtēt, un argumentācija bija katram sava, tā nebija vienprātīga. Pirms gada jautājumā par valodu CVK nostāja bija vienprātīga, tagad tā nav. Skatāties, kas notiks tālāk.

Eiropas Latviešu apvienības (ELA) priekšsēža Alda Austera vēstule plašsaziņas līdzekļiem par reemigrācijas jautājumiem

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas pāraudzībā strādājošā Reemigrācijas plāna darba grupa ir nākusi klajā ar pirmajiem priekšlikumiem. Darbs tiks turpināts, taču pašreizējā stadijā pirmie priekšlikumi ir nodoti sabiedriskai apspriešanai.

Aicinām ikvienu izteikt savu viedokli, sekojot šai saitei: <http://www.musovalsts.lv/forum>

Vēlos norādīt arī to, ka Latvijai nav par katru cenu jācenšas noturēt cilvēkus uz vietas: pēc ilgstošas noslēgtības gadiem cilvēkiem ir akūti nepieciešama jaunas, citādas dzīves pieredze, lai spētu radīt idejas Latvijas attīstībai. Tā ir brīvība, par ko esam ilgstoši cīnījušies. Tas, kas Latvijai jānodrošina, ir apstākļi, lai cilvēkiem būtu patīkami

atgriezties uz pastāvīgu dzīvi Latvijā un ārzemēs iegūtās zināšanas un uzkrājumus likt lietā mūsu labā.

Manuprāt, ir pareizi īpaši atbalstīt, arī materiāli, ģimenes, kuŗas vēlas atgriezties, pastiprināt pieejamību informācijai par darbu un investīciju iespējām Latvijā, kā arī ciešāk sadarboties ar latviešu kopienām pasaulē. No savas puses esam rosinājuši plānu papildināt ar priekšlikumiem pilnīgi izskaust prasības pēc krievu valodas zināšanām valsts iestādēs un kapitālsabiedrībās, jo tas ir būtisks šķērslis atgriezties Rietumu izglītību ieguvušiem tautiešiem; valsts uzņēmumiem un kapitālsabiedrībām jāveic kampaņas, aicinot ārvalstīs dzīvojošos veidot karjēru Latvijas valsts iestādēs un uzņēmumos; jāpārskata reglamentēto profesiju, kā arī diplomu un kvalifikāciju atzīšanas rēgulējums, lai novērstu

ierobežojumus Latvijā izmantot ārvalstīs iegūtās zināšanas.

Īpaši svarīgi ir norādīt, ka darbs ar šo reemigrācijas plānu ir iesācis ļoti plašu diskusiju par mūsu cilvēku attiecībām ar valsti. Šis plāns ir „starta šāviens” ilgstošai diskusijai un procesam, kuŗa laikā Latvijai būtu jāpārveidojas par modernu, atbilstīgu un spējīgu cilvēkiem draudzīgu valsti. Protams, šie priekšlikumi neveicinās tautiešu strauju un plašu atgriešanos tūlīt un nekavējoties, un tam arī nebūtu lielas jēgas, jo darbvietu vēl nav, taču, kā jau minēju, ir ļoti svarīgi, ka ir sāta diskusija, kas jāturpina, papildinot plānu no gada uz gadu ar jauniem elementiem.

Patiesā cieņa
Aldis Austers,
Eiropas latviešu apvienības (ELA) prezidija priekšsēdis

Pirksim Latvijas preces

Vai Tu zināji, ka apģērbs, kurpes, somas, kosmētika un citas preces, kuŗas pārkam Latvijas veikalos, ir ievestas no svešām zemēm, kas ir 1000 līdz pat 10 000 kilometru tālu?

Un vai Tu zināji, ka, jo vairāk pirksim šīs preces, jo tālāk Tavai ģimenei, draugiem, paziņām būs jābrauc tās ražot? Es izvēlos pirkt Latvijas preci, lai varētu strādāt, dzīvot, būt tuvāk ģimenei un mājām! Aicinu Tevi darīt to pašu!

Esam izveidojuši pirmo Latvijas preču interneta veikalu pasaulē, latvisku no matu galiniem līdz papēžiem. Iepērcies un aicini to darīt saviem draugiem, radiem un paziņām gan Latvijā, gan ārzemēs! Spied šeit: www.LatvijasPreces.com

Vairāk par to, kāpēc būtu jāiegādājas Latvijas ražojumi, lasiet šeit: <http://latvijaspreces.com>

JAUNAS VĒSMAS LATVIEŠU TEĀTRĪ

Neparasta izrāde

Gan kalendāra lapa, gan dzērvju kāši debesis atgādina, ka rudens ir klāt. Šoruden dzērvju kāši sarunājušas, pāris dienu laikā – kāsis pēc kāša – laidās prom uz siltākām zemēm. Skumji un arī skaidri ir ieklausīties dzērvju skanīgajās klaiņās, jo ik reizi līdz ar viņu aizlidošanu dzimst droša ticība par atgriešanos. Bet – ko lai dara Latvijā palikušie? – Jāskaita cāļi? Tā vismaz sakāmvārds atgādina, ka cāļus skaitot rudenī. Jā, un jāiet uz teātri! Šogad tiešām rudens, cāļu skaitīšana un teātris saplūst vienā veselumā.

Mūsu teātros ienāk jauna režisoru paaudze. Latvijas Kultūras akadēmiju beiguši vairāki jaunie režisori, kas teātros ienāk ar saviem pirmajiem darbiem. Prieks par to, jo līdzī jaunajiem režisoriem noteikti nāk arī svaigas vēsmas, citādi mūsu teātri sāka mazliet tā kā ieciklēt. Protams, ne katrs jaunā režisora iestudējums pelna uzslavu, gadās arī pa kādai nezālei, par ko nākas bilst kritiskus vārdus, un tomēr jaunie starti visādā ziņā vērtējams pozitīvi.

Nacionālā teātra nemīļīgajā Jaunajā zālē izrāda **Tenesija Viljamsa lugu „Pērnavasar negaidot”, ko iestudējis Vladislavs Nastavševs.** Teikšu atklāti, šo Tenesija Viljamsa lugu nepazīnu, vismaz uz latviešu skatuves tā parādās pirmo reizi. Tā ir neparasta – reizē stāstījums un pagātnes notikuma izsekojums: Vīneblas kundzei iepriekšējā vasarā nenoskaidrotos apstākļos

bojā gājis dēls, kundze to ilgi un droši skaidro dakterim Cukuram, dēla nelaimē vainodama viņa draudzeni, pajauno meiteni Katrīnu. Lugas beigu daļā meitenes stāstījumā paveras istā aina par Vīneblas kundzes dēla personību un viņa nāvi. Līdz ar to luga un arī izrāde ir patiesības meklēšanas un skaidrošanas process un aktieriem uzliek grūtu uzdevumu – skaidrot, kā tas bijis pērnavasar, un šo procesu izrādes dalībnieki veic teicami. Iestudējumā režisors atteicies no visa liekā, galvenais tajā ir aktieri, viņu sacītais vārds, paustā doma, ārišķībai izrādē nav vietas, un tajā triumfē vienaugstākā vērtība: patiesīgums!

Un nu esmu citā izrādē: tās virsraksts: „Izrāde „Gals””. Režisors Elmārs Senkovs. Izrāde notiek turpat – Nacionālā teātra Jaunajā zālē. Elmārs Senkovs tikko sācis režisora gaitas un man diemžēl vēl ir pasvešs. Izrāde tiešām bija neparasta, tajā darbojas galvenokārt Nacionālā teātra aktieri. Izrādes sākumā viņi visi – seši – nostājas skatītāju priekšā un paziņo, ka vairs nesot šī teātra aktieri (protams, tas ir joks!) un nu kopīgi mēģināšot sacerēt un radīt izrādi, kas drīz arī sākas: centrā aiz aktieru muguras nolaižas tāds kā aizkars, kas nu noder par ekrānu, uz tā redzam, kā darbojas tikko redzētie aktieri, kā viņi prāto, ko skatītājiem izrādīt. Pēc maza brīža priekšskars paceļas, un redzam nelielu epizodu. Aktieru studiju procesā tās parasti dēvē par etidēm, un izrādē vērojama šādu nelielu epizodu virkne. Skatuves telpas dibenplānā iekārtota tāda kā aktieru ģērbtuve

ar grima galdiniem, tur pēc nospēlta epizoda aktieri veikli pārģērbjas, vajadzības gadījumā pielāgo un uzvelk kādu parūku, un var sākties cits epizods, līdz ar to katrs aktieris „Izrādē „Gals”” notēlo trīs vai četras lomiņas. Ikviens epizods ilgst tikai nedaudzas minūtes, taču katrs no tiem beidzas ar sava veida punktu, varētu sacīt: galu. Reizēm tie ir komiski, citreiz – pavisam drāmatiski.

Šāda veida izrāde mūsu teātros nav redzēta, pašsacerētas izrādes gan ir veidojuši Jaunā Rīgas teātra aktieri, bet „Izrāde „Gals”” ir atšķirīga, un tā sniedz arī atbildi uz samilzušiem, aktuāliem jautājumiem. Biēzi vien dzirdam, ka nav piemērotu lugu. Bet tikko apcerētajā gadījumā aktieri atbildi devuši paši un – radījuši izrādi. It kā pa jokam, bet dziļākajā būtībā – pavisam nopietnu.

Vilšanās

Tā tas laikam pasaulē iekārtots – nekad nevajag ne ar ko īpaši aizrauties: sāku slavēt jaunos režisorus, un pēkšņi – smaga vilšanās. Aizgāju uz Dailes teātra Mazo zāli, kur tika izrādīta **Tenesija Viljamsa luga „Tetovētā roze”**. Vēl viena šī izcilā amerikāņu rakstnieka luga – kā var neaiziet? To iestudējis jauns režisors Juris Djakonovs, turklāt isteni tā esot nevis Dailes teātra, bet gan neatkarīgās apvienības „Daile” izrāde. Vispirms jau pārsteidza lugai piedēvētais apakšvirsraksts: komiska traģēdija. Vai traģēdija var būt komiska? Nezinu. Jaunais režisors par galveno izvirzījis vienu mērķi – pārsteigt skatītājus! Par Tenesija

Viljamsa nopietnās, psiholoģiski sarežģītās lugas atklāsmi viņš nav licies ne zinīs un varmācīgi izdarījis gan ar lugu, gan aktieriem. Izrādē darbojas četri manis patiesi cienīti aktieri, bet režisors ar viņiem cenšas taisīt pekstiņus, lai par katru cenu skatītājus pārsteigtu.

Izrāde sākas absurdi: priekšskars vēl nav atvēries, aiz audekla redzami divi sieviešu ēnu tēli, viņas par kaut ko sarunājas, bet saprast nevar neko. Režisoru tas neinteresē, un tā paiet kādas astoņas minūtes; tad priekšskars atveras, bet pārsteigumi nebeidzas. Viena lugas varone izlien no cauruma, kas atveras sienā, otra – no ledusskapja, vēlāk tēli parādās no dīvāna apakšas. Vārdu sakot – kā cirkā vai trakā absurda lugā. Turpmākajā izrādes gaitā režisors alkst pierādīt, cik viņš ir neparasts. T. Viljamsa luga viņu neinteresē, aktieru iezīmētās tēlu attiecības – arī ne, un man žēl aktieru, kam tik smagi nodarīts pāri, un žēl arī skatītāju. Izrādes programmas lapiņā pareizus vārdus par Tenesija Viljamsa lugu virzību rakstījusi literārā padomniece Evita Mamaja: „Vārdi *mīlestība* un *dzīve* Tenesija Viljamsa drāmaturgijas vārdnīcā kļūst par sinonīmiem. Šāda mīlestība satuvina šuvēju Serafinu un šoferi Alvaro lugā „Tetovētā roze.” Režisoram Djakonovam Tenesija Viljamsa luga palikusi kā neatvērta grāmata. Labi gan, ka tā nav Dailes teātra izrāde, tiek izmantota tikai tā skatuve. Protams, nākotni paredzēt nav iespējams, paies puiciskuma gadi, radīsies citāds dzīves skatījums. Tā kādreiz man par daudz vien-

pusīgs šķita režisora Džilindžera (Rupeika) skatījums uz dzīvi un tās parādībām, bet pagāja laiks, un tagad es viņu vērtēju par vienu no izcilākajiem latviešu režisoriem. Ticēsim rītdienai!

Kāda tā atnāks – grūti paredzēt. Mani mulsināja kādas latviešu aktrises atbilde žurnālistam: jau vairāk nekā gadu viņa dzīvo Itālijā, strādā kādā firmā amerikāņu televīzijas kanālī, bet uz jautājumu – vai viņa nedomā atgriezies Latvijā, bijusi aktrise strikti atbildēja: „Atgrieztos, ja kāds teātris man piedāvātu labas lomas labos iestudējumos. Un piedāvātu par to normālu atalgojumu.” Ko lai dara? Viņu var saprast, taču man sirdij tuvāks ir aktiera Aināra Ančevska spriedums: „Naudīnās ir tik, cik tās ir, un tā arī ir labi.” Un Ančevskis piebilst: „Kādēļ gāji uz aktieru fakultāti, ja zināms, ka Latvijā nav neviena aktiera miljonāra.” Tā, lūk. Un tad es iedomājos par tiem daudzajiem latviešu aktieriem, kas nonāca trimdā un aizrautīgi kopa teātra mākslu, par to nesaņemdami ne grasi. Viņiem galvenais bija teātris. Aktieru cilts svešatnē sarūk, taču ar prieku dzird, ka Laimonim Šiliņam *mazajā teātrī Sanfrancisko* izdevusies teicama izrāde, kas guvusi skatītāju lielu atsaucību. Brigita Šiliņa par to piebilst: „Publikas atsaucība mūsos vēl ilgi dzīvos. Tas jau ir mūsu vienīgais atalgojums, un to nevarētu aizstāt nekādas naudas summas.” Teātris viņiem – uzticamajiem mūzas kalpiem – palīdz dzīvot un izdzīvot.

Viktors Hausmanis

Mūsu rudens saīsinātais laiks un laikmeta mūzika

Ne tikai rudens isina mūsu laika sajūtas, bet visa mūsu laika izjūta ir saspiesta neiedomājami. Tagad desmit sekundes brīžiem līdzinās vienam eonam

(AEON – niecīgākā laika atzīme). To, ko agrāk varējām izdarīt stundas laikā, tagad, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas, veicam vienas minūtes laikā. Taču laika presings apgriezti proporcionāli darbojas birokratijā. Kad 1993. gadā mainīju pasi, pagāja divas dienas, tagad – nedēļa vismaz.

Mūzikā laika izjūta darbojas pavisam dīvaini un nesaprotami. Desmit minūšu garā neliela simfoniska miniatūra izklausās bezgala gara. Šķiet pagājusi vismaz stunda. Turpretī, klausoties kādu no Mālera garajām simfonijām, Laika skrējieni apstājas pie neziņas sliekšņa.

12. novembrī Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris kārtējo reizi sevi apliecināja igauņu diriģenta Olari Eltsa piedāvātajā programmā. Jeb varbūt pārņemta no saslimušā M. Šišona. **Jāna Mediņa „Ziedu valsis” no viņa baleta „Milas uzvara”,**

Dmitrija Šostakoviča 1. Vijoļkoncerts (1949), solists Sergejs Krilovs, un Johannesa Brāmsa 1. Simfonija varēja apmierināt dažādas klausītāju gaumes. Diriģents un orķestris lieliski sapratās, un raibā programma neizklausījās nemaz tik pārlietu raiba.

Jāna Mediņa (tāpat kā viņa laikabiedru Ādolfā Ābeles, Jāna Kalniņa vai Volfganga Dārziņa) mūzika mūsu koncertzālēs skan pārāk reti. Retāk nekā Gijas Kančēli vai Džona Adamsa darbi. Tāpēc iepriecināja populārā valša atturīgi romantiskā, bet ne mazāk emocionālā interpretācija. Kā skaists zieds, ko pasniedz ziemas salā.

D. Šostakoviča 1. Vijoļkoncerts uzrakstīts tūdaļ pēc graužošās Ždanova (PSRS Kompartijas CK sekretāra) uzstāšanās inteliģences sapulcē 1948. gadā. Tajā galvenie grēkazi bija Šostakovičs un Prokofjevs. Šajā tehniski grūti atskaņojamā koncertā skaidri dzirdami komponista domu zemitēti, atbilde Staļinam. Tāpat kā Albāna Berga Vijoļkoncertā (1926.), arī šeit daudz iešifrētu mājienu – naids, dusmas, izmisums. Īpaši tas jūtams 4. daļā vijoles lielajā ka-

dencē. *Totentanz*. Tā to varētu apzīmēt. Nāves deja, histeriska burliska – tie šodien varbūt šķiet emocionāli pārspilējumi, bet Staļina pēdējie valdīšanas gadi to raksturo. Koncertu atskaņoja nevainojami, izteiksmīgi, nedaudz mazinot emocionālo temperatūru, krievu vijoļnieks Sergejs Krilovs un teicami atbalstīja Eltsa vadītais orķestris.

Par Koncerta 2. daļu nav ko piebilst. Var to aprakstīt ar kāda slavena kritiķa vārdiem: koncertā skanēja simfonija, ko nospēlēja orķestris. Lūk, tā! Ar to pateikts viss!

21. oktobrī aizsākās dzejnieka Andreja Eglīša 100. dzimšanas dienas svinības. Daudziem šī dzejnieka darbi atklājās jaunā gaismā, jo Latvijā Eglīti piemin tikai un vienīgi valsts jubilejas gadījumos. Viņa teksts Lūcijas Garūtas slavenajai kantātei „**Dievs, Tava zeme deg!**” simbolizē tautas noskaņojumu kritiskajos vēstures periodos: hektisko svārstīšanos starp izmisumu un cerībām. Tā tas bija 1944. gada martā, tā tas bija 1991. gada barikāžu laikā. Abas reizes Andrejs Eglītis un Lūcija Garūta, „trauslā Lūcīte”, kā viņu sauca Mariss Vētra, sniedza savai tautai garī-

Kultūras ziņas

***Latvijas Radio koris** devies uz Kanadu un ASV, lai piedalītos divos dažādos mūzikas festivālos un koncertētu arī tautiešiem. 11. novembrī *Koerner Hall* Toronto, Kanādā, piedaloties festivālā *Soundstreams*, koris diriģenta Kaspara Putniņa vadībā dziedās Sergeja Rachmaņinova un Alfrēda Šnitkes darbus, 13. novembrī sniegs koncertu Kanadas latviešiem.

Festivālā *White Light Festival*, kas mūzikas sabiedrībā iemantojis augstu prestižu un ko rīko Linkolna centrs Ņujorkā, Latvijas Radio koris piedalīsies ar diviem koncertiem. Pirmajā – 16. novembrī Ņujorkas Sv. Jauņavas Marijas baznīcā kori diriģēs Sigvards Kļava, bet nāka-

mā vakarā Linkolna centrā diriģenta Tenu Kaljustes vadībā kopā ar kamerorķestri *Sinfonietta Rīga* atskaņos Arvo Pēta kompozīcijas.

*Vācijas skaņu ierakstu nams *ARS Production* izdevis latviešu pianista **Vestarda Šimkus solotvartu „Vāgnera idille”**. Tajā ieskaņoti Richarda Vāgnera skaņdarbi klavierēm un operu fragmentu pārlikumi klavierēm: komponista klavierdarbs „Fantazija”, Izoldes nāves skats, ko klavierēm pārlicis pats pianists, Vērpēju koris no Operas „Klīstošais hollāndietis” E. Lista pārlikumā un orķestra miniatūra „Zigfrīda idille” Glēna Gūlda aranžējumā.

gu stiprinājumu, cerību, spēku. 23. oktobrī šo ģeniālo darbu (nekaunos tā nosaukt) Rīgas Domā atskaņoja Valsts Akadēmiskais koris, ērģelnieks Tālivaldis Deksnis un diriģents Māris Sirmāis. Spēka pilns, līdzsvarots atskaņojums, kurā mūsu profesionālais koris pilnā mērā rādīja savu varēšanu.

Interesanti, ka šo kantāti 2003. gada ziemas sezonā atskaņoja tālajā Japānā, Tokijā, *Gloria Chapel Christ Shinagava* japāņu koris latviešu valodā (!) – starptau-

tisks solistu ansamblis diriģenta Jasunori Kikuči vadībā. Koris mācījies veselu pusgadu. Droši vien rezultāti ir labi, jo tagad interese par Garūtas mūziku Japānā katru gadu pieaug.

Lūk, laiktelpas vienotības likuma apliecinājums! Un laika presings (*time-pressing*) pierāda savu saistību ar telpas „samazināšanos”. Lūcijas Garūtas, Andreja Eglīša Kantāte un Japāna!

Jauku rudeni vēlot,
Pauls Dambis

Brīvības cīnītāju gulda Brāļu kapos

Lāčplēša dienas un Valsts svētku priekšvakarā - š.g. 31. oktobrī Rīgas Brāļu kapos - Latvijas Brīvības cīņu dalībnieku un latviešu strēlnieku atdušas vietā - svinīgā ceremonijā tika pārbedītas Lāčplēša Kara ordeņa kavaliera, Latvijas Brīvības cīņu dalībnieka seržanta Eduarda Pauta mirstīgās atliekas.

Eduards Pauts dzimis 1900. gada 6. februārī Rūjienā. Latvijas armijā iestājies brīvprātīgi 1918. gada novembrī, 3. Rīgas apsardzības rotā, pēc tam Cēsu rotas sastāvā piedalījies Kurzemes, Zemgales un Rīgas atbrīvošanā. Vēlāk iedalīts 2. Ventspils kājnieku pulkā, cīnījies pret bermontiešiem. 1919. gada 13. oktobrī Rīgā kontūzēts. 1920. gada 16. janvārī Latgalē kaujā pie Grāverišķu sādžas, atradams rotas spārna apsardzē, ar sava ložmetēja uguni apkalinājis ienaidnieka ložmetēju, tā lielā mērā sekmējams sādžas ieņemšanu. Atvaļināts 1921. gada martā. Dzīvojis Rīgā, strādājis kurnieka amatā. Miris 1947.

gada 12. februārī Rīgā.

Pirmo reizi svinīgā izvadīšanas ceremonija notika Lāčplēša Kara ordeņa piemiņas telpā, kas izveidota un atklāta 2005. gadā pēc šogad mūžībā aizgājušā Jāņa Vējiņa iniciatīvas un Austrālijas Latviešu Rīgas Brāļu kapu atbalsta fonda ziedotajiem līdzekļiem. Piemiņas telpas sienās ir iegravēti visu Lāčplēša Kara ordeņa kavalieru vārdi, tostarp seržanta Eduarda Pauta dzīves dati. Šajā oktobra dienā arī Latvijas brīvības cīnītāja pišli gulst Brāļu kapos.

Pārbedīšanas ceremoniju vadīja Bruņoto spēku kapellāns Raimonds Krasinskis. Piedalījās Latvijas Nacionālo bruņoto spēku orķestris un Goda sardze; radnieki - meitas Helēna un Anna Strautiņa, mazmeita Ināra Strautiņa; Brāļu kapu komitejas pārstāvis Pēteris Cielavs, pulkvedis Jānis Hartmanis; vēsturnieks Voldemārs Eichenbaums; NBS pārstāvji; Rīgas pieminekļu aģentūras direktors Guntis Gailītis, aģentūras darbinieki u.c. pavadītāji.

Šogad ziema ar salu, sniegu un aukstiem vējiem Latvijā ir atnākusi pārsteidzoši agri... Bet dienā, kad Rīgas Brāļu kapos blakus saviem cīņu biedriem tika guldīts Lāčplēša Kara orde-

ņa kavalieris, ziema atkāpās un spoži uzspīdēja saule, apstājās vējš. Visu un visus bija pārņēmis svētsvinīgs miers - vēl viens Latvijas brīvības cīnītājs ir saņēmis sev pienākošos godu -

tikt guldīts Latvijas svētvietā - Rīgas Brāļu kapos.

Vita Freimane,
Rīgas pašvaldības aģentūra
„Rīgas pieminekļu aģentūra”

(Turpināts no Nr. 42)

Daugavas Vanagu organizācijas Goda biedram Andrejam Eglītim-100

Lielvārdes un Ķeguma evaņģēliski luterisko draudžu mācītājs **Ingus Daboliņš:**

(..) Andrejs Eglītis savā dzīvē un dzejā ir pilnā mērā apliecinājies, kā tas var būt kopā - būt latvietim, kuŗš mil savu zemi, tautu un ir vienlaicīgi ticīgs cilvēks, ar sirdi un garu atsaukdams Dievam... Viņš kā reti kuŗā var sajūst un izdzīvot šīs abas puses jeb dimensijas.. Ir liela sirds vēlēšanās to no Andreja Eglīša mācītājs.

Piemēram, noliekties un noskūpstīt Latviju, - to nevar lepniecībā vai augstprātībā, to nevar ļaunumā, to nevar vienaldzībā... to var vienīgi mīlestībā. Jā! Kā ir ar mani? Vai vēlos noskūpstīt Latviju? Līdzīgi kā tēvs, savu mazo dēliņu saudzīgi paņēmis rokās, to noskūpstā; kā māte pirms gulētiešanas savai mīļajai meitiņai šūpuldziesmu dzied un to samīļo; kā vīrs un sieva, Dieva savienotī, viens otram ir vairāk nekā vīrietis un sievietē līdzās, vairāk nekā kādi partneri, bet viena miesa. Un kā ir ar mani un manu tautu? Asinīm slacīto zemi, ai, cik grūti izcīnīto Latvijas brīvību... Viena miesa ar manu tautu... Viena miesa ar manu tēvzemi. Ko nozīmē "viens miesa"? Tās nav tikai partnerattiecības vai darba devēja un darba ņēmēja attiecības. Viena miesa nenozīmē arī prāta derību, vienošanos, kas balstīta uz kādu izdevīgumu. Viena miesa drīzāk ir sirds derība - vienošanās mīlestībā pastāvēt neatkarīgi ne no kā - no tā, vai manai tautai ir labi vai grūti laiki. Neatkarīgi no tā, vai man šobrīd ir brīvs laiks, vai man tas ir ērti vai izdevīgi. Es un mana tauta, es un mana Tēvzeme - mēs esam mīlestībā savienotī, lai būtu kopā; savienotī, lai celtu viens otru, lai

būtu par svētību. Tā tas ir laulībā, un tā tas, manuprāt, ir arī latvietim, kuŗš mil savu tēvzemi. Tas nav uz laiku. Tas nav uz kādu izdevīgu brīdi. Tas ir - būt kopā priekš un bēdās. Nu tā - kopā vienmēr.

(..) Dievs mums, tautai, ir devis brīvību caur cilvēkiem, kuŗi vairāk par visu ticēja brīvībai un mīlestībā bija gatavi atdot un ziedot savu dzīvību. Tie ļoti jaunie puīši, kas nolika galvu Brīvības cīņās, cīņās ar Bermontu vai vēl citās kaujās, - vai viņi negribēja dzīvot.. bet viņu mīlestība pret Tēvzemi bija stiprāka. Tā, cilvēkam pašai izlēdzīgi upurējoties, notiek lielākās lietas tautu likteņos. Dievs, palīdzot izcīnīt uzvaras pār naidniekiem, pār iebrucējiem, pār ļaunumu un egoismu sevī, ir rādījis atbildības un arī Viņa dāvanu cenu. Ja to ieraugām - esam redzīgi, ja vairs neieraugām - tad jau laikam arī nelaiemes un posta dienas vairs neizmācīs... Man ir atbildība šeit un tagad. Dievs ir devis unikālu iespēju man dzīvot šeit un tagad Latvijā. Varu jautāt Dievam - kādēļ? Kādēļ es esmu ienācis šajā pasaulē? Kādam uzdevumam, kādam mērķim? Vai esmu saņēmis no Dieva atbildi? Vai to, ko Viņš man ir atklājis, - vai to piepildu? Vai varbūt vienīgi laiku tērēju, kaut kā eksistēju?

Nē! Dievs ir devis dzīves laiku ne tikai mūsu senčiem un tiem, kas ir svētīgi, ne tikai Andrejam Eglītim, bet arī man un katram no mums. Kāda ir mana atbilde Dievam? Vai kaut ko esmu sapratis? Vai esmu mācījies no Andreja Eglīša, sirdsapziņas dzejnieka? Vai arī man ir svarīgi, līdzīgi kā viņam, lai Latvijas himnu dzirdētu arī aiz loga? Vai savā ikdienā sirdī un lūgšanās nesu Dieva dotos dārgumus - ģimeni, tautu, zemi, ticību, brī-

vību, mīlestību? Tur tālumā izkaisītiem vai šeit Latvijā izkaisītiem vairs nav viens sirds ritms. Ja ritms kļuvis cits - tad citas intereses, tad vairs es nevaru piepildīt to, ko izdara cilvēks, kuŗš mil. Tad man vairs nav motivācijas kalpot Latvijai. Tad kalpot Latvijai ir nevis vairs gods, bet negods, un negodā es nevaru celt un svētīt... Tad manī skan jautājums - kas man par to būs? Bet kā tad ir laulībā? Vai arī tur viss, ko daru, ir ar kādu aprēķinu? Bērnam dupsis jāmazgā vai jāvāra ēdiens, vai istaba jāuzkopj... Vai saku - kas man par to būs? Ja tā, tad tā ir nevis vairs laulība, nevis vairs ģimene, bet uzņēmums ar plānotu bilanci, ar aprēķinātiem ieguvumiem.

(..) Andrejs Eglītis ir bijis cilvēks, kas tic Dievam, un viņš bija mīlestība pret mūsu mīlo zemi un tautu. Viņš uzrunā un iedvesmo. Ja arī mēs tā dzīvotu, tā ticētu un mīlētu, tad arī valsts varētu pastāvēt. Tad grūtos brīžos tu nevis mūc, bet atdod sevi, un tu to dari arī tad, ja citi tā nedara, ja citi bēg... Tas nozīmē - pastāvēt līdz galam..! Ar Dievu kopā mums izdosies! Cauri laikiem Dievs mūs jau ir tik ļoti sargājis.. Dieva mīlestība ir mums katram sajūtama, to nevar pierādīt, bet, ja sirds nav nocietināta, to var sajūst. Ar Dievu kopā katrs var dzīvot un nest mūsu tautai, mūsu zemei labus augļus.

Es gribu elpot kopā ar savu tautu, mīlēt, celt un svētīt. To var ticībā, nevis mānīcībā un mīlestībā, nevis aprēķinā.

Pēc uzrunas, ļaujot mirkli pārdomām, ar dziesmu priecēja Zemessardzes 52. kājnieku bataljona ansamblis "Junda".

"Ar kādu neapveramu, pirmatnīgu spēku runā istā, lepnā

ļaudona, kur viņas līdzenumam vēriģi pāri noskatās Gaižiņš, pakalnu apņemta, aug jaunā Madona, ceļus un gājējus svētīdami, pāri purviem un ezeriem māj mežainie Krusta kalni. Cilvēki šē staigā, stipri ar savām dvēselēm turēdami misiņu apkaltās Bībelēs, no bērna kājas līdz lielam vecumam elpodami tīrumu un mežu pļavu dvesmu. Krāšņi te rotājas Ļaudona Aiviekstes ielejā, gleznainais dievnams un ēnainie dzirnavu dambji."

Lūk, kādus viedus vārdus par savu dzimto pusi ir teicis Andrejs Eglītis, - šis dzimtā novada skaistums, kas uz mūžu iegūlis viņa dvēselē, veidoja dzejnieka personību. Arī mani pleci neviļus klūst staltāki, esmu izbijusi madoniete, acu skatiens apskrien kapsētu, kas ir kalnā, apkārt lejas un košs rudens lapu zelts. Skaisti.

Sveicienus nes Latviešu virsnieku apvienības priekšsēdis Aleksejs Ozoliņš, aktrise Vera Valtere-Gribača.

Daugavas Vanagu Centrālās valdes Pārstāvības vadītāja Solvita Sekste nes sveicienus no plašās Daugavas Vanagu organizācijas. Atceras savu vienīgo tikšanos ar dzejnieku slimnīcā. Alīde Forstmanis no Kanadas ir laipni uzticējusi savas atmiņas, kas tiek nolasītas. Atmiņā tiek saukts Andreja Eglīša vēlējums Daugavas Vanagiem.

"Daugavas Vanagi! Vienosimies, iekams naidnieks nav iedzinis naglas arī mūsu zārkos. Ir jau vienalga, kā mūs apbedī, sadedzina vai goda svārkos. Skatos debesis, divi vanagi viens otram pretī spārus veda: tie abi nāk no vienas tautas, tiem abiem viena bēda. Tas viens ir no dzimtenes, tas otrs no svešuma klaida. Vai

tie viens otram tuvāk tiks? Jaunais gadsimts gaida.

Viena Latvija ir mums.

Ja tā zudīs, nebūs arī mūs.

Vēl nav par vēlu. Nedalīsimies Divās daļās. Mēs un Jūs."

Nobeigumā dalījos DV organizācijas ilggadējā priekšsēža Juŗa Augusta atmiņās par Andreju Eglīti, kad viņš piedalījās Lestenes Brāļu kapu atklāšanā. Pie iecejas Lestenes Brāļu kapos ir plāksne ar Andreja Eglīša vārdiem: „Mēs gaidām taisnības augšamcelšanos.” Ar šiem vārdiem arī beidzās DV organizācijas vēstījums. Sveicienus nesa Andreja Eglīša Latviešu nacionālais fonds.

Pecāk visi laipni tika aicināti uz Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolu, kur notika Andreja Eglīša jaunrades konkursa laureātu apbalvošana. Nobeigumā viesus priecēja koncertuzvedums „Caur daudzām zemju zemēm, caur daudzām debesīm...”. Kopā ar jaunajiem aktieriem, kas nebija profesionāli, izdzīvojām Andreja Eglīša mūžu. Priecēja Vidzemes novada labākais koris un jauniešu deju grupa „Aliens”. Tā nemanot paskrēja diena, aiz loga bija sātumsis vakars. Bet kas gan ir dzimšanas diena latvietim bez bagātīgi klāta galda! Par to bija parūpējusies Madonas novada dome, Ļaudonas pagasta pārvalde. Dzimšanas diena ir aizvadīta. Paldies nelielajai Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolai, kuŗā mācās tikai 156 skolēni, un tās direktoram par labo organizāciju. Paldies visiem, kuŗi atrada laiku apciemot dzejnieku.

Solvita Sekste,
Daugavas Vanagu
Centrālās valdes
Pārstāvības Latvijā vadītāja

NOVADU ZIŅAS

Lāčplēša dienu piemin visā Latvijā

Lāčplēša dienu - 11. novembrī Latvijā piemin par godu neatkarīgās Latvijas valsts armijas uzvarai pār Bermonta-Avalova kaŗaspēku 1919. gada 11. novembrī, - tiek godināti kritušie Latvijas brīvības cīnītāji.

Jau piekto gadu, atsaucoties uz Aizsardzības ministrijas aicinājumu, Latvijas iedzīvotāji 11. novembrī pie apģērba nēsā sarkanbaltsarkano lentīti, godinot brīvības cīnītājus, kas atdeva savu dzīvību par Latvijas neatkarību. Pirms Lāčplēša dienas Latvijas Kaŗa muzejā notika īpaši skolēniem rīkotā sarkanbaltsarkano lentišu locīšana, kur viņiem bija iespējams arī papildus vēstures stundās mācītajam uzzināt kaut ko vairāk par Lāčplēša dienu. Lentišu locīšanā piedalījās arī kaŗavīri un kadeti, zemessargi un jaunsargi ne tikai Rīgā, bet arī citviet visā Latvijā.

Ļoti bieži 11. novembrī tiek izveidota plaša piemiņas sarīkojumu programma ar tradicionālo lāpu gājienu, kas izgaismo ceļu līdz Brīvības cīņām veltītiem pieminekļiem, ar patriotiskiem koncertiem un izstādēm kultūras centros, muzejos un dievnamos.

Latvijā ir 91 Brīvības cīņu (1918-1920) piemiņas vieta visos valsts reģionos, kur Lāčplēša dienā ar klusuma brīdi godina kritušo brīvības cīnītāju piemiņu un noliek ziedus.

Rīgā 11. novembrī atceres sarīkojumi ierasti sākas no rīta ar Oikūmenisko dievkalpojumu Doma baznīcā. Pēc tam Nacionālo bruņoto spēku (NBS) kaŗavīri un zemessargi dodas nolikt vainagus un ziedus Rīgas Brāļu kapos pie Mūžīgās uguns, ar

Lāčplēša dienā lāpu gājieni aizvijas kā gaisma ceļi pa visu Latviju līdz Brīvības cīņām veltītiem pieminekļiem un kritušo Lāčplēša Kaŗa ordeņa kavalieŗu atdusas vietām

klusuma brīdi godinot par Latvijas brīvību un neatkarību kritušos Latvijas kaŗavīrus. Pie Brīvības pieminekļa notiek NBS un Iekšlietu ministrijas vienību militārā parāde un ziedu nolikšana pie pirmās Latvijas kaŗaspēka vienības komandieŗa, pulkveŗa Oskara Kalpaka (1882 – 1919) pieminekļa Esplanādē, kā arī piemiņas brīdis Sudrabkalniņā. Vakarā notiek jau par tradīciju kļuvašais patriotiskais gājieni „Brīvības cīnītāju gars cauri visiem laikiem”, kad simtiem cilvēku dodas lāpu gājienā no Rīgas Brāļu kapiem līdz 11. Novembra krastmalai, piedalās Svētbrīdi pie Brīvības pieminekļa, noklausās koncertu Strēlnieku laukumā vai noskatās uguns plosta palaišanu Daugavā.

Lāčplēša dienai veltītie koncerti notiek arī Rīgas dievnamos. Jaunajā Sv. Ģertrūdes baznīcā, godinot dzejnieka Andreja Eglīša simtgadi un komponistes Lūcijas Garūtas 110. gadadienu, atskaņo kantāti „Dievs, Tava zeme deg!”.

Zaķusalā (blakus Latvijas Tele-

vīzijas tornim) ĀDAC „Pelēkais Vilks” sadarbībā ar Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Kultūras pārvaldi, Latvijas Kaŗa muzeju, Igaunijas un Lietuvas vēstures rekonstrukcijas klubiem jau otro reizi īsteno vēsturisku projektu „11. novembris - mūsdienai acīm”, kur tiek demonstrēti Pirmā pasaules kaŗa un Latvijas Brīvības cīņu kaŗavīru ekipējums, „strēlnieku stafete”, notiek viktorīna par Brīvības cīņām un 1919.gada 11. novembra Rīgas atbrīvošanas kaujas vēsturiskā rekonstrukcija.

Daugavpilī, Latviešu kultūras centra koncertzālē, Lāčplēša dienu piemin ar bezmaksas koncertu, kurā piedalās populārā Atmosdas laika dziesminiece Ieva Akuratere. Ar dziesmu „Manai tautai” viņa kļuva par vienu no dziesmotās revolūcijas simboliem.

Jēkabpilī 11. novembris ir patriotiskā diena. Kopā ar Latvijas Ģenerāļu klubu 2011. gadā tika aizsākta jauna tradīcija – izkārtot patriotiska rakstura

izglītojošus sarīkojumus jaunatnei ārpus Rīgas, lai veidotu dziļāku izpratni par Lāčplēša dienas un 18. novembra nozīmi Latvijas vēsturē, kā arī skaidrotu armijas un kaŗavīra lomu gan vēsturē, gan mūsdienās. Par tradīciju kļuvis arī lāpu gājieni līdz piemineklim „Kritušiem par Tēviju 1918-1920”.

Līvānu novadā 11. novembra piemiņas sarīkojumi sākas ar koncertu Kultūras centrā, pēc tam ļaudis dodas lāpu gājienā līdz Līvānu Atbrīvošanas piemineklim Pilsētas parkā.

Arī Liepājā Lāčplēša dienā notiek tradicionālais lāpu gājieni - no Latviešu biedrības nama līdz Ziemeļu kapiem, kur paceļas pieminēklis „Latvijas 1919. gada atbrīvošanas cīņās kritušajiem varoņiem”

11. novembrī visā Latvijā tūkstošiem cilvēku nestās lāpas izgaismo ceļu uz 91 Brīvības cīņu (1918-1920) piemiņas vietu, kur ar klusuma brīdi godina kritušo brīvības cīnītāju piemiņu un noliek ziedus.

Teksts un foto Valija Berkina

ZIŅAS ĪSUMĀ

Krustpils pils izstāžu zālē no 8. līdz 30. novembrim apskatāma Lāčplēša dienai veltīta izstāde „Zemessardze fotografijās”. Līdz 1940. gadam Krustpils pils ansamblī atradās Latvijas armijas Latgales artilērijas pulks. Tagad te mājvieta ir Zemessardzes 56. kājnieku bataljonam.

Daugavpilī, sagaidot Latvijas dzimšanas dienu 18. novembrī, satiksmei tiks atvērta ar Eiropas Reģionālā attīstības fondu finānciālu atbalstu rekonstruētā pilsētas lielākā maģistrāle - 18. Novembra iela, kur uzklāts jauns asfalta segums un nomainītas tramvaja sliedes.

Bauskas novadu darba vizīte apmeklēja Dānijas vēstnieks Latvijā Pērs Karlsens (Per Carlsen). Oficiālā pieņemšana notika novada domē. Tikoties ar skolēniem Bauskas 2. vidusskolā, vēstnieks viņus informēja arī par iespējām studēt Dānijā. Restaurēto Bauskas pili viesis uzskata par ievērojamu tūrisma objektu, ko būtu vērts apskatīt arī dāņiem. Vēstnieks iegriezās arī dāņu uzņēmēja A. Rasmusena topošajā cūkkopības kompleksā Brunavas pagastā „Brūveŗos”. Tāda cūku lielferma jau ir Gailīšu pagastā.

Rīgas Brāļu kapos 29. oktobrī atklāja par saziēdotajiem līdzekļiem atjaunotos lielo pilsētu ģerboņus. Šīs pilsētas ir Ventspils, Liepāja, Jelgava, Jēkabpils. Mazās pilsētas: Sigulda, Ķemeri, Ogre, Tukums, Dobele, Bauska, Talsi, Kuldīga, Kandava, Sable, Saldus, Piltene, Aizpute, Grobiņa, Durbe, Auce, Valdemārpils, Jaunjelgava, Subate, Gostiņi, Priekule, Madona, Viesīte un Grīva.

Saldū ar Romas katoļu baznīcas prāvesta Andreja Mediņa svētību un draudzes atbalstu jau trešo gadu darbojas zupas virtuve. Kopš atvēršanas brīža baznīcas pagrabstāva virtuvē ēdēju skaits no 60 pieaudzis līdz 180. Nācās pārceļties uz kopīgiem spēkiem zupas virtuves vajadzībām pārbūvēto garāžu.

Ar „Ziedot.lv”, veikalu tīklu „Rimi” un „Supernetto”, kā arī Ināras un Borisa Teterovu fonda finānciālu atbalstu 56 zupas virtuvēm Latvijā saziēdoti vairāk nekā 128 000 latu. Šoziem siltu ēdienu saņems vairāk nekā 5000 maznodrošinātie Latvijas iedzīvotāji.

Dikļu pīlī 1. decembrī notiks jauno atskaņotāju konkurss „Eņģeļu balsis”, kurā aicināti piedalīties jaunie talanti 5 – 20 gadu vecumā. Dalībniekiem jāgatavo viena latviešu komponista Ziemsvētkiem vai to tematikai atbilstoša dziesma.

Liepājas zivju konservu ražotāja „Kolumbija Ltd.” produkcija atzīta par piemērotu kosmonautiem, liecina no Krievijas Lauksaimniecības zinātņu akadēmijas Pārtikas koncentrātu industrijas zinātniski pētnieciskā institūta saņemtā vēstule. Saskaņā ar Krievijas Kosmosa aģentūras noslēgto līgumu institūta strādā ar projektu, lai Liepājas konservus – karpu, samu un zuti ņelejā, kā arī lidaku tomātu mērcē iekļautu kosmonautu uzturā.

Kokneses novada iedzīvotāji domē var iesniegt priekšlikumus Goda pilsoņa nosaukuma piešķiršanai. Šo nosaukumu gada laikā piešķir ne vairāk kā piecām personām par īpašiem nopelniem novada labā jēbkuŗā jomā. Laureāts godinās valsts vētku svinību laikā.

Latvijas Valsts prezidenta rezidencē Melngalvju namā svinīgā ceremonijā tika apbalvotas skaistākās lauku saimniecības Latvijā. Par skaistāko saimniecību atzīta Gavaru ģimenes saimniecība „Ceriņi” Virešu pagastā, Apes novadā. Konkurssā piedalījās vairāk nekā 20 saimniecības, septiņas no tām atzītas par izciliem paraugiem un sveiktas ar vērtīgām veicināšanas dāvanām.

Balvu kultūras namā 7. novembrī notiks Lattelekom projekta „Pieslēdzies, Latvija!” Austrumlatvijas nobeiguma sarīkojums. Godinās skolotājus, skolu direktorus un pašvaldību pārstāvjus, kas aktīvi iesaistījušies bezmaksas datorapmācību nodrošināšanā cilvēkiem pēc 50 gadu vecuma. Projektā iesaistījās deviņi novadi.

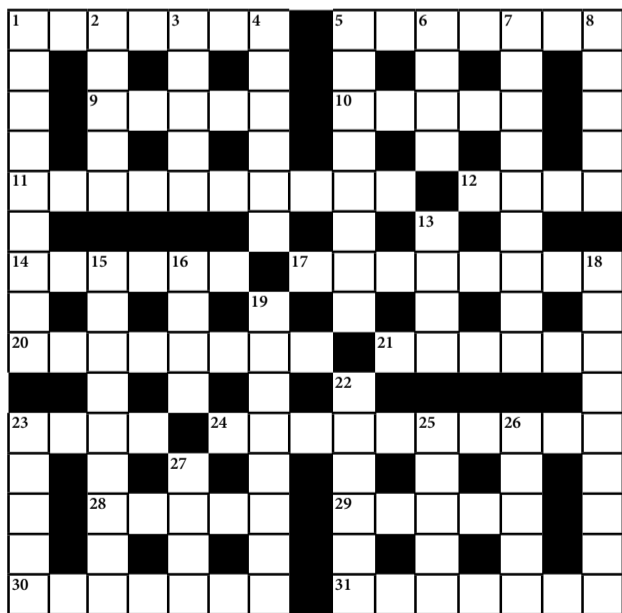
Gulbenes vidusskolas bibliotēka aicina iedzīvotājus ziedot bibliotēkai pēdējos piecos gados izdotās gan latviešu, gan ārzemju autoru daiļliteratūras grāmatas. Bibliotēkai ir ļoti vecs grāmatu fonds, jo jaunu daiļliteratūras un nozaŗu literatūras iegādei naudas nepietiek.

Vecbeŗu profesionālajā vidusskolā tos, kuri apgūst bitenieku arodu, uzņem vairs tikai neklātienē. Pie profesionāla biškopja diploma var tikt gada laikā, nevis četros gados, kā bija agrāk.

Iesaistoties projektos un iegūstot Eiropas Savienības fināncējumu, Aizkraukles novada pašvaldība jau vairākus gadus labiekārto atpūtas vietas pie Daugavas un Lasmaņa karjera Aizkraukles pagastā. Darbi turpināsies vēl ilgi, jo teritorija ir ļoti plaša un darāmā daudz.

Izsiņas sagatavojušas Valija Berkina un Māra Linde

Krustvārdu mīkla Sastādījis Jānis Reveliņš (ASV)

Līmeniski. 1., 5. Latvijas plūdmales volejbola pāris – bronzas medaļnieki Londonas Olimpiādā. 9. Latviešu dziedātājs (1901-1965). Miris Kanādā. 10. Apmānīt. 11. Tulpju zeme. 12. Slāvens latviešu hokejists. 14. Pasaules daļa. 17. Kaut kam veltīta uzmanība. 20. Saņurcīt. 21. Populāra sarīkojumu deģa. 23. Apņēms par sievu/vīru.* 24. Mūsu zelta vīrs Londonā. 28. Satveŗ, satur.*

29. Bijusī Persija. 30. Bezšķirnes suns. 31. Atzina par nederīgu.*

Stateniski. 1. Latviešu svarsclājs Londonas Olimpiādā. 2. Atgādā.* 3. Pacieš.* 4. Nespēcīgas (ģerm.). 5. Klindzina.* 6. Ķēms. 7. Iekštelpu iekārtojums. 8. Dokumentālās filmas *The Soviet Story* režisors. 13. Musulmaņu svētā pilsēta. 15. Modernās piecīņas Latvijas dalībniece Lon-

donas Olimpiādā. 16. Manta, kas pieder ligavai, dodoties laulībā. 18. Pastāvēja, bija.* 19. Draudīgas. 22. Amerikāņu filmu, TV un teātra aktrise latviete. 23. Sasniedz.* 25. Kapi, kuŗos apbedīti kaŗa kritušie kaŗavīri. 26. Atsaucas uz kairinājumu.* 27. Rada troksni, kas atgādina ilgstoši izrunātu „š” skaņu.*

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 42) atrisinājums

Līmeniski. 1. Vaidava. 4. Sakraut. 9. Rūts. 11. Skaņas. 13. Sile. 14. Pegazs. 15. Raita. 16. Sapali. 18. Uzmeŗt. 20. Smiet. 21. Vara. 22. Lama. 23. Balti. 26. Kameģa. 28. Efekts. 30. Kakts. 31. Litera. 33. Loma. 35. Īsteni. 36. Augi. 37. Epitets. 38. Stāties.

Stateniski. 1. Varens. 2. Ints. 3. Vesperis. 5. Kase. 6. Atlase. 7. Tiesāt. 8. Kadiķi. 10. Silava. 12. Apaut. 17. Aparā. 19. Samīt. 22. Liesma. 23. Bakas. 24. Līknes. 25. Iesliet. 26. Kalupe. 27. Māteri. 29. Skaits. 32. Rīme. 34. Auri.

Redakcijas piebilde.

Ar zvaigznīti (*) atzīmēta krustvārdu mīklu atrisinājumiem neierasta forma – darbības vārda lietojums 3. personā.

Viļa Barēvica piemiņas stipendija

Tēvu zeme, tēvu zeme – kā tu sauc atpakaļ!
Tālu, tālu kājas gāja, sirds palika Tēvzemē.

(M. Ziverts)

Ikvienam uz pasaules ir tāda vieta, kas visu mūžu tur gūstā dvēseli un kur vienmēr agri vai vēlu, īstenībā vai sapņos, allaž nākas atgriezties. Tā ir Tēvzeme, par kuŗu tiek nemitīgi domāts jo īpaši tad, ja Liktenis aizvedis tālos ceļos. Arī **Vilis Miervaldis Barēvics** (1939. – 2010.), kuŗš lielāko daļu mūža pavadīja Amerikā, sevi allaž uzskatīja par piederīgu dzimtajai zemei, tāpēc testamentā ievērojamo summu \$100 000 atvēlēja Latvijas jauniešu izglītībai.

Vilis Miervaldis bija Franča un Austras Barēvici vienīgais bērns. Diemžēl 1944. gada oktobrī ģimenei nākas Latviju atstāt, un sākas ilgais trimdas ceļš. Viņi dzīvo dažādās nometnēs Vācijā, kur vecāki aktīvi iesaistās sabiedriskajā dzīvē, bet Vilis uzsāk skolas gaitas.

1950. gadā Barēvici ģimene izceļo uz ASV un apmetas *Bay City, Michigan*, tad pārceļas uz Grandrapidiem (*Grand Rapids, MI*). Taču seko traģisks pavērsiens – 1954. gadā pēkšņi nomirst tēvs, un Vilim piecpadsmit gadu vecumā nākas uzņemties atbildību ne tikai par sevi, bet arī par mammu. Šis smagais laiks attīstīja atbildības sajūtu, kas Vilim bija raksturīga visu turpmāko mūžu.

Sākas nopietns izglītības process – 1956. gadā Vilis beidz *South High School*. Viņš piedalās sporta

nodarbībās, aktīvi darbojas Mičiganas latviešu sabiedrībā, kā arī vairākās amerikāņu organizācijās. Tad Vilis studijas turpina Mičiganas Valsts Universitātē (*MSU East Lansing, MI*).

Ieguvis civilinženiera gradu, viņš sāk strādāt *Boeing* firmā un pārceļas uz Sietlu. Ar šo firmu saistīts viss Viļa Miervalža Barēvica darba mūžs līdz pat aiziešanai pensijā 1999. gadā. Paralēli dar-

bam viņš turpina studēt inženierzinātnes Vašingtonas Universitātē Sietlā, kur iegūst maģistra gradu, tad uzsāk studijas inženierzinātņu doktora grada (PhD) iegūšanai.

Vilis bija zinoīgs un atbildīgs speciālists. Viņa vadībā tika izstrādātas jaunas metodes, publicēti pētījumi. Viņš bija licenzēts Federālās valdības (FAA) pārstāvis un tika izraudzīts par *Associate Technical Fellow*, speciālistu, kas sniedz padomus citiem.

Taču Vili interesēja ne tikai inženierzinātnes – zināšanas ekonomikā, finansēs un uzņēmumu vadībā viņš paplašināja, studējot *Pacific Luterāņu Universitātē* Takomā, kur ieguva otru maģistra gradu (MBA). Iegūtās zināšanas izmantoja, dibinot un vadot vietējo latviešu akciju sabiedrību *Amberland*. Vilis darbojās arī Sietlas latviešu biedrības (LBVŠ) revīzijas komisijā, lasīja lekcijas gan jaunajiem *Boeing* firmas inženieriem, gan studentiem Rīgas Tehniskajā Universitātē. Viņam pietika laika un enerģijas darboties arī *Bellevue* māsu pilsētu biedrībā (*Bellevue Sister Cities Assoc.*), vadīt delegācijas uz Japānu un Taivāni, iesaistīties latviešu studentu korporācijas *Lettonia* darbā.

Lielu prieku Vilim sagādāja pasaules apceļošana. Viņš pabija gan Eiropā, gan Āzijā un pat

Austrālijā, un vairākas reizes, protams, arī Latvijā.

Toreiz, kad Vilis Miervaldis Barēvics nokļuva Amerikā, viņu, gluži tāpat kā lielāko daļu mūsu trimdas tautiešu, vadīja vēlme iegūt pēc iespējas labāku izglītību – ne tikai tāpēc, lai nodrošinātu labākus apstākļus dzīvošanai šai tolaik svešajā zemē, bet galvenokārt tāpēc, lai iegūtās zināšanas nākotnē izmantotu Latvijas labā. Diemžēl Liktenis neļāva īstenot visus sapņus un nodomus, jo pārāk agri Vili aizsauca Aizsauls ceļos. Taču sapņi, kas loloti visa mūža garumā, parasti piepildās, jo allaž atrodas kāds, kuŗam tie ir tikpat svarīgi. Viļa Miervalža Barēvica vēlmi nu palīdz īstenot viņa testamenta izpildītāja, ilggadēja Vitolu fonda ziedotāja Inta Gottelli un viņa meita Emilija Daina Barevics. Ziedojums tika ieguldīts fonda neaizskaramajā kapitālā, lai ik gadus varētu piešķirt Viļa Miervalža Barēvica mūža stipendiju talantīgiem Latvijas jauniešiem.

Latvija šoruden ir atkal kļuvusi bagātāka – ar jauniešiem, kuŗiem tiek dāvāta iespēja iegūt augstāko izglītību un kļūt par savai zemei nodēriem cilvēkiem, bet galvenokārt ar apliecinājumu, ka latviešu tautas vēlme gūt un dāvēt gara gaismu ir mūžīga.

Vita Diķe

www.vitolufonds.lv

Vilis Barēvics

Foto: no ģimenes arhīva

Ģen. Kārļa Goppera fonda padomes rudens sēde

Ģen. Kārļa Goppera fonda padomes locekļi tikās 13. oktobrī Gaņezera tuvumā Trejupēs, Mičigenā, lai pārrunātu kopš pēdējās sēdes paveikto. Sēdi vadīja tagadējais padomes priekšsēdis vad. Uģis Grinbergs. Šī bija pirmā sēde, kuŗā nepiedalījās tās ilggadējais priekšsēdis vad. Fricis Šipols. Padome atkārtoti pateicās vad. F. Šipolam par viņa nesavtīgo darbu, vadot Goppera fonda padomi un strādājot latviešu jaunatnes labā.

dos arī trešo īpašumu. Padome pateicas ģen. Kārļa Goppera mazmeitai Zanei Klarkai (Clark) par viņas atbalstu īpašuma pārdošanā.

2013. gada marka ar Uģa Nigala zīmējumu „Sargāsim latviešu valodu!” ir gatava izsūtīšanai. Markas, kā parasti, izsūtīs novembra sākumā ar mērķi ievākt ziedojumus, lai Goppera fonds var atbalstīt jaunatnes izglītības pasākumus un projektus.

Lūgumi 2013. gada projektu

e-pasts: ugiathome@aol.com vai vad. D. Koplandei (Copeland): dace.copeland@wmich.edu

Saņemts ziņojums no Goppera fonda pārstāves Kanadā vad. Ritas Gobas. Arī Goppera fonda pārstāvība Kanadā ir bagātīgi atbalstījusi latviešu skolas un latviešu bērnu nometnes.

Uz sēdi bija ieradies arī Lsp vad. Pēteris Aivars un ziņoja par savu darbību. Ir sameklēta vieta un rīkotāji nākamajai Lielai nometnei 2014. gadā. Sakti priekšdarbi

„Maskatus” Latvijā, ģen. K. Goppera mājvietu, un aicina ikvienu, viesojoties Latvijā, to apciemot. Tur atrodas piemiņas istaba, ko vēl joprojām pārzina vairāk nekā 90 gadu vecā Biruta Romanova.

Fonda valde nolēma atbalstīt Rīgas Brāļu kapu atjaunošanas

fundu ar \$5000 ziedojumu, lai varētu atjaunot ģen. Kārļa Goppera kapavietu.

Goppera fonda padome pateicas ikvienam par atbalstu un par ziedojumiem un cer uz atbalstu nākotnē.

D.C.

Ģen. Kārļa Goppera fonda valdes ziņojums

Darbi bij. Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera fonda balvām literatūrā, mūzikā, tēlotājmākslā, kā arī darbi, kas neatbilst šim kategorijām, bet ir nozīmīgi jaunatnes latviskai audzināšanai, iesūtāmi vai piesakāmi fonda valdei līdz 2013. gada 31. janvārim, tos adresējot: Goppera Fonds PO Box 376, Three Rivers, MI 49093.

Godalģos tikai tos jaundarbus – oriģināldarbus, kas publicēti vai radīti 2012. gadā ārpus Latvijas vai kuŗu manuskripti piesūtīti vai pieteikti fonda valdei līdz 2013. gada 31. janvārim. Darbi iesūtāmi četros eksemplāros. Iesūtītājs var arī nebūt pats autors. Balvu nepiešķir vienam autoram divus gadus pēc kārtas.

Godalģošanas komisija lēmums tiks izziņots ģenerāļa Kārļa Goppera dzimšanas atceres dienā, 2013. gada 2. aprīlī.

Balvu literatūrā piešķirs darbam, kas veicinātu jaunatnes audzināšanu latviskajā garā, piemēram,

dzejoļu krājumam vai garākai poēmā, balādei, romānam, plašākam stāstam, pastāstam, novelei, tēlojumam vai arī stāstu, pastāstu, noveļu krājumam. Balvu mūzikā piešķirs darbam, kas veicinātu jaunatnes latviskās mūzikas izpratni, piemēram, dziesmu krājumam solistam vai jauniešu ansamblim, instrumentālai oriģinālmūzikai vai folkloras apdarei, mūzikai skatuves uzvedumiem un mūzikas mācībmateriāliem. Balvu tēlotājmākslā piešķirs darbam, kas veicinātu jaunatnes latviskās glezniecības izpratni, piemēram, tēlotājmākslas ciklam ar latvisku tematiku, skatuves ietērpam jaunatnes uzvedumam vai ilustrācijām literāram darbam. Piesakot grūti pārsūtāmus, lielus tēlotājmākslas darbus, jāatsūta fotoattēli. Īpašu balvu var piešķirt darbam, kas neatbilst minētajām kategorijām, bet ir nozīmīgs jaunatnes latviskai audzināšanai.

Ikvienas balvas lielums ir ASV \$1000.

Ģen. Kārļa Goppera fonda padomes sēdē; no kreisās: vad. Edgars Zariņš, vad. Ilze Antona, vad. Baiba Dumpe, vad. Dace Koplande, vad. Uģis Grinbergs, vad. Pēteris Jurjāns, vad. Pēteris Aivars

Sēdē piedalījās vad. advokāts Pēteris Jurjāns. Pēc ilgu gada darba viņam izdevies pārdot divus no trim Goppera fondam novēlētajiem zemesgabaliem Eikažos. Paredzams, ka drīz pār-

atbalstam jānosūta līdz 2013. gada 15. februārim, adrese: *Goppera Fonds, PO Box 376, Three Rivers, MI 49093*. Šim nolūkam īpaši sagatavotu anketu var saņemt, rakstot vad. U. Grinbergam,

grāmatai par latviešu skautisma 100 gadiem. To paredzēts izdot 2017. gadā, un skautisma vēsture tajā tiks atspoguļota daudzos attēlos.

Goppera fonds turpina atbalstīt

Latviešu Klīvlādes Kreditsabiedrība ASV

MEKLĒ

latviski runājošu biroja vadītāju.

Latviešu Klīvlādes kredītsabiedrība ar \$30 milj. bilanci ir lielākā latviešu kredītsabiedrība ASV.

Birojā strādā 4 darbinieki. Birojs atvērts 4 dienas nedēļā. Prakse kredītsabiedrību vadībā vai līdzvērtīgā finanšu institūta vadībā ir vajadzīga.

**Pieteikšanās ar darba vēstures aprakstu piesūtāma kredītsabiedrības valdes priekšniekam O. Manteniekam
P.O. Box 45438, Westlake, OH 44145**

Latvijas valsts svētku svinības Bostonā Svētdien, 18. novembrī

Kopīgs bostoniešu dievkalpojums
Trimdas draudzes dievnamā, plkst. 11:00.
Māc. Jogita Mazura, māc. Dr. Jānis Keggi.

Latvijas valsts svētku akts
Trimdas draudzes nama zālē, plkst. 13:00.
58 Irving Street; Brookline, MA
Latvijas Republikas goda konsula (*Rhode Island*) Jāņa Boja svētku runa
Mūzikālā daļā: Aija Siliņa, vijole,
Steve Sussman, klavieres

Ieejas maksa – \$15.00
bērniem, skolniekiem, studentiem – bez maksas
Latvijas valsts svētku atzīmēšanas komiteja Bostonā,
DV Apvienības Bostonā izkārtojumā

Klīvlādes Latviešu biedrība aicina uz Latvijas Valsts svētku svinībām

2012. gada 17. novembrī plkst. 17:00
Apvienotās latviešu ev. lut. draudzes namā
1385 Andrews Ave. Lakeood, OH 44107

18. NOVEMBRA AKTS

Ņujorkas Latviešu koļa
KONCERTS
Diriģents Andrejs Jansons, solisti

Kopējas vakariņas
Biļetes pieejas \$25.- skolēniem par brīvu

*Laipni aicinām Jūs
pāgodināt ar savu klātbūtni*

18. NOVEMBRA AKTU NUJORKĀ

SESTDIEN,
2012. G. 17. NOVEMBRĪ
PLKST. 14:00

JONKERU BAZNĪCĀ:
254 VALENTINE LANE;
JONKEROS, NUJORKĀ

VALSTS SVĒTKU RUNĀTĀJS
UN KONCERTA SNIEDZĒJS:

ČIKĀGAS PIEČIŠU ANSAMBLĀ
DALĪBNIEKS
ARMANDS BIRKENS

PĒC AKTA VISI VIESI
LAIPNI AICINĀTI
UZ PIENĒMŠANU.

\$75. LABVĒĻU BIĻETES
\$25. JA PASŪTĪNA BIĻETES
PIRMS 11. NOVEMBRA
\$30. PIE DURVĪM
\$00. JAUNIEŠIEM
LĪDZ 14. GADIEM,
IEEJA BRĪVA

ĪEPRIEKŠ PIETIEKTIET PIE IMANTA KALNIŅA: 42 HACKENSACK STREET, WOODRIDGE, NJ 07075
ČEKI RAKSTĀMI UZ "COUNCIL OF AMERICAN-LATVIAN ORGANIZATIONS OF NEW YORK, INC."
LŪDZU, ATSŪTIET ČEKU, KOPĀ AR SEV ADRESĒTU APLOKSNI.

LABVĒĻU BIĻETES: \$75. _____ SKAITS: _____ KOPĀ \$ _____

BIĻETES: \$25. _____ SKAITS: _____ KOPĀ \$ _____

VĀRDS: _____ UZVĀRDS: _____

ADRESE: _____

PILSĒTA: _____ ŠTATS: _____ ZIPKODS: _____

215.635.4137

info@LRFA.org

www.LRFA.org

Latviešu Ziemsvētku vecītis un Tautiskās Lelles

Augstas kvalitātes
dāvanas īpašiem
gadījumiem

Tas ir lielisks
dzimtas mantojums

www.BalticSantas.com
262-786-1553

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI ČIKĀGA (IL)

17. novembrī plkst. 16.00 Ciānas draudzes telpās, 6551 W. Montrose Ave., Čikāgā notiks Latvijas valsts dibināšanas atceres svētku sarīkojums. Runu teiks LR Goda konsuls Čikāgā Roberts Blumbergs. Koncertā Latvijas Nacionālās operas soliste – soprāns Liene Kīnča. Čikāgas kori. Sekos saviesīgs vakars – **pieteikšanās zvanot Rutai Priedkalnei-Zirnei 773-275-5273.**

BOSTONA (MA)

• 18. novembrī plkst. 1.00 Latvijas valsts dibināšanas atceres svētku akts Trimdas draudzes zālē (58 Irving Street Brookline, MA 02445).

CIEMS LATVIJA (MI)

• 18. novembrī plkst. 3.00 Gaŗezera Saulgriežu telpās notiks Latvijas valsts dibināšanas atceres svinības; būs garīgā un laicīgā programma; sadraudzībā pakavēsimies pie bagāti klātiem galdiem. Sirsnīgi aicina ciema valde.

DENVERA (CO)

• 11. novembrī plkst. 10.30 latviešu Kultūras centra telpās pēc dievkalpojuma, ko vadīs Anda Arnolda, Lāčplēšu atceres sarīkojums. Filmas „Rīgas sargi” izrāde. Siltas pusdienas. Pēc sarīkojuma puķu nolikšana Lāčplēšu un kaŗa veterānu atdusas vietās *Fairmount* kapsētā Denverā. Visi laipni aicināti piedalīties!

• 17. novembrī plkst. 6.00 Latvijas valsts dibināšanas atceres sarīkojums Kultūras centrā. Programmā Aleksa Humeijumteva (Humejumptew) lekcija „Latviešu tautasdejas pagātne un nākotne; no Latvijas uz Kolorado”; piedalīsies tautasdeju grupa „Virpulis”. Vakariņas ar groziņiem. Ieeja pieaugušajiem \$20, studentiem \$10, bērniem brīva.

• 1. un 2. decembrī Ziemeļsvētku tirdziņš Kultūras centra telpās. 1. decembrī no plkst. 10.00 līdz 3.00, 2. decembrī no plkst. 10.30 līdz 2.00. Siltas pusdienas abas dienas no plkst. 11.00. Būs iespēja iegādāties tautiskas svētku dāvanas.

• 16. decembrī plkst. 10.30 Kultūras centra telpās pēc dievkalpojuma draudzes eglīte; ieradīsies Ziemeļsvētku vecītis.

DETROITA (MI)

• 18. novembrī pēc dievkalpojuma Latvijas valsts dibināšanas atceres akts, runu teiks PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis. Dziedās Sv. Pāvila draudzes ansamblis „Birze”.

• 9. decembrī pēc dievkalpojuma Sv. Pāvila draudzes Ziemeļsvētku eglītes sarīkojums un Ziemeļsvētku tirdziņš. Ieradīsies Ziemeļsvētku vecītis. Tirdziņā varēs iegādāties svētku cepumus, piparkūkas, rudzu maizi, apsveikumu kartītes. Būs siltas pusdienas. Visi sirsnīgi gaidīti, lieli un mazie, arī bērni, kuŗi latviski nerunā.

FILADELFIJA (PA)

• 17. novembrī Latvijas valsts dibināšanas atceres sarīkojums; Kārļa Cerbuļa uzruna, Filadelfijas koncertkoŗa koncerts, diriģente Gunta Plostniece, Filadelfijas latviešu skolas uzvedums; izstāde „Latviešu tautastērs”.

• 1. decembrī no plkst. 12.00 līdz 6.00 Ziemeļsvētku tirdziņš; būs pārsteigumi un priekšnesumi;

beigās saviesīgs vakars. Dzintara izstāde.

Informācija: www.latviansociety.com

Par sarīkojumiem 120. jubilejas gadā: www.fblb120.blogspot.com

• Līdz 27. novembrim agrākā Itālijas vēstniecības kultūras atāšeja Latvijā Renco Olivas fotogrāfiju izstāde „Antikā romantiskā Roma” un „Sicīlijas krāsas” *PII Gallery*, (242 Race Street, Philadelphia, PA 19106).

KLĪVLANDE (OH)

• 11. novembrī plkst. 12.30 Klīvlāndes Daugavas Vanagu apvienības 61 gada darbības atceres un Lāčplēšu piemiņas sarīkojums Apvienotās draudzes zālē (1385 Andrews Ave. Lakewood, OH). Pēc svētbriŗa Klīvlāndes DV apvienības priekšnieka Zigurda Reinēka ievadvārdi un DV priekšnieka un DV Centrālas valdes priekšsēŗa, Latvijas republikas Jūras spēku atv. flotiles admirāļa Andreja Meŗmaŗa svētku runa. Apsveikumi, apbalvojumi un mīelasts. Dalības maksa \$20, jaunieŗiem \$10, bērniem līdz 16 gadiem ieeja brīva. Ielūdz Klīvlāndes DV apvienība.

• 12. novembrī plkst. 11.00 *Sunset* kapsētā pie latviešu pieminēkļa Daugavas Vanagu gadskārtējais svētbriŗis Lāčplēšu un varoņu godināŗšanai, vaināgu nolikšana. Svētbriŗi piedalīsies atvaŗinātais Latvijas republikas flotiles admirālis Andrejs Meŗmalis. Klīvlāndes DV apvienība visus aicina piedalīties šajā godināŗšanas svētbriŗī.

• 17. novembrī Latvijas valsts dibināšanas atceres svinības.

• 2. decembrī Ziemeļsvētku tirdziņš.

LŌSANDŽELOSA (CA)

• 18. novembrī plkst. 1.00 latviešu namā Talantu koncerts par godu Latvijai. (1955 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039-3704)

DKLB informācija tālr.: 323-663-6267. DK LB Informācijas biļetens tīmeklī: www.biletens.com

MILVOKI (WI)

• 14. novembrī no plkst. 9.00 līdz 1.00 piparkūku cepšanas talka.

• No 16. līdz 18. novembrim Tautību svētki *State Fair* telpās.

• 24. novembrī no plkst. 10.00 līdz 2.00 piparkūku cepšanas talka ar izpriecām bērniem un jaunieŗiem.

• 2. decembrī plkst. 11.00 Čikāgas vīru koŗa koncerts dievnamā.

• 6. decembrī plkst. 11.00 pensionāru biedriŗības eglīte; plkst. 6.00 piparkūku cepšana kopā ar jaunieŗiem.

MINEAPOLE (MN)

• 1. decembrī no plkst. 11.00 līdz 3.00 Ziemeļsvētku tirdziņš (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407).

ŅUJORKA (NY)

• 16. novembrī plkst. 7.30 Latvijas Radio koŗa koncerts *Church of St. Mary the Virgin* (145 West 46th Street, New York, NY). Informācija par koncertu: www.WhiteLightFestival.org/Latvian-Radio-Choir Informācija par visiem Lincolna centra *White Light Festival* koncertiem: www.WhiteLightFestival.org Informācija par Latvijas Radio kori: www.Radio-Koris.lv

• 17. novembrī plkst. 2.00 Latvijas valsts dibināšanas atceres

akts Jonkeru baznīcā (Valentine Lane & Leighton Ave., Yonkers NY). Svētku runu teiks ansamblā Čikāgas Pieciŗi dalībnieks Armands Birkenis; viņŗ arī dziedās un spēlēs ģitaru. Pēc akta sadraudzības pēcpusdiēna baznīcas lejas zālē. Dalības maksa sarīkojuma dienā \$30; līdz 11. novembrim var pasūtīnāt biļetes par \$25, labvēļu biļetes – \$75. Āēku izrakstīt *Council of American Latvian Orgs. of N.Y., Inc.* un, pievienojot sev adresētu aplokni ar pastmarku, nosūtīt Īmantam Kalniņam, 42 *Hackensack Street, Wood Ridge, NJ 07075*. Lūdzu minēt, cik un kādas (parastās vai labvēļu) biļetes vēlas pasūtīnāt. Bērniem līdz 14 gadiem un latvieŗu skolas skolēniem ieeja brīva.

• 17. novembrī plkst. 7.30 Latvijas Radio koŗa koncerts *Alice Tulley Hall, Starr Theater* (1941 Broadway New York, NY 10023).

• Līdz 18. novembrim aktrise Laila Robiŗa piedalīsies Ričarda Nelsona lugas *Sorry* pirmuzvedumā *Public* teātri (425 Lafayette Street, NY 10003). Ši ir triloģijas treŗā luga, darbība notiek 2012. gada vēlēŗanu dienā *Apple* ģimenes mājvietā Ņujorkas pavalsts mazpilsētā Rainbekā (*Rhinebeck*). Tēlotāji tie paŗi, kas abās iepriekŗējās lugās. Biļeŗu cena \$15; kase atvērta no plkst. 1.00 līdz 6.00, tālr.: 212-967-7555.

• No 21. līdz 25. novembrim Amerikas latvieŗu jaunatnes apvienības (ALJA) 60. kongress *Westin New York Grand Central Hotel* (212 East 42nd Street; starp 2. un 3. avēniju). Istabas viesnīcā jārezervē līdz 22. oktōbrim.

• 24. novembrī plkst. 8.00 ALJAs 60 gadu jubilejas balle. Informācija par kongresu un balli www.nyckongress12.virb.com un www.alja.org

• 2. decembrī pēc dievkalpojuma Salas baznīcā (4 Riga Lane, Melville NY), kas sāksies plkst. 10.30, Ziemeļsvētku tirdziņŗ lejas telpās. Būs siltas pusdienas, izloze, tirdziņŗ, kuŗā varēs iegādāties Salas dāmu komitejas gatavotos gardumus – piparkūkas, pīrāģus, rudzu maizi, dzeltenmaizi, putraindesas, jāņusieru, galertu, peļķos zirņus, Laimas ŷokolādi. Darbosies grāmatu un daŗlamatniecības galds. Visi laipni aicināti.

PRIEDAINE (NJ)

• 18. novembrī plkst. 1.00 Latvijas valsts proklamēŗanas 94 gadu atceres sarīkojums (1017 Highway 33 East Freehold, NJ 07728). Svētbriŗis. Svētku runu teiks Latvijas pārstāviŗas ANO otrā sekretāre Katrīna Kaktiŗa; Filadelfijas latvieŗu koncertkoŗa koncerts, diriģente Gunta Plostniece, solists Andrejs Martens. Pēc koncerta saviesīgs vakars un silta bufete. Dalības maksa \$ 25.

SANDIEGO (CA)

• 17. novembrī plkst. 12.00 Sandiego latv. ev. lut. draudze aicina uz Latvijas valsts dibināšanas atceres diēnas svinībām *Grace Lutheran Church* (3993 Park Blvd.). Pēc svētku dievkalpojuma ar dievgaldu, ko vadīŗ prāvēŗs Kārlis ŷols, plkst. 1.30 svētku programma sarīkojumā telpās. Svētku runu teiks Sandiego universitātes Fulbraita stipendiāts Edmunds Aķītis; būs svētku mie-

lasts, dziedās Sandra Ozolīte. Dalības maksa – \$15 ziedojums draudzes darbam. Bērniem un studentiem ieeja brīva. Lūgums pieteikties līdz 14. novembrim, zvanot vai rakstot draudzes priekŗniekam Jānim Legzdiņam, tālr.: 619-851-2358, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com

SIETLA (WA)

• 18. novembrī plkst. 12.00 pēc dievkalpojuma Sietlas latvieŗu centrā Latvijas valsts dibināšanas atceres sarīkojums. Svētku runu teiks Vaŗingtonas universitātes prof. Guntis ŷmidchens, dziedās igauņu ansamblis „Māģi”. Būs bufete ar auksto galdu. Dalības maksa par vismaz 10 dolaru ziedojumu.

Sietlas latvieŗu sabiedriŗiskā centra adrese: 11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125. Informācija: www.seattlelatviancenter.com

ST. PĒTERSBURGA (FL)

• 12. novembrī plkst. 7.00 Biedriŗas namā koŗa mēģinājums.

• 13. novembrī plkst. 1.00 Biedriŗas namā videoizrāde – pēc Augusta Deglava romāna „Rīga” veidotās izrādes Latvijas Nacionālajā teātri I un II daŗa. Izrāde dod ieskatu Rīgas dzīvē pagājuŗā gadsimta sākumā. Kafija un cepumi. Visi laipni aicināti! Ieejas ziedojums sākot ar \$3.00.

• 18. novembrī, plkst. 6.00 Biedriŗas namā Latvijas Valsts dibināŗanas 94. gadadiēnai veltīts svinīgs vakars ar svētku uzrunu, kora priekŗnesumiem. Uz Latvijas veselību varēs pacelt pa vīna glāzei un baudīt svinību kļiņģeri. Ieejas ziedojums sākot ar \$5.00.

VAŖINGTONA (DC)

• 13. novembrī plkst. 7.00 DV CV priekŗnieka, LR NBS atv. adm. Andreja Meŗmaŗa referāts Mazajā zālē; pēc referāta sadraudzība. Dalības maksa par vismaz \$5 ziedojumu. Riko DV.

• 18. novembrī pēc dievkalpojuma Latvijas valsts dibināŗšanas atceres sarīkojums, piedalīsies skolas audzēkņi.

• 2. decembrī Ziemeļsvētku tirdziņŗ.

• 16. decembrī eglīte latvieŗu skolā.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.** (58 Irving St., Brookline, Ma 02445): **11. nov.** plkst. 11.00 Lāčplēŗu un kaŗavīru atceres diēnas dievk. ar dievg. **18. nov.** plkst. 11.00 Latvijas valsts dibināŗšanas atceres dievk. ar dievg.; māc. Dr. J. Keggi un māc. J. Mazura. plkst. 1.00 svētku akts draudzes zālē. **25. nov.** plkst. 11.00 miruŗo piemiņas diēnas dievk. ar dievg.; plkst. 2.00 svētbriŗis Ģetzemānes kapsētā. Māc. J. Mazura.

• **Bukskauntijas un apk. latv. ev. lut. dr.: Lankasterā (Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd., Lititz, PA 17601) **25. nov.** plkst. 3.00 dievk. ar dievg.; pēc dievk. programma un kafija. **16. dec.** plkst. 3.00 Ziemeļsvētku dievk. **Kvēkertaunā** (424 Juniper St., Quakertown, PA 18951) **18. nov.** plkst. 2.00 Latvijas valsts dibināŗšanas atceres diēnas dievk. ar dievg.; pēc dievk. kafija. **9. dec.** plkst. 2.00 Ziemeļsvētku ieskaņas dievk.; pēc dievk. kafija. **24. dec.** plkst. 4.00 Ziemeļsvētku dievk. Māc. Dr. R. Ziedone

un emer. māc. Dr. A. Ziedonis.

• **Denveras ev. lut. latv. dr.** (10705 West Virginia Ave., Lakewood, CO 80226), **18. nov.** plkst. 9.30 Latvijas valsts dibināŗšanas atceres dievk. vadīŗ Rīks Jergensens. Pēc dievk. kafija. Visi laipni aicināti! **24. dec.** plkst. 6.30 Ziemeļsvētku dievk. latv. un angļu valodā.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI): **11. nov.** plkst. 10.00 Lāčplēŗu piemiņas dievk. ar dievg. **18. nov.** plkst. 10.00 Latvijas valsts dibināŗšanas atceres dievk. **25. nov.** plkst. 10.00 miruŗo piemiņas dievk. ar dievg. **2. dec.** plkst. 10.00 dievk. **9. dec.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg., pēc dievk. Ziemeļsvētku eglīte un tirdziņŗ. **16. dec.** plkst. 10.00 dievk. **23. dec.** dievk. nebūs. **24. dec.** plkst. 4.00 Ziemeļsvētku vakara dievk. **30. dec.** dievk. nebūs. **31. dec.** plkst. 4.00 vecgada vakara dievk. ar dievg. **Bībeles stunda: 16. nov.** un 7. dec. plkst. 11.00. Draudzes māc. A. Greiema, tālr.: 517-614-4853. Ēŗģ. R. Ozoliņŗ, Dr. S. Lizlova, L. Upīte.

• **Diēnidfloridas latv. ev. lut. dr.** (Ft. Lauderdale, FL, Shepard of the Coast Lutheran Church, 1909 E Commercial Blvd.): **18. nov.** Latvijas valsts dibināŗšanas atceres dievk., māc. T. Smits, piedalīsies vijolniece Muriela Miķelsone. **2013. g. 20. janv.** dievk. vadīŗ prāv. G. Lazdiņŗ; pēc dievk. groziņu azaidŗ. Diak. A. Venta, tālr.: 954-427-3558.

• **Diēnidkalifornijas latv. ev. lut. dr.** (1927 Riverside Dr. Los Angeles, CA 90039-3704): **11. nov.** plkst. 11.00 dievk., māc. A. Ozoliņŗ.

• **Dŗamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.** (100 Rockview St., Jamaica Plain, MA 02130): dievk. ar dievg. katru svētdiēnu plkst. 11.00, māc. Dr. J. Keggi.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.** (301 N. Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073, tālr.: 610-353-2227): **18. nov.** plkst. 11.00 Latvijas valsts dibināŗšanas atceres dievk. **25. nov.** plkst. 11.00 miruŗo piemiņas diēnas dievk. ar dievg. Māc. I. Dzelzgalve. Informācija: www.latvianluthchurch-philadelphia.org

• **Grandrapidu latv. ev. lut. dr.** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505; tālr.: 616-361-6003): **11. nov.** Lāčplēŗu piemiņas dievk., pēc dievk. sadraudzība. **18. nov.** Latvijas valsts svētku dievk. **25. nov.** miruŗo piemiņas dievk., pēc dievk. sadraudzība. Dievk. sākas plkst. 10.00.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.** (122 Cherry Hill St., Kalamazoo, MI 49996), māc. B. Puīķe.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.** (1385 Andrews Avenue, Lakewood, OH): dievk. notiek katru svētdiēnu plkst. 1.00. Māc. Dr. S. Eglīte. Bībeles stundas mēneŗa otrā un treŗā treŗdienā plkst. 10.00. Baptistu dr. dievk. notiek svētdiēnās plkst. 2.30.

• **Lansingas latv. ev. lut. dr.** (*University Lutheran Church*, 1020 S. Harrison Road, East Lansing, MI): **10. nov.** plkst. 2.00 dievk., māc. A. Greiema. Pēc dievk. Latvijas valsts dibināŗšanas atceres sarīkojums baznīcas telpās; būs aukstais galds.

(Turpināts 19. lpp.)

Mūsu mīlais filistrs

BŪVINŽENIERIS ELMĀRS ĢĒRMANIS

Dzimis 1910. gada 14. septembrī Alūksnes pagastā,
miris 2012. gada 31. oktobrī Sidnejā

KORPORĀCIJA TALAVIJA

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.** (21 Garden St., Manchester, CT 06040): **17. nov.** plkst. 11.00 Latvijas dibināšanas atceres dienas dievk. ar dievg., māc. D. Salnīte; pēc dievk. sarīkojums „Tava balss ir arī mana, Latvija!” – uzrunu teiks Dace Micāne Zālīte, svētku priekšnesumā piedalīsies dzejniece Dace Micāne Zālīte un flautiste Agita Ariste; pēc priekšnesumiem azaidis un kopdziesmas Latvijai. **30. nov.** plkst. 1.00 mirušo piemiņas dievk. vadīs Imants Gorbants. Dr. priekšn. A. Grase, tālr. 860-649-1362.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.** (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213, tālr.: 414-258-8070): **11. nov.** dievk. ar dievg. un uzrunu bērniem angļu valodā. **15. nov.** plkst. 10.00 Bībeles stunda. **18. nov.** Latvijas dibināšanas atceres dienas dievk. 25. nov. mirušo piemiņas dievk. ar dievg. **2. dec.** plkst. 11.00 Čikāgas vīru korā koncerts dievnāmā. Visi regulārie dievk. sākas plkst. 10.00. Māc. L. Zusēviča, tālr.: 414-421-3934 e-pasts: pastor-lauma@gmail.com; draudzes priekšn. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Informācija: www.milwaukee-draudze.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407, tālr.: 612-722-4622): **11. nov.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg., māc. R. Nīlija (Neely); pēc dievk. sadraudzība. **18. nov.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg., māc. R. Nīlija; plkst. 12.00 svētku akts. **25. nov.** plkst. 10.00 dievk. vadīs dr. darbinieki; pēc dievk. sadraudzība. **2. dec.** plkst. 11.00 dievk. vadīs dr. darbinieki; pēc dievk. sadraudzība. Dievk. sākas plkst. 10.00 Dr. priekšnieks Gerolds Luss, tālr.: 612-333-1785, e-pasts: vgluss@gmail.com Informācija: www.mndraudze.org

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.** **11. nov.** plkst. 1.30 dr. baznīcā **Īstbransvikā** (12 Gates Ave, East Brunswick). **18. nov.** plkst. 1.00 svētbriēdis Latvijas valsts dibināšanas atceres svētku sarīkojumā **Priedainē (1017 Rt. 33, Freehold, NJ)**. **25. nov.** plkst. 12.30 mirušo piemiņas dienas dievk. ar dievg. dr. bazn. **Īstbransvikā** (12 Gates Ave, East Brunswick). Māc. I. Pušmucāne-Kineiko (Kineyko); e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.** **10. nov.** plkst. 2.00 Manhatanā dievk. *Seafarers & International House* (123 East 15th Street New York, N.Y. 10003), māc. L. Saliņš. **11. nov.** plkst. 10.00 dievk. **Jonkeru bazn.** (254 Valentine Lane, Yonkers NY 11705), māc. J. Saivars; plkst. 10.30 **Salas bazn.**, māc.

L. Saliņš; **Īstoranžā** (Holy Trinity Lutheran Church, 153 Glenwood Ave, East Orange NJ 07017) plkst. 2.30 Latvijas valsts dibināšanas atceres dievk., māc. D. Kaņeps.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.** (128 N. Elm Street): **11. nov.** plkst. 1.00 dievk., Latvijas valsts dibināšanas atceres un mirušo piemiņas dievk. ar dievg., māc. R. Franklins; pēc dievk. kafija. **23. dec.** plkst. 1.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg., māc. R. Franklins; pēc dievk. kafija. Dr. sekretāre Vija Āriņa, e-pasts: vijaarins@yahoo.com

• **Sandiego latv. ev. lut. dr.** *Grace Lutheran Church* (3993 Park Boulevard, San Diego, CA 92116): **17. nov.** Latvijas valsts dibināšanas atceres dievk. ar dievg., māc. K. Žols. **22. dec.** plkst. 12.00 Ziemsvētku dievk., māc. K. Žols; pēc dievk. kafijas galds.

• **Safrancisko latv. ev. lut. dr.** (425 Hoffman Ave): **11. nov.** plkst. 11.00 dievk. **18. nov.** plkst. 11.00 dievk., pēc dievk. svētku akts. **25. nov.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg., māc. K. Žols; pēc dievk. kafijas galds. Inf: www.lvnc.org

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.**: katra mēneša trešā svētdienā plkst. 2.00 dievk. *Christ Lutheran* bazn. (#1 Selma Avenue, Webster Groves, MO 63119), māc. A. Kalniņa; pēc dievk. saiets ar groziņiem. Draudzes priekšn. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.** (11710 – 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125): **11. nov.** plkst. 10.30 varoņu piemiņas dievk. ar dievg., pēc dievk. Bībeles stunda. **18. nov.** plkst. 10.30 Latvijas valsts dibināšanas atceres dievk., pēc dievk. svētku akts nama zālē. **25. nov.** plkst. 10.30 mirušo piemiņas dievk. ar dievg. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net Informācija tīmeklī: www.seattlelatvianchurch.org

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.** (400 Hurlay Avenue, Rockville MD 20850-3121, tālr. bazn.: 301-251-4151): **11. okt.** plkst. 11.00 dievk.; plkst. 2.00 DV aicina pieminēt Lāčplēšus *Rock Creek* kapsētā. **18. nov.** plkst. 11.00 Latvijas valsts dibināšanas atceres dievk., piedalīsies skolas audzēkņi. **25. nov.** plkst. 11.00 mirušo piemiņas dievk. ar dievg., māc. D. Kaņeps, pēc dievk. novembra jubilāru apsveikšana; plkst. 4.00 sveču svētbriēdis *Rock Creek* kapsētā vadīs D. Ķilpe. No 25. līdz 30. nov. maizes cepšanas talka. Māc. A. Vārsberga Pāža, tālr.: 301-293-2052; e-pasts: macavp@yahoo.com Informācija: <http://www.dcdraudze.org>

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.** (76 Windham Rd., Willimantic, CT), dr. priekšn. V. Bachmute, tālr. 860-644-3268.

Mūžībā aizgājis
mans mīlais vīrs, tētis un vectēvs

HARIJS TARZIERS

Dzimis 1923.g. 21.jūnijā Druvienā, Latvijā
miris 2012.g. 22. oktobrī Highland Park, NJ, ASV

Par viņa aiziešanu sēro
SIEVA AINA,MEITAS SILVA UN GUDRĪTE AR VĪRU ALFRĒDU,
MAZDĒLI ANDRIS UN ALEKS

Vakarzvaigzne mirgo klusi,
Sirds ir mieru ieguvusi.
(A.Lūsis)

Dieva mierā aizgājis mūsu mīlais draugs

ONOFRIJS RANCĀNS

Dzimis 1922. gada 2. augustā Nautrēnos,
miris 2012. gada 22. oktobrī Rīgā

Milot vienmēr atcerēsies

LŪCIJA ZIRNIS

PĒTERIS ZIRNIS AR ĢIMENI

AIVARS UN BRIGITA JERUMAŅI AR ĢIMENI

MERIJA VIDBERGA

Mūžīgo mieru dāvā,
Kungs, viņam...

Mūžībā aizgājis

EDGARS ŽANIS ELFERTS

Dzimis 1914. gada 28. martā Ukrainā,
miris 2012. gada 14. augustā Sietlā, Vašingtonas štatā

MEITA MAIJA EERKES AR VĪRU ALVINU,
KRUSTDĒLI JŪLIJS ELFERTS UN ARTŪRS RŪSIS,
KRUSTMEITA DR. DACE MAGNESS,KRISTĪNE GILMORE, LIENE WESTBERG, PĒTERIS ELFERTS,
ERIKA WATTS UN SILVIJA HARBOUR,
ELMĀRS ZEMGALIS AR SIEVU CACILIJU

Baltie bērzi šalciet klusi,
Sveiciet tālos apvāršņus,
Tēva sirds ir aprimusi,
Čaklās rokas mierā dus.
(J. Sirmbārdis)

Onofrijs Rancāns mūžībā 1922-2012

Onofrijs Rancāns 90 gadu briedumā 22. oktobrī šķīrās no mums, sirds un asinsvadu slimības uzveikts. Viņš bija ezerzemes Latgales dēls, no plašās Rancānu dzimtas Nautrēnos. V.E. bīskaps Jāzeps J. Rancāns bija Onofrija Rancāna tēva brālis, ar kuŗu viņš lepojās.

Pēc Otrā pasaules kara Onofrija Rancāna ģimene nokļuva Vācijā, kur mitinājās bēgļu nometnē angļu zonā. O. Rancāns iestājās Bonnā universitātē, studēja agronomiju un kļuva par korporācijas Lacuania filistru. Studiju laikā viņš salaulājās ar kursabiedrēni Terēzi Divru (Dyvra). Pēc ieceļošanas Amerikā viņiem piedzima dēli Ēriks un Pēteris.

Dzīvojot Bruklinā, Ņujorkā, Rancāni cieši sadraudzējās ar Pēteri un Lūciju Zirņiem un Nino un Mēriju Vidbergiem, un visi kopā jutās kā liela ģimene.

Onofrijs Rancāns ilgu gadus strādāja inženieru un celtniecības firmā *Robbins* par inženieri un projektu vadītāju. Ieguvis

pieredzi, viņš kļuva par slidošās konveijeru lentes konstrukcijas speciālistu un bieži brauca komandējumos uz dažādām vietām pasaulē. Gandrīz trīs gadus viņš strādāja Indijā, rūdas raktuvē pārzinot vienu no garākajiem slidošās lentes konveijeriem. Ņujorkas latviešu katoļu draudzē O. Rancāns 40 gadu

bija kasieris.

Dzīvesbiedri O. Rancāns zaudēja pirms vairākiem gadiem. Dēls Pēteris pārcēlās uz dzīvi Latvijā, tēvs viņam drīz sekoja.

Par aizgājēju sēro dēls Pēteris, dēls Ēriks un viņa dzīvesbiedre Saša, divi brāļi un māsa Rīgā, Zirņu un Vidbergu ģimene.

Aivars Jerumanis

SPORTS

Jauni draugi ar zelta sirdi

Pirms pieciem gadiem man nebija nekādas izpratnes par savu latvisko izcelsmi (esmu pa pusei latvietis). Es par to biju ļoti maz interesējies un līdz 2012. gadam

tieku katru vasaru Līgo svētkos – vasaras Saulgriežu festivālā.

Laimīgā kārtā no Edmontonas draugiem es uzzināju, ka desmit sievietes basketbolistes (dažas no

audzis Sanfrancisko Liča rajonā. Tā sākās viens no manas dzīves savilņojošākajiem piedzīvojumiem.

No 3. līdz 6. oktobrim es pavadīju kopā ar „slaidajām meite-

ļoti emocionāli uzlādēja. Es vēlējies, lai mūsu tikšanās turpinātos vēl un vēl, un tagad, kad viņas ir atpakaļ Latvijā, man viņu ļoti pietrūkst. Apskāvieni, skūpstī,

jušās 2008. gada Spēlēs, iegūstot zelta un sudraba medaļas savām komandām. Šogad, cīnoties ar desmit komandām no ASV un Kanadas, viņas nevarēja atkārtot

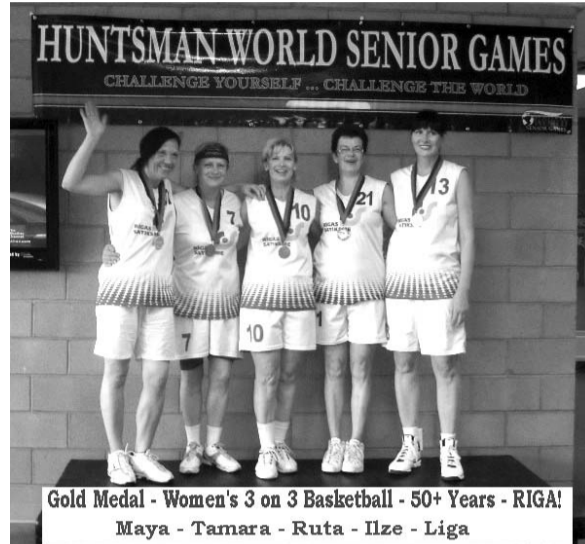
Riga Women's Basketball Team Visits San Francisco

Hgrida - Maya - Liga - Ingrida - Edite
Ilze - Tamara - Ruta - Phil (Host) - Ingrida - Ieva

Raksta autors Fils Lapins (vidū) ar aizrāvīgajām basketbola spēlētājām, savām sirdsdraudzenēm

neko nezināju par radniekiem Latvijā. Ko es tagad zinu un ko glabāju atmiņā ir tas, ka tagad man ir daudz brīnišķīgu latviešu draugu, kuŗi tiešām varētu būt mana „latviešu ģimene”! Pētījumi par manu ģimeni mani sākotnēji aizveda uz Edmontonu Albertas pavalstī, kur dzimis mans tēvs. Pēc sarunām ar tā apvidus latviešiem man tagad ir daudz labu draugu, daudzus no tiem es sa-

viņām bija piedalījušās Pasaules meistarsacīkstēs Edmontonā 2005. gadā) ir ceļā no Rīgas uz Jūtu, lai piedalītos basketbola sacensībās sievietēm. Pirms spēlēm viņām bija ielānāts apskatīt Sanfrancisko ievērojamākās vietas, uzturoties trīs dienas. Lai gan es tagad dzīvoju Portlandē, Oregonas pavalstī, es nolēmu lidot uz Sanfrancisko, lai būtu par „tūrisma gidu” šīm dāmām, jo es biju uz-

Gold Medal - Women's 3 on 3 Basketball - 50+ Years - RIGA!
Maya - Tamara - Ruta - Ilze - Liga

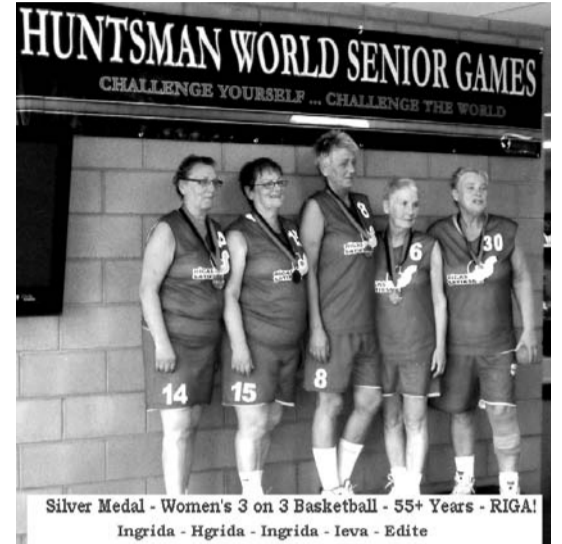
Zelta medaļu laureātes

nēm”, kā viņas pašas sevi sauca. Mēs smējāmies, runājāmies, apskatījām Sanfrancisko ievērojamākās vietas un, lai pierādītu, ka viņas ir istas dāmas, viņas iepirkās! Es redzēju, ka viņas visas izrādīja dzīvu interesi par Amerikas kultūru un sabiedrību. Es ievēroju, ka viņas ar lielu lepnumu runā gan par Latviju, gan par saviem personiskajiem sasniegumiem.

Saudzīgi izsakoties, tas mani

dāvanas kopā ar izjustām sirsniņām emocijām brīvi plūda abos virzienos viņu uzturēšanās laikā, kam sekoja uzaicinājumi gan no manas, gan viņu puses ciemoties mūsu valstī. Tās trīs dienas pievienoja jaunus šķautnes un padarīja krāšņāku manu dzīvi.

Pēc Sanfrancisko viņu vienības aizbrauca uz Sentdžordžesu Jūtas pavalstī, kur notika sacensības. Daudzas no viņām bija piedali-

Silver Medal - Women's 3 on 3 Basketball - 55+ Years - RIGA!
Ingrida - Hgrida - Ingrida - Ieva - Edite

Sudraba medaļu laureātes

uzvaras laurus, ko plūca 2008. gadā. Šajā gadā viņas savās vecuma grupās ieguva vienu zelta un divas sudraba (arī 60+) medaļas. Viņas bija lieliskas un cīnījās azartiski. To var redzēt fotoattēlos – cik mērķtiecīgi un veikli cīnījās šīs „slaidās meitenes”. Viņām kaklā ir zelta medaļas, bet kas ir vēl svarīgāk – viņām ir zelta sirds!”

Fils Lapins

Valsts hokeja izlase gatavojas

Augustā par Latvijas hokeja izlases galveno treneri tika apstiprināts Teds Nolans. Latvijas Hokeja federācijas (LHF) vadība puda viedokli, ka viņa palīgiem jābūt no Rīgas *Dinamo* vienības, kuŗā spēlē daudzi valstsvienības kandidāti.

Oktobrā beigās Par Latvijas hokeja izlases galvenā trenera Teda Nolana palīgiem darbā ar valstsvienību tika apstiprināts pašmāju speciālists Aigars Cipruss un kanadietis Toms Kūlens.

Teds Nolans uz „komandtiltiņa”

Šie speciālisti aizstās Nolana palīgus Arti Ābolu un Viktoru Ignatjevu, ar kuŗiem kopā tika strādāts šīgada Pasaules meistarsacīkstēs. Stokholmā. Cipruss pēdējos divus gadus bijis Latvijas U-20 izlases treneru palīgs. Klubu līmenī Cipruss pagājušajā sezonā vadīja Krievijas Jaunatnes hokeja līgas B grupas komandu *Juniors*. Latvijas valstsvienībā pašlaik 40 gadus vecais Cipruss nospēlēja 17 gadus un pēdējās Pasaules meistarsacīkstes izlases formāstērpā aizvadīja 2009. gadā Šveicē. Cipruss Latvijas izlasē 172 spēlēs guva 50 vārtus un veica 62 rezultatīvas piespēles.

58 gadus vecais Kūlens ilgstoši strādājis ar daudzām jauniešu un

pieaugušo vienībām gan Ziemeļamerikā, gan tepat Eiropā. “Kūlens hokejā ir vairāk kā 30 gadus, viņš būs labs palīgs Nolanam un noteikti pastiprinās Latvijas izlases treneru korpusu,” sacīja LHF prezidents Kirovs Lipmans. Kūlens pēdējā darba vieta ir Kanadas Hokeja līgas (CHL) klubs *Amarillo Gorillas* 2008. gadā. Pirms tam viņš strādājis arī Rietumu profesionālajā hokeja līgā (WPHL) un Kvebekas Junioru hokeja līgā (QMJHL). Eiropā pirmo pieredzi kanadietis guvis no 1996. līdz 1998. gadam Vācijā, bet vēlāk piecas sezonas līdz 2008. gadam viņš strādāja Somijā, Vācijā, Austrijā un Dānijā. Abi speciālisti darbu ar izlasi sāka, kad Latvijas izlase divās pārbaudes spēlēs tikās Krievijas otro izlasi.

Ar spēlēm pret pašreizējo pasaules čempionvienību Latvija sāks gatavoties februārī paredzētajam Soču Olimpisko spēļu kvalifikācijas turnīram. Pēc šīm spēlēm no 13. līdz 15. decembrim Latvijas izlase piedalīsies četru valstu turnīrā Francijā. Bez mājiniekiem frančiem Latvijas izlases pretinieces būs Slovēnijas un Dānijas vienība.

Soču Olimpisko spēļu kvalifikācijas turnīrs notiks no 7. līdz 10. februārim *Arēnā Rīga*. Latvijas izlases pretinieces būs Francija, Kazachstāna un viena no pirmskvalifikācijas turnīra veiksmīgākajām vienībām.

Atbrīvo no darba Dinamo treneri

Latvijas klubs Rīgas *Dinamo* Kontinentālās hokeja līgas meistarsacīkšu spēlē Liepājā pār-

trauca piecu spēļu zaudējumu seriju, ar rezultātu 6:3 (2:2, 3:1, 1:0) pārspējot līgas pastariti Jekaterinburgas *Avtomobilist*. Rīdziniekiem šī bija arī pirmā uzvara pamatlaikā šajā sezonā ārpus *Arēnas Rīga*.

Taču nākamajās spēlēs Rīgas *Dinamo* zaudēja Maskavas *dinamiešiem* – 1:3 un Minskas *Dinamo* – 0:2. Pirms novembra pārtraukuma, kas saistīts ar nacionālo izlašu spēlēm, KHL Rietumu konferences kopvērtējumā Rīgas *Dinamo* ar 24 spēlēs izcīnītiem 23 punktiem ieņem priekšpēdējo vietu, par septiņiem punktiem atpaliekot no astotās vietas, kas dod tiesības piedalīties Gagarina kausa izcīņā.

Ievērojot radušos nepatīkamo situāciju, Kontinentālās hokeja līgas (KHL) klubs Rīgas *Dinamo* 5. oktobrī no darba atbrīvoja komandas galveno treneri somu Peku Rautakallio. Viņa vietā galvenā trenera pienākumus pildīs Artis Ābols.

Mārtiņš Pļaviņš – plūdmales volejbola Pasaules kausa izcīņas sezonas labākais aizsardzības spēlētājs

Par Starptautiskās Volejbola federācijas (FIVB) rīkotā plūdmales volejbola Pasaules kausa sacensību seriāla šīs sezonas labāko aizsardzības plāna spēlētāju nosaukts latvietis Mārtiņš Pļaviņš. Pļaviņš pāri ar Jāni Šmēdiņu šosezon lielākos panākumus sasniedza tās izskaņā. Pasaules kausa izcīņas posmos viņi nebija tikuši augstāk par deviņo vietu,

bet Londonas Olimpiskajās spēlēs sportisti izcīnīja bronzas godalgas, savukārt vēl neilgi pēc tam viņi turpināja panākumus, pirmoreiz karjērā uzvarot *Grand Slam* posmā.

Nākamajā sezonā Šmēdiņš spēlēs vienā pāri ar Aleksandru Samoilovu. Jauni pārinieki jāmeklē gan Pļaviņam, gan Samoilova līdzšinējam pāriniekam Ruslanam Sorokinam.

Mārtiņš Pļaviņš

Kopš 2005. gada labākā sezonas aizsardzības spēlētāja balvu saņēmuši plūdmales volejbolisti no Brazīlijas, ASV un Nīderlandes. Pļaviņš pēc nīderlandieša Reindera Numerdora kļuvis par otro eiropieti šīs balvas ieguvēju.

Kopumā sezonas labāko spēlētāju balvas dažādās nominācijās šogad saņēmuši ASV, Brazīlijas, Vācijas, Itālijas, Nīderlandes un Latvijas plūdmales volejbolisti.

Par labāko sezonas spēlētāju atzīts amerikānis Šons Rozentāls. Viņš kopā ar Džeikobu Gibu tika nosaukts arī par sezonas labāko pāri.

***

Sporta viesstrādnieki Latvijas izlasēs

Vēl pirms Latvijas basketbola izlases dalības Eiropas meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīrā un

arī pēc iekļūšanas finālturnīrā sabiedrībā aktīvi apsprieda Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) spēlētāja Čeisa Badingera iespējamo spēlēšanu Latvijas valstsvienībā. Badingera vectēvs ir latvietis, kuŗš savulaik emigrējis uz ASV, tādēļ ar pilsonības iegūšanu viņam problēmas varētu nerasties. Badingera brālis ir volejbolists, taču viņa potenciālā spēlēšana Latvijas izlasē pagaidām netiek apspriesta.

Tā kā valstsvienībai izdevās kvalificēties Eiropas meistarsacīkstēm, tiks izskatītas iespējas pastiprināt sastāvu, tai skaitā tuvāk iepazīstot NBA spēlētāja Čeisa Badingera motivāciju pārstāvēt Latviju, kā arī izpētīt, kādas ir viņa juridiskās iespējas spēlēt Latvijas valstsvienībā starptautiskajās sacensībās.

Čeiss Badingers

Lai gan pēdējos gadu desmitos pasaules sportā arvien populārāka ir pilsonības piešķiršana labākajiem viesspēlētājiem, Latvijā ar sportistu latviskās pagātnes meklēšanu īpaši neaizraujas. Pēc valsts neatkarības atjaunošanas pirmajos gados pilsonību īpašā kārtā ieguva vairāk nekā simt sportistu, tomēr gandrīz visi toreiz jau spēlēja Latvijas vienībās un tika uzskatīti par Latvijas sportistiem. Tomēr vēlākos laikos izteikti ”leģionāri” Latvijas izlasēs nav bijuši sevišķi daudz.

P. Karlsons